

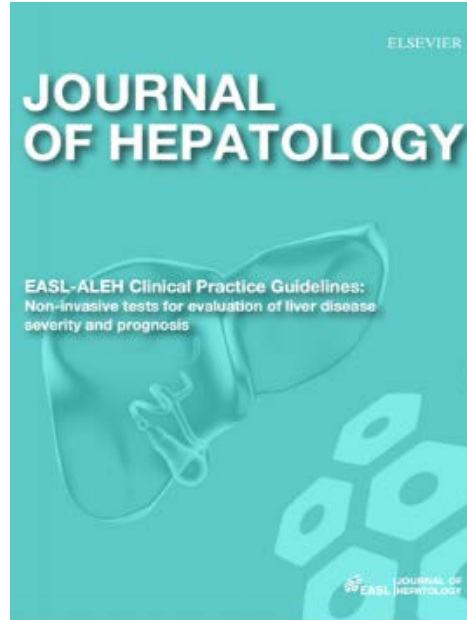
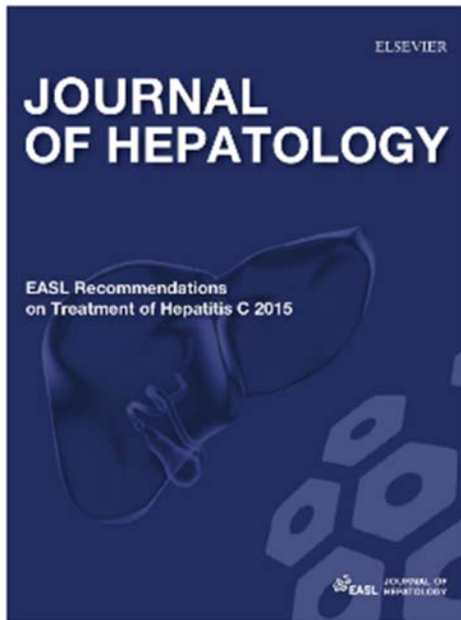
Využití Real-time elastografie v klinické praxi

Václav Hejda

Odd. Gastroenterologie a
Hepatologie, 1.Interní klinika FN
Plzeň

Současná doba preferuje neinvazivní způsoby detekce jaterní fibrózy

- Pokročilost jaterního onemocnění může být stanovena na základě neinvazivních metod
- Jaterní biopsie má být vyhrazena pouze pro případ pochybnosti nebo v případě jiné etiologie jaterního onemocnění

Position Paper

Expanding consensus in portal hypertension Report of the Baveno VI Consensus Workshop: Stratifying risk and individualizing care for portal hypertension

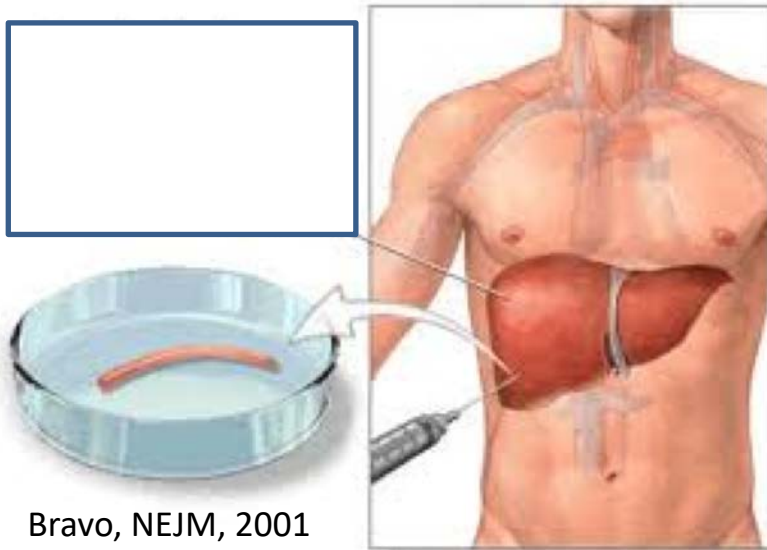
Roberto de Franchis*, on behalf of the Baveno VI Faculty†

Department of Biomedical and Clinical Sciences, University of Milan, Gastroenterology Unit, Luigi Sacco University Hospital, Milan, Italy

See Editorial, pages 543–545

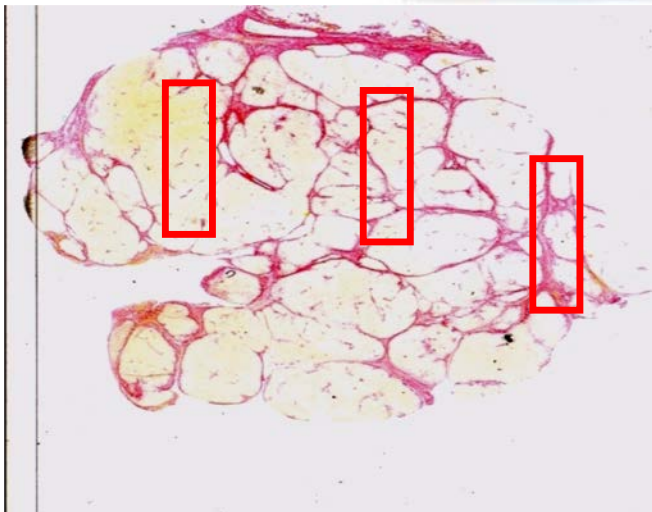
(Recommendation A1)

Jaterní biopsie – tzv. „gold standart“, but imperfect standart

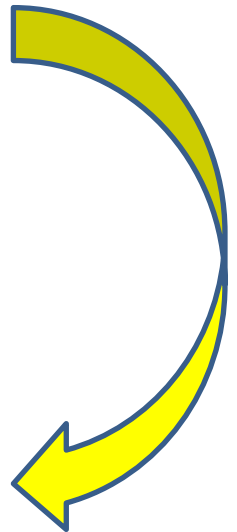
Nevýhody jaterní biopsie:

- invazivní vyšetření
- dostatečný vzorek? (2-3 cm, 11 PB)
- sampling error
- interobserver variability
  - 25mm biopsie má 25% riziko špatné klasifikace
- nemožnost dynamického sledování
  - problematické opakování vyšetření

Význam neinvazivních metod určení stupně jaterní fibrózy (elastografie)

- Proč je elastografie důležitá?
  - Prognóza onemocnění (pacienta)
  - Základ rozhodnutí o indikaci léčby
  - Monitorace progresu/regrese onemocnění
  - Určení prognózy
  - Monitorace odpovědi na léčbu
- Detekce CSPH (> 10 mmHg) a JV (ev. JV indikovaných k léčbě)

Baveno VI workshop 2015

- TE > 20 kPa vysoce pravděpodobně predikuje CSPH (a tedy pacienty s vysoce susp. endoskopickými zn. portální hypertenze)
- Screeningová endoskopie nemusí být bezpečně prováděna u pacientů s TE < 20 kPa a s trombo > 150 000

Kompresní (kvazistatická) elastografie – STRAIN ELASTO

- posouzení deformace na základě srovnání obrazů před a po kompresi
- tlak na sondu, silný USG pulz, nebo přenesení pohybů z okolí (pulzace)
- Neumožňuje, resp. neumožňovala kvantifikaci
- Indexy vycházející z poměrů různých oblastí
- Hodnocení histogramu

Strain Imaging

Strain Elastography (SE)

ElaXto™
Real-time tissue elastography™
Elastography

Esaote
Hitachi
Aloka

GE, Philips,
Toshiba,
Ultrasonix,
Mindray,
Samsung,
Siemens

ElastoScan™
eSieTouch™
Elasticity
Imaging

Acoustic radiation force impulse (ARFI) Strain Imaging

Virtual Touch™
Imaging (VTI/ARFI)

Siemens

Shear Wave Imaging

Point Shear Wave Elastography (pSWE/ARFI quantification)

Virtual Touch™
Quantification (VTQ/ARFI)
ElastPQ™

Siemens,
Philips

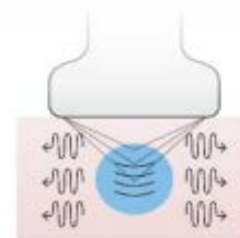
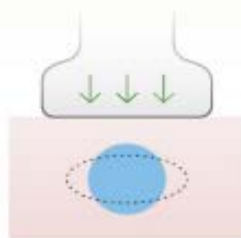
2D Shear Wave Elastography (SWE)

Shear Wave
Elastography

Virtual Touch™
Quantification (VTIQ/ARFI)

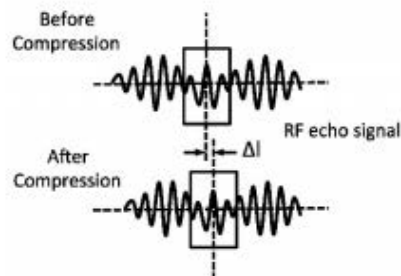
Super
Sonic
Imagine,
Philips,
Toshiba,
GE,
Siemens

1D Transient Elastography (TE)

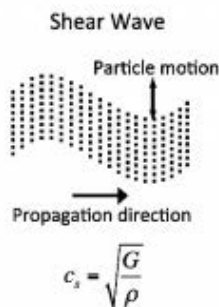
FibroScan™ Echosens

(a) Strain Imaging

(b) Shear Wave Imaging

(c) B-mode Ultrasound

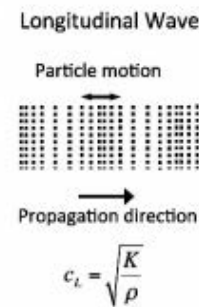
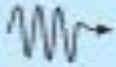

Figure 2. Ultrasound elastography physics, measurement methods. In strain imaging (a), tissue displacement is measured by correlation of RF echo signals between search windows (boxes) in the states before and after compression. In shear wave imaging (b), particle motion is perpendicular to the direction of wave propagation, with shear wave speed c_s related to shear modulus G . In B-mode ultrasound (c), particle motion is parallel to the direction of wave propagation, with longitudinal wave speed c_l related to bulk modulus K .

Physical quantity measured Excitation method	Strain imaging	Shear wave imaging
Manual compression (vibration, heart beat)	Strain elastography - RTE: Hitachi Aloka Medial Elastography	
ARFI (Acoustic Radiation Force)	ARFI imaging - VTI	Point shear wave elastography - SWM: Hitachi Aloka Medical - VTQ - ElastPQ Shear wave elastography - SWE
Mechanical impulse		Transient elastography - FibroScan

- Strain elastografie je primárně kvalitativní metoda elastografie založená na odpovědi tkáně na externě či interně generovanou sílu
- Kompresí indukovaná tkáňová deformaci (strain)
- Tužší tkáně se deformují méně (nižší strain/tlak/napětí/stress) a naopak
- Části tkáně se zobrazují v různých barvách a hodnotí se komparativně a překrývají B-mode sonografického vyšetření

Různé barvy se používají k demonstrování rozdílů mezi ROI a referenční tkání

Semikvantitativní hodnocení využívá poměru tuhosti dvou oblastí – strain ratio

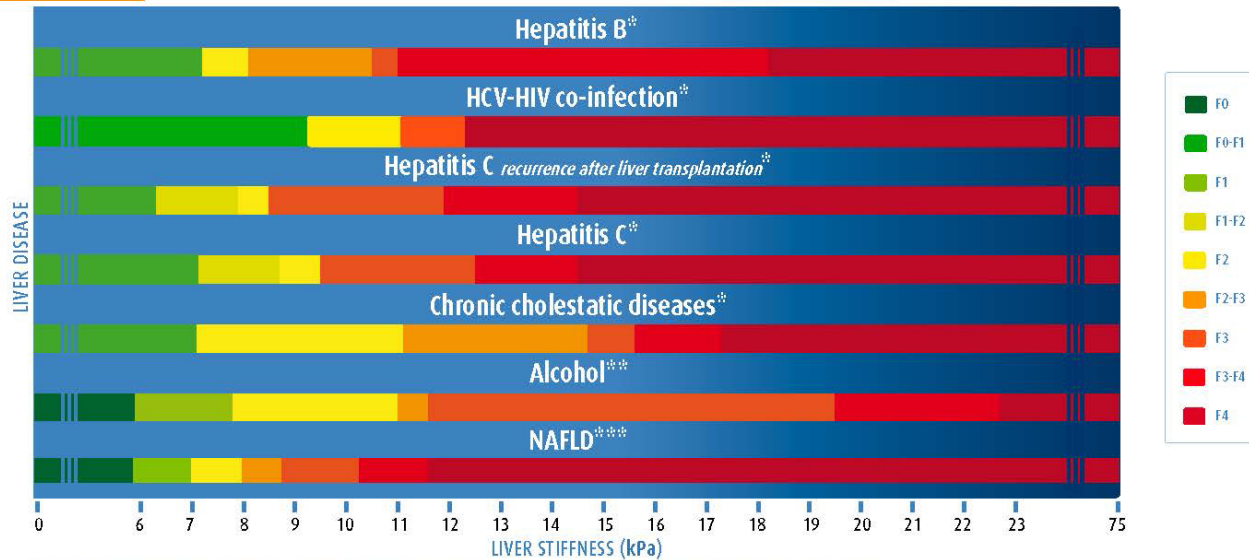
Strain elastografie má velmi široké využití na různé orgány

Interpretace

- staging závisí na typu patologie – vždy je nutno přihlédnout ke klinickým údajům

SCORING CARD

CORRELATION BETWEEN LIVER STIFFNESS (kPa) & FIBROSIS STAGE

17

*According to Metavir score: Transient elastography (FibroScan): V. de Lédinghen, J. Vergniol, Gastroentérologie Clin Bio (2008) 32, 58-67

**According to Brunt score: Nahon et al. J Hepatol (2009) 49, 1062-68, Nguyen-Khac et al., Aliment Pharmacol Ther (2008), 28, 1188-98

***According to Brunt score: Wong et al. Hepatology (2010) 51, 454-62 Transient elastography (FibroScan®): V. de Lédinghen, J. Vergniol, Gastroentérologie Clin Bio (2008) 32, 58-67

FibroScan®, a reliable tool in hepatology

SCORING CARD

Využitelnost Fibroscanu – selhání metody

(13 669 vyšetření)

Castera, Hepatology 2010

Selhání metody – 0 validních měření

Neinterpretovatelné výsledky

Hlavní limitace vyšetření:

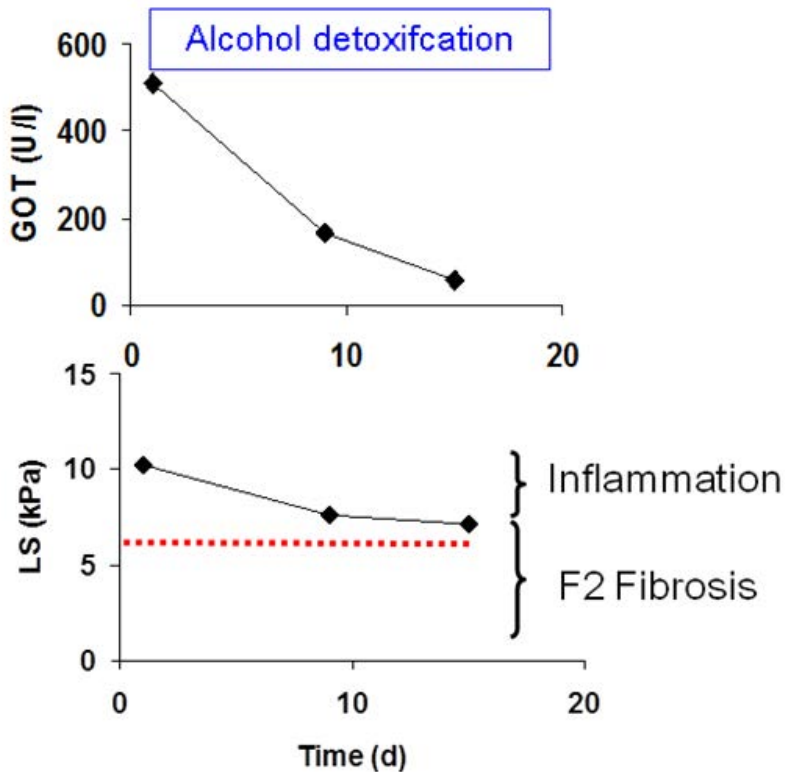
- omezená zkušenost vyšetřujícího
- obezita
- známky metabolického syndromu
- ascites
- **interference:** edém, cholestáza, inflamace, kongesce

Výhody: rychlost, neinvazivnost, bedside, opakování

Pokles elasticity při alkoholové detoxifikaci a poklesu jaterních testů

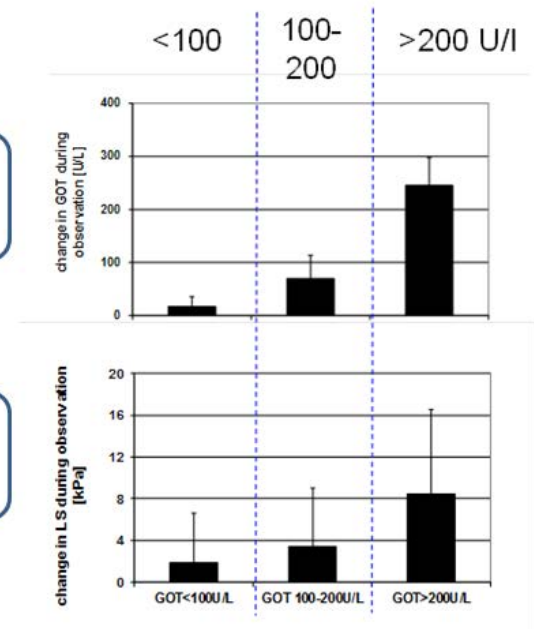
Abstinence od alkoholu

Pokles jaterních testů

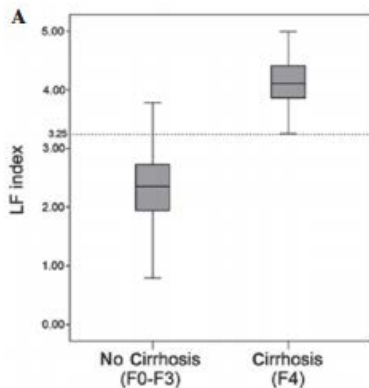
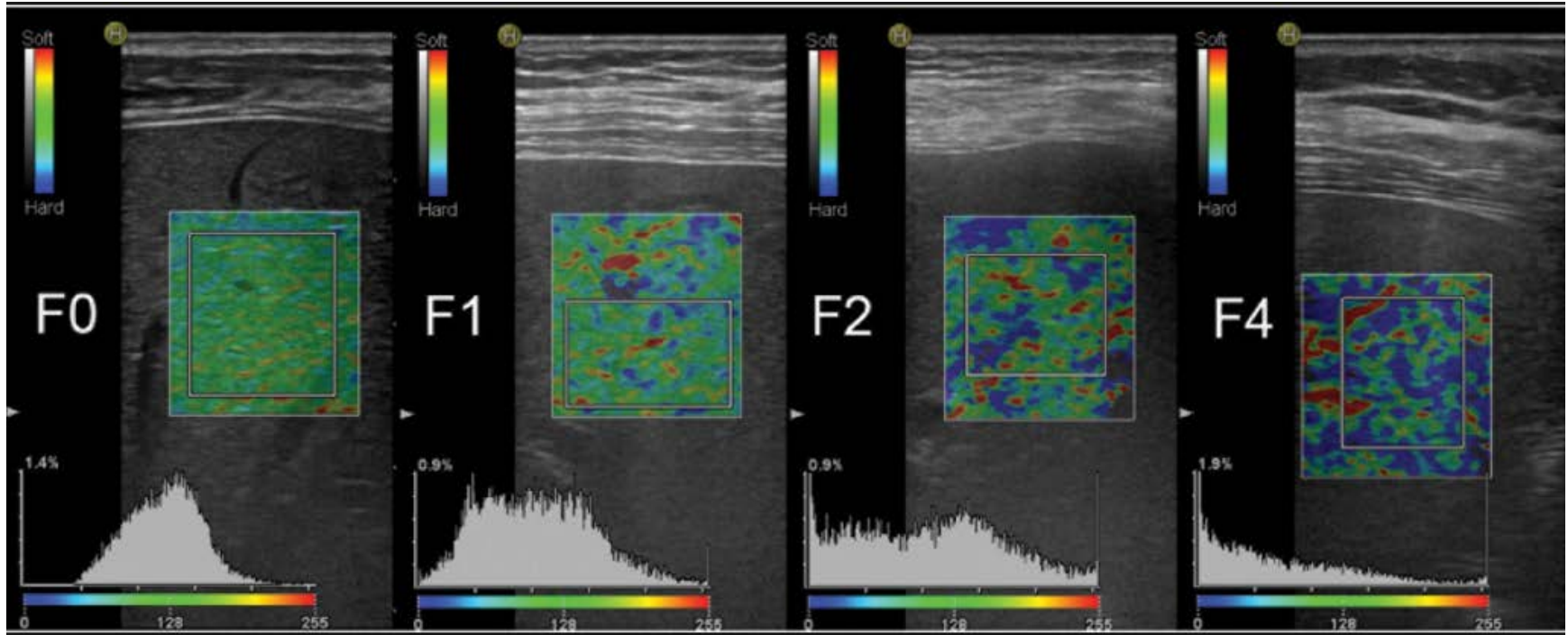
Pokles ALT

Pokles elasticity

Strain elastography (Hi-RTE)

Hitachi Preirus

Klíčové parametry:

- histogram
- Liver fibrosis index (LF index)
- %area

Využívá úderů srdce (srdečního cyklu) k vyvolání deformace jaterní tkáně

HI-RTE Toshiba

- Kombinace HI-RTE s konveční US sondou zvyšuje dg. přesnost
- Přesná a reprodukovatelná
- Kvantifikační možnosti: Strain Ratio a Strain Histogram (diffuse liver disease), FDA schváleno
- HI-RTE dostupná na Hitachi HI Visions s nejméně 30 rzn. sondami
- Aplikovatelnost a využitelnost:
  - Prsa
  - Štítná žláza
  - Kůže
  - Varlata
  - Prostata
  - Cervix
  - Pankreas
  - Játra
  - Lymfatické uzliny
  - Biopsy targeting !!

Játra:

- Difuzní jaterní onemocnění:
  - Zhodnocení stupně fibrózy
  - Zhodnocení potřeby jaterní biopsie
- Fokální jaterní léze
  - Pomoc při diferenciaci mezi B a M lézí (HCC, meta, FNH, hemangiom, adenom)

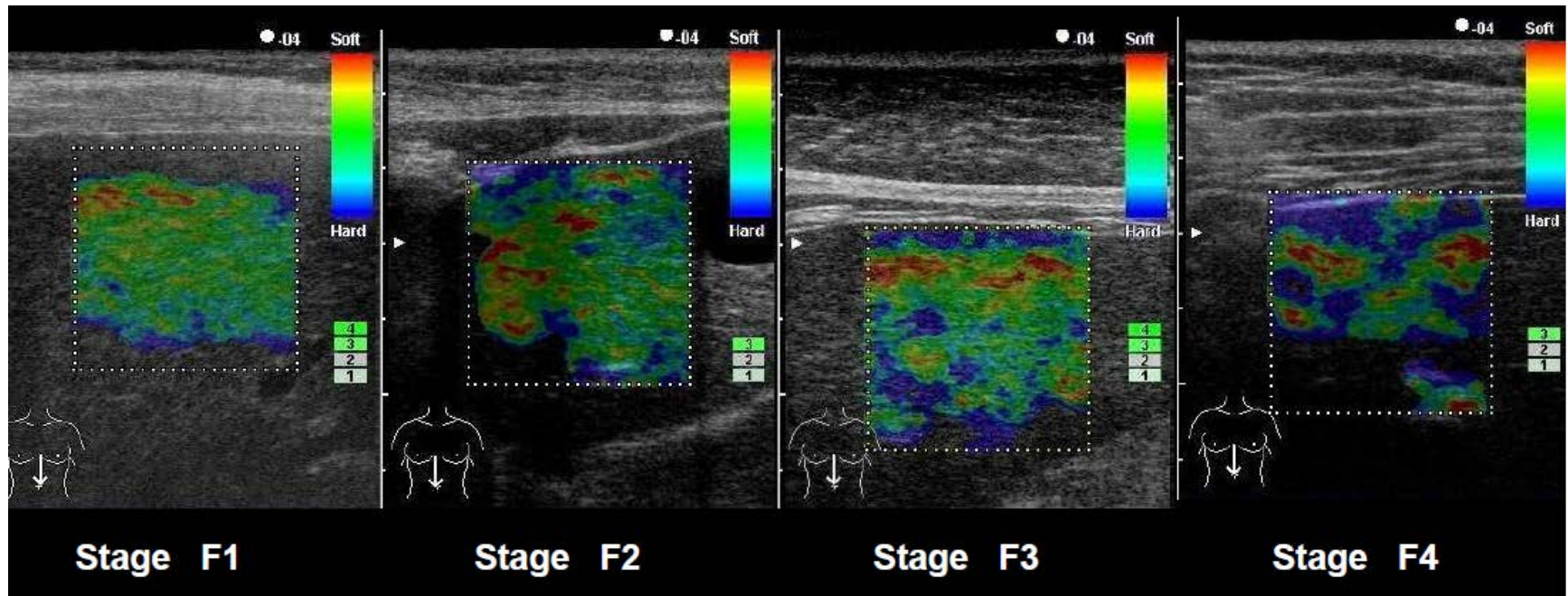
Klinický postup měření RT-E (Hitachi)

- Standartní B-mode USG vyšetření
- Pravá ruka za hlavu
- Sonda zaměřená směrem k srdci (strain image je vytvořen tlakem srdečních cyklů)
- Elastografický mód
- Pacient zadrží dech ve středním inspiriu na 4-5 sekund
- ROI umístit do 1-2cm pod jaterní pouzdro
- Do ROI nezahrnout velké cévy
- Registrovat cca 5-10 obrazů (frames), měření v maximálně negativní výchylce křivky
- Měření 5 – 10x k získání median value
- Klíčové u difuzního jaterní procesu je: **strain histogram a liver fibrosis index**
- Měřené hodnoty: mean strain (MEAN), % of blue area (AREA), complexity of blue area (COMP), tvar histogramu (odráží distribuci bodů)
- Liver fibrosis index

Klíčové hodnocené parametry

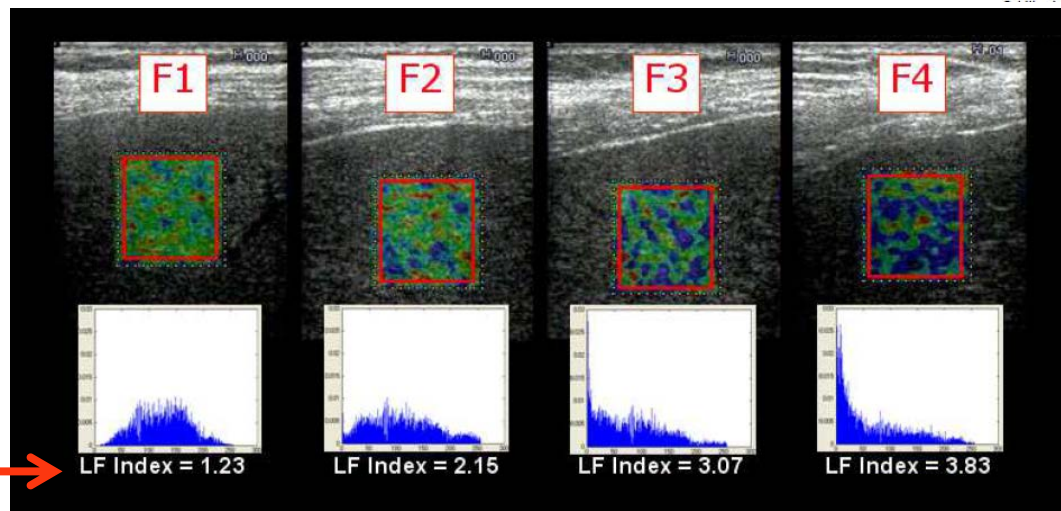
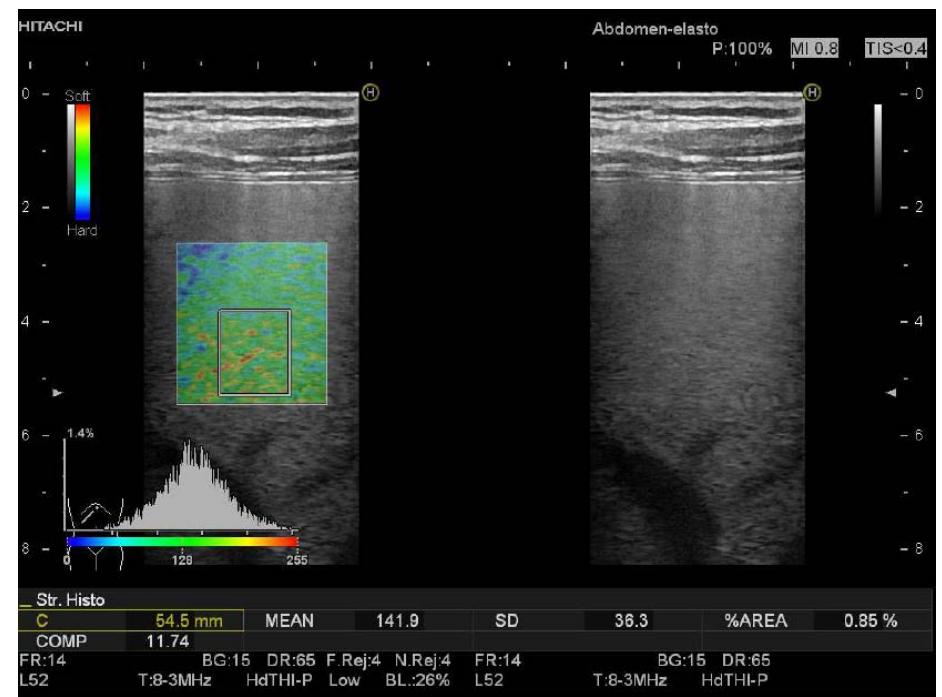
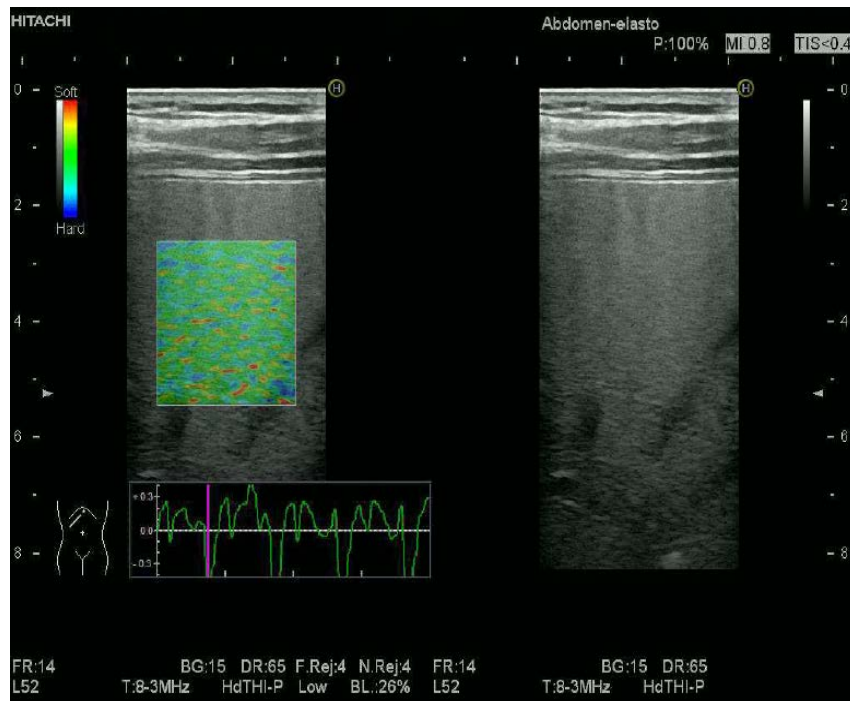
- **Histogram**
  - Určuje distribuci jdn. pixelů, color-coded histogram, každý pixel specifickou numerickou hodnotu (0 – 256)
  - Vypočítá tissue mean elasticity (TME), vyjádřená v arbitrary units. Nižší hodnoty – zvýšená tuhost jaterního parenchymu
  - Jednoduchá metoda, ale semi-kvantitativní
- **Elastic ratio**
  - Poměr strain distribuce dvou srovnávaných ROI
  - Zavedeno ke zlepšení hodnocení elastogramu, méně subjektivní
  - Semikvantitativní informace
  - Srovnávací ROI („interní“ kontrola) jsou malé intrahepatální cévy/žíly
- **Liver fibrosis index**
  - Vývoj TME výpočtů
  - Počítá mean value elasticity a standardní deviaci pixelů s dalšími parametry odvozenými od elastogramu (aktuálně Tatsumi: 9 odlišných parametrů)
  - Aktuálně automaticky provedeno by Hitachi module

RTE v hodnocení difúzní jaterní léze

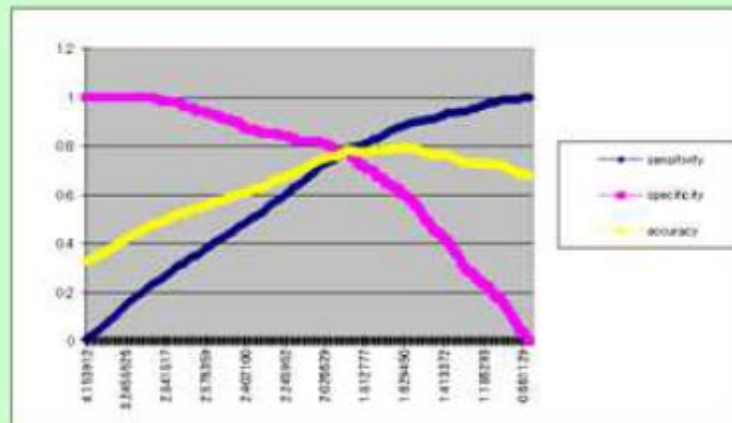
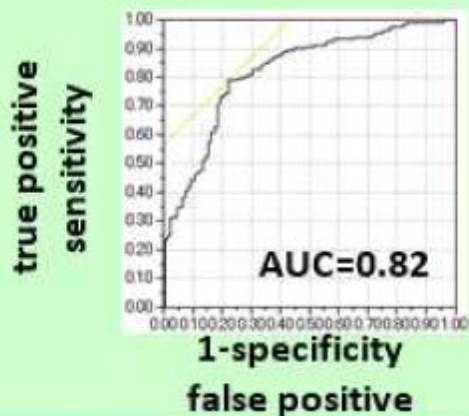
Optické subjektivní hodnocení...velmi nepřesné

Strain histogram kvantifikace

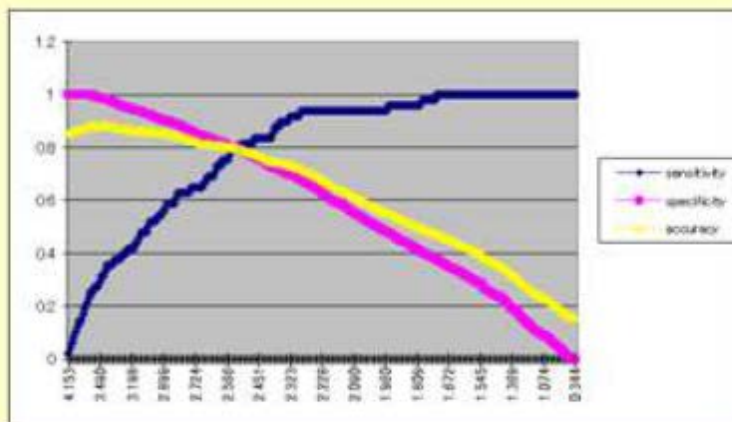
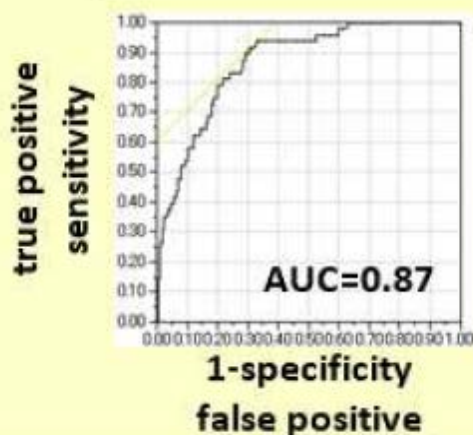
Přesnost Liver fibrosis (LF) index

F0-1/F2-4

Cut off	1.92
Sensitivity	78.6%
Specificity	78.0%
Accuracy	78.4%
PPV	88.2%
NPV	63.4%

F0-3/F4

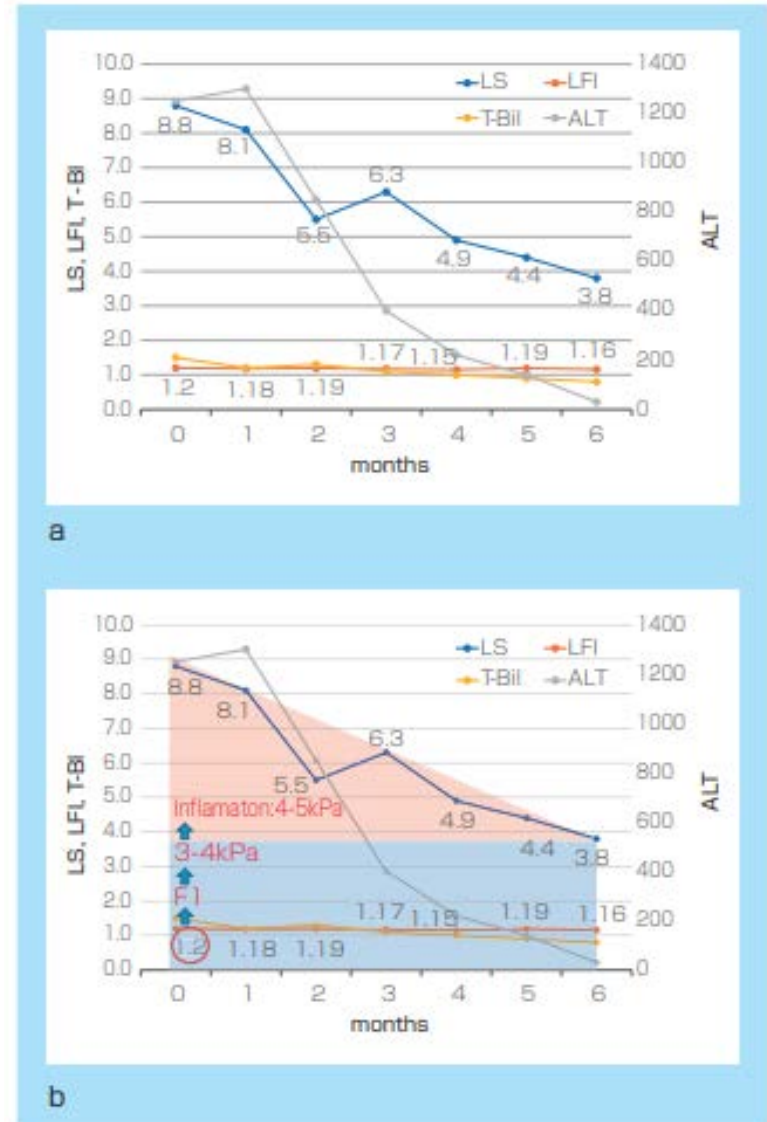
Cut off	2.56
Sensitivity	79.2%
Specificity	80.5%
Accuracy	80.3%
PPV	42.7%
NPV	95.5%

Liver fibrosis Index

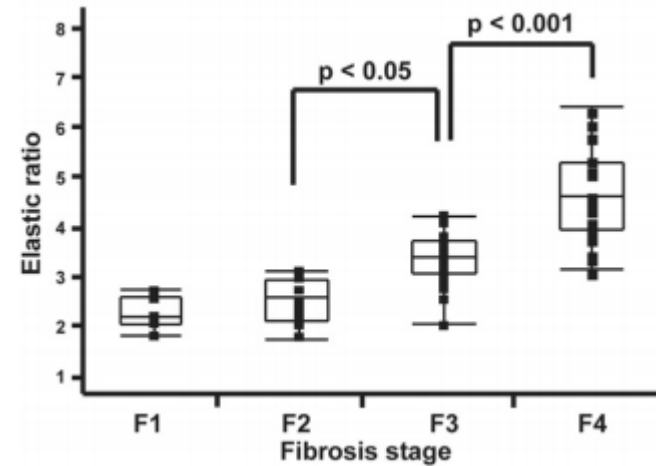
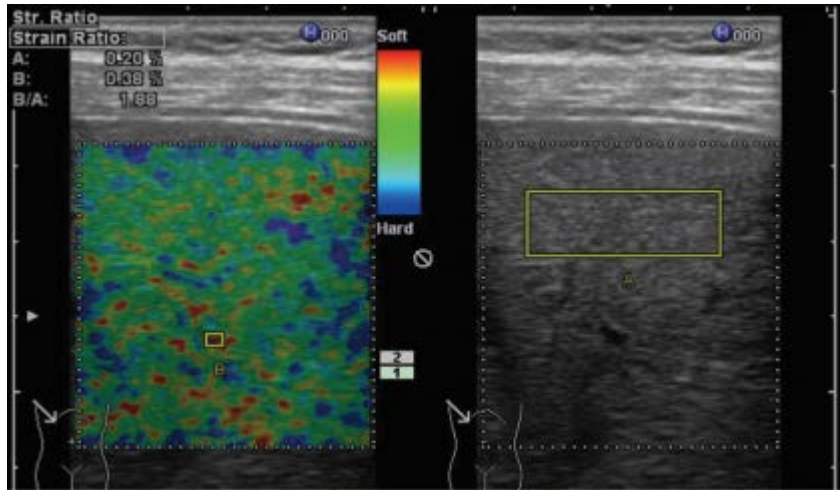
- Automaticky kalkulován
- AUROC pro F4: 0,800
- AUROC pro F3 a více: 0,865
- AUROC pro F2 a více: 0,846

- RTE zohledňuje pouze progresi jaterní fibrózy a měření není ovlivněno potenc. ovliv. faktory:

- Inflamace
- Kongesce
- cholestáza

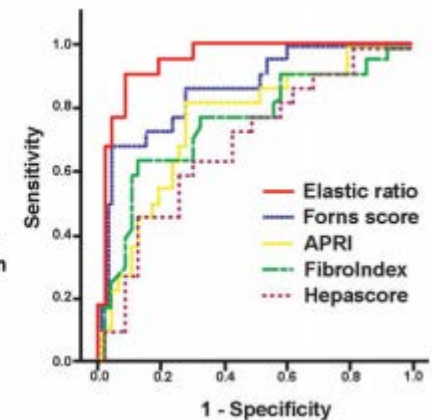
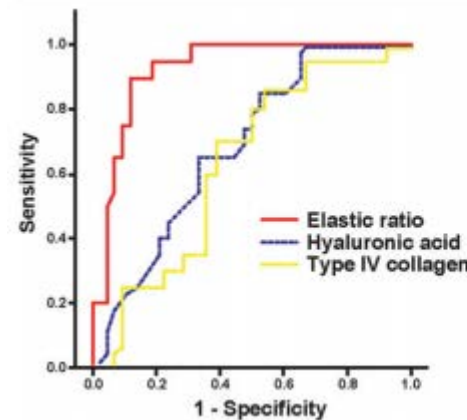

Využití RTE-Toshiba pro dg. fibrózy u HCV

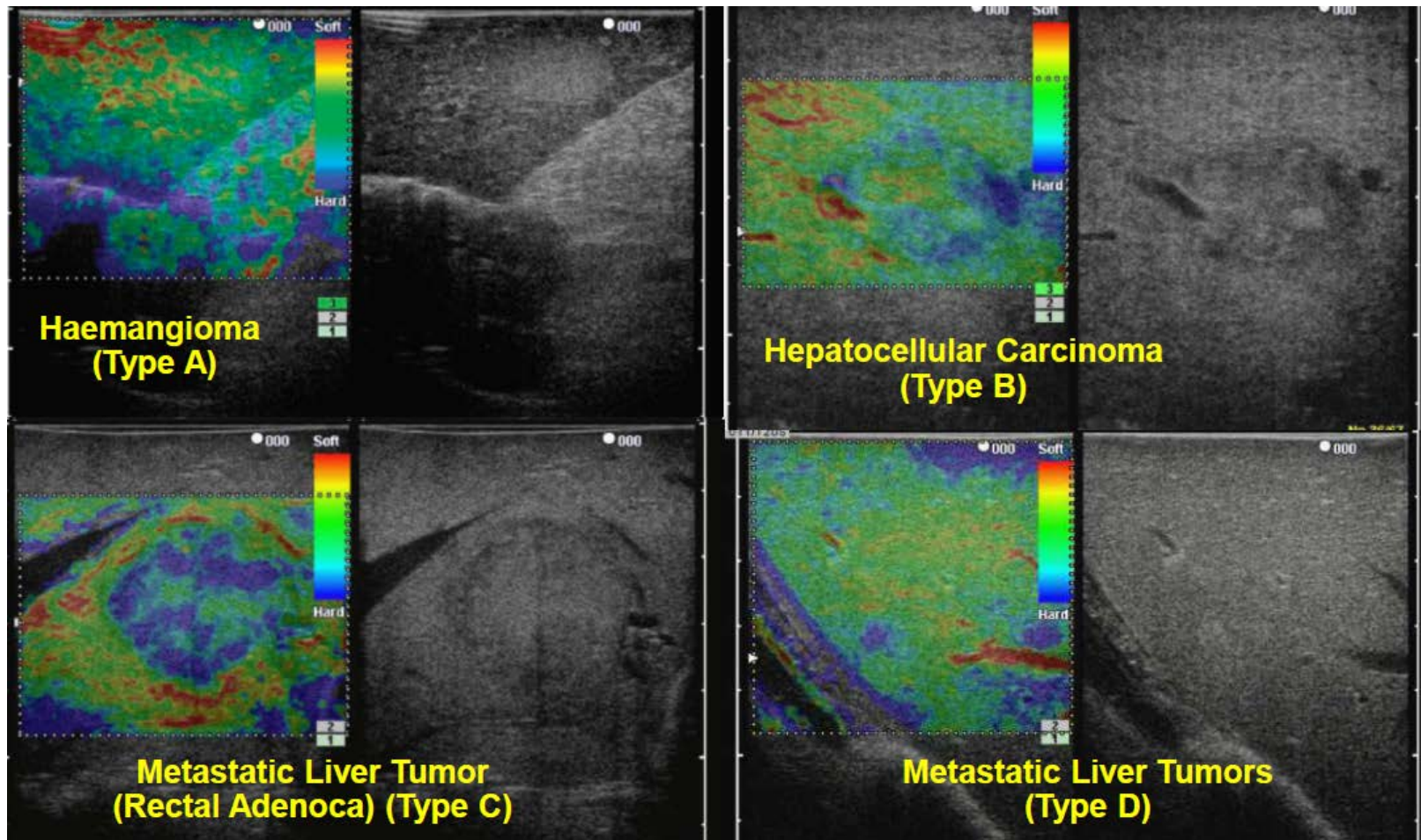

Elastic Ratio for Determination of METAVIR F Stage

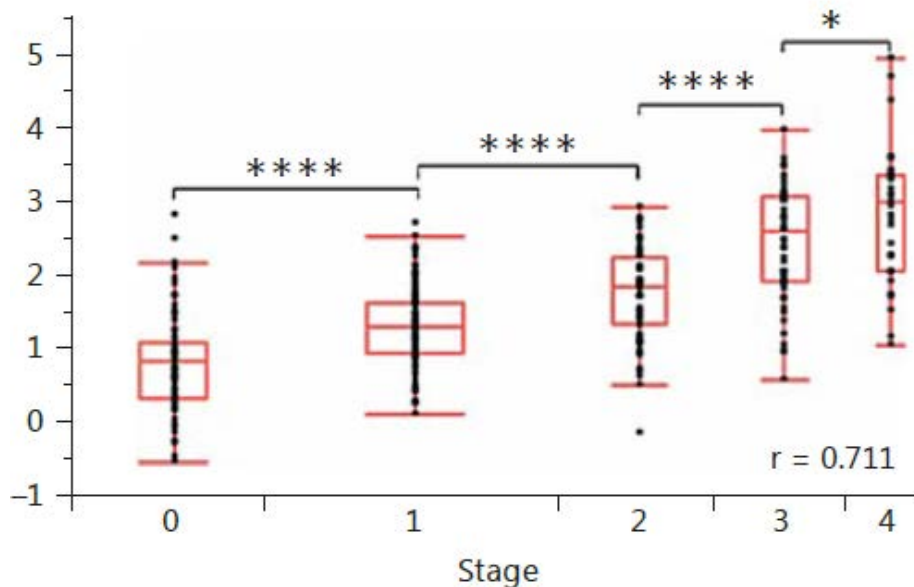
Parameter	F $\geq$ 2 (F1 vs F2-F4)	F $\geq$ 3 (F1-F2 vs F3-F4)	F = 4 (F1-F3 vs F4)
AUC	0.89	0.94	0.95
Optimal cutoff	2.73	3.25	3.93
Sensitivity (%)	82.8	85.4	90.9
Specificity (%)	90.9	96.4	91.5
Positive predictive value (%)	98.0	97.2	83.3
Negative predictive value (%)	50.0	81.8	95.6

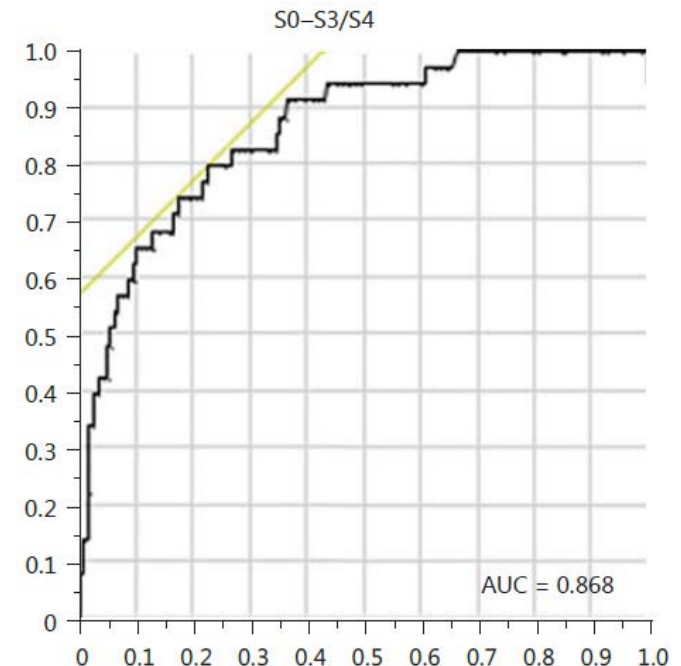
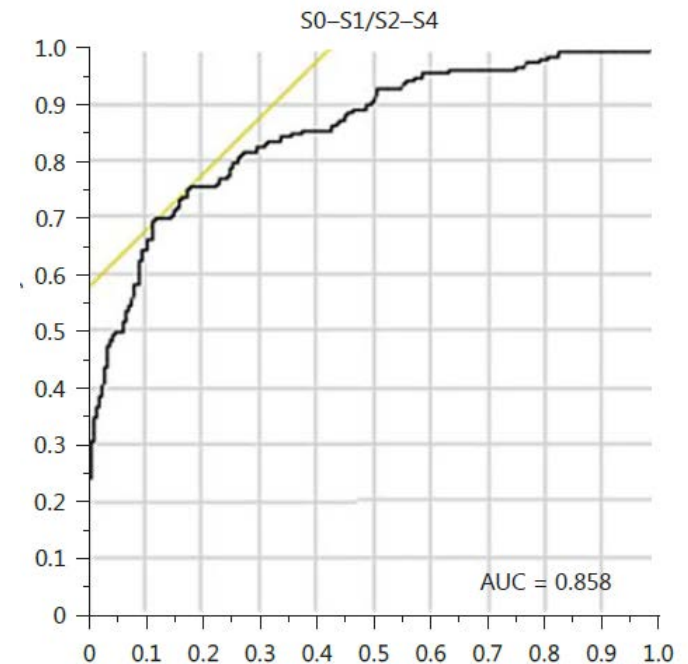
Hodnocení fokálních jaterních lézí

Využití RTE-Toshiba pro dg. fibrózy u HBV

- RTE užitečná pro určení stupně jaterní fibrózy
- RTE není ovlivněná inflamací v rámci fluktuace jaterních testů při aktivaci onemocnění
- LFI je automaticky kalkulován přístrojem a těsně koreluje se stupněm fibrózy a umožňuje diskriminaci jdn. stupňů fibrózy

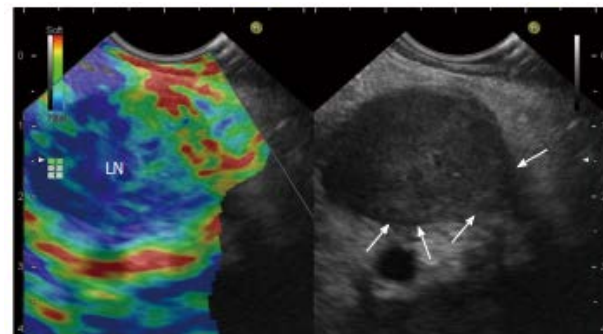

EUS-RT-Elastografie

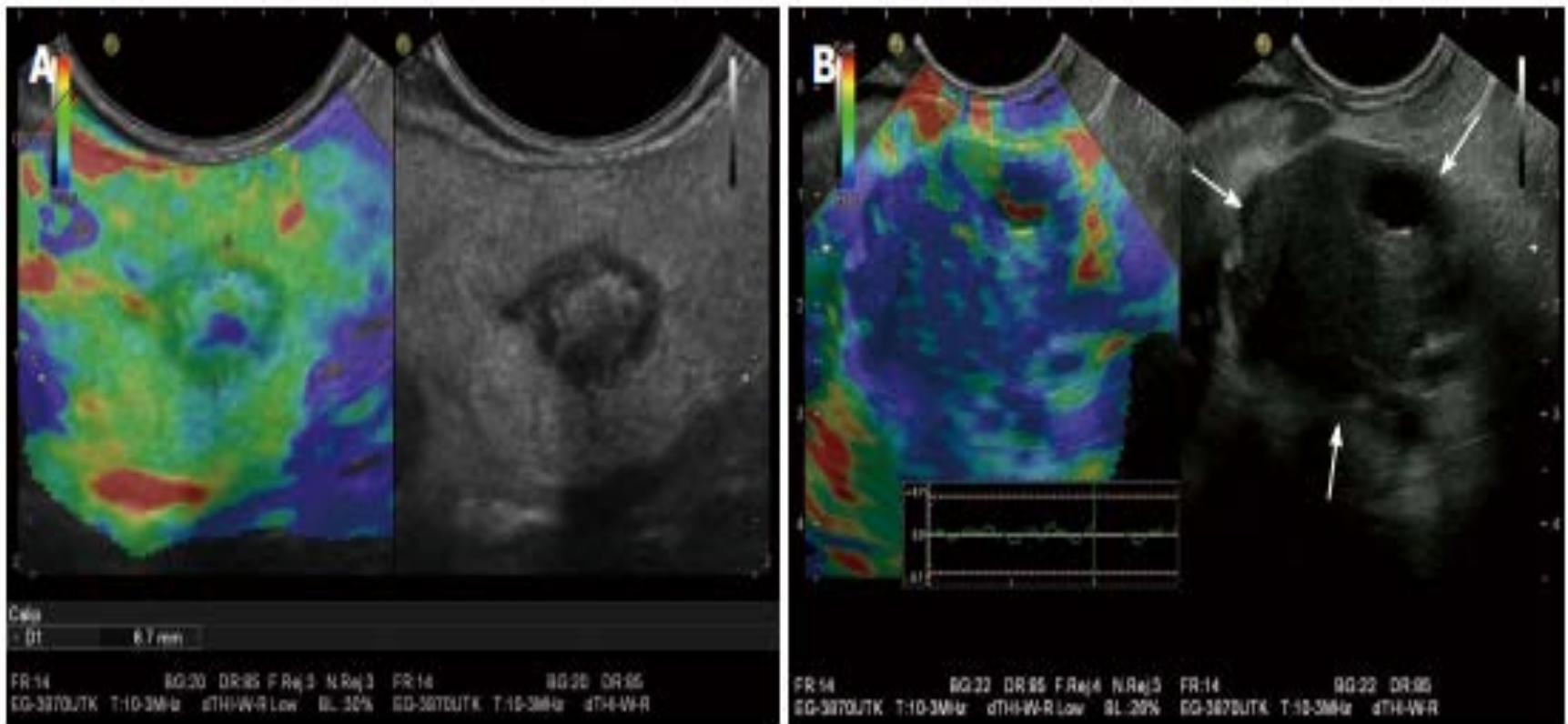
Elastografické vyšetření během konvenčního EUS vyšetření (pouze strain elastography)

- Pankreas
  - Malé duktální karcinomy
  - Pokročilé karcinomy
  - NET/metastázy do pankreatu
  - AI pankreatitida
- Lymfatické uzliny
  - Vysoká senzitivita i specificita pro charakterizaci lymf. uzliny, architektura LU
- Subepiteliální léze
  - GIST, lipom,
- Navigace FNAB
  - Add-on adjunctive tool
- detekuje malé strukturální deformace způsobené kompresí a stupně relativní deformace mezi ROI a referenční tkání (céva), generuje „red-green-blue“ mapu
- Strain elastogram je indukován palpací sondou/vnitřní tvorba tlaku (cévy, srdce, respirační kontrakce)
- Semikvantitativní metoda, ukazuje RELATIVNÍ tuhost tkáně
- ROI je manuálně vybrán – skutečný region-of-interest
  - Musí být dostatečně velký
- Výsledky studií jsou slibné pro dif.dg. solidních expanzí či LU
- Nemůže nahradit konvenční FNAB, ale doplňující vyšetření
  - Může ukázat nejtvrdší část léze, navigovat FNAB
  - Tvrdší části lymfatických uzlin

- EUS / RTE pro chronickou pankreatitidu
  - Důležitá metoda pro dg. CP
  - RTE může poskytnout další info k tuhosti tkáně
  - SR 2,25 ukazuje přesnost 91,1%
- EUS-RTE pro diagnostiku zvětšených uzlin
  - Diferenciace mezi benigními a maligními uzlinami je klíčová, nicméně stále neuspokojivá a nejistá
  - Maligní LU jsou tužší než benigní
  - Predominance modrých oblastí považována za zn. malignity
  - SZ pro maligní LU 100% a SP 50%

- Subepitheliální masa/expanze
  - Benigní expanze: ostré ohraničení, velikost menší než 3cm, hladké kontury, uniformní echogenicita, absence infiltrativních známek
  - RTE: intermediate tuhost, během sledování beze změny nálezu

Benigní a maligní pankreatické ložisko

- Metaanalýza: diferenciacie maligního ložiska SZ 95-97%, SP 70-76%

Základní klasifikační systém

Score	Color pattern	Stiffness	Histology
1	Green	Homogeneous soft	Normal pancreatic tissue
2	Green, yellow and red	Soft heterogeneity	Fibrosis
3	Mostly blue with minimal heterogeneity	Hard	Early pancreatic adenocarcinoma
4	Central green hypoechoic region and blue tissue outer layer	Hard	Neuroendocrine tumor, metastasis
5	Blue lesions with heterogeneity due to necrosis	Hard	Advanced pancreatic adenocarcinoma

Score	Color pattern	Stiffness	Histology	Ref.
1	Homogeneous green	Soft	Normal pancreas	[38]
2	Heterogeneous, green-Predominant	Soft	Inflammatory pancreatic masses	[38]
3	heterogeneous, blue-Predominant	Hard	Pancreatic malignant tumors	[38]
4	homogeneous blue	Hard	Pancreatic neuroendocrine malignant lesions	[38]

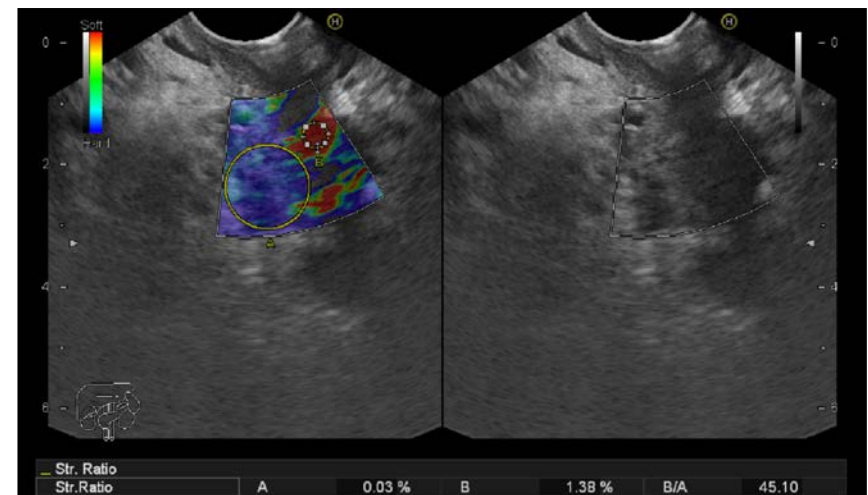
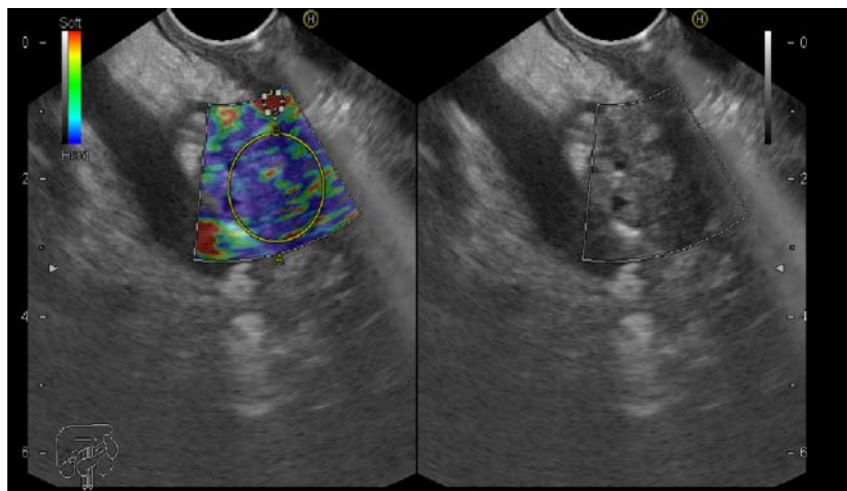
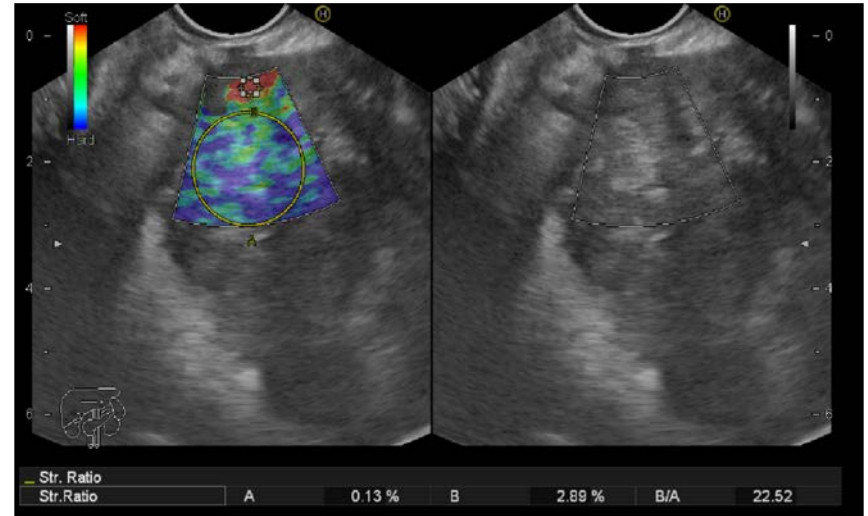
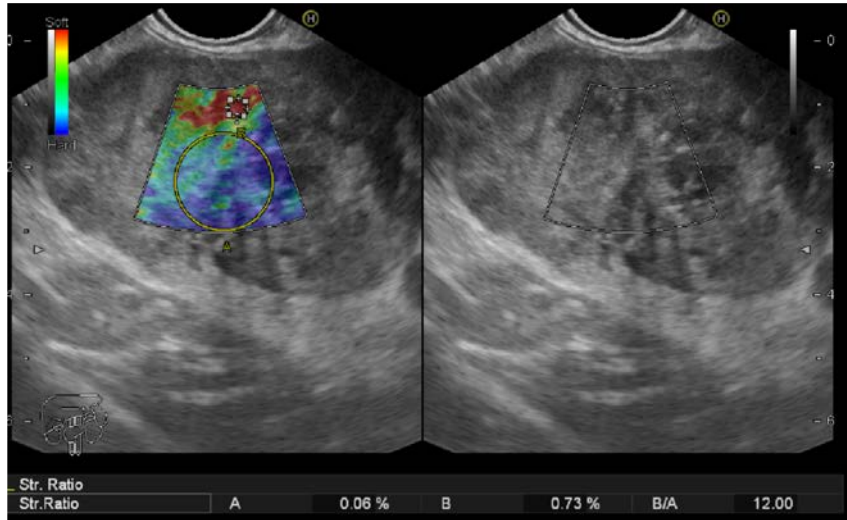
- PPV pro TU 92%
- Přesnost 89%
- SZ 100%
- SP 85,5%

Kvantitativní EUS-RTE

- Má vyšší přesnost (97%)
- SP 92,2%

- EUS elastography může rozlišit CaPa od zánětlivých expanzí: SZ 100%, SP 96%
- EUS elastography může rozlišit CaPa od NET: SZ 100%, SP 88%
- Tumorozní expanze jsou intenzivně modré, zánětlivé mají smíšenou barevnost
  - SR tumor 39,08 +/- 20,54 versus SR zánět 23,66 +/- 12,65 ($p < 0,05$)

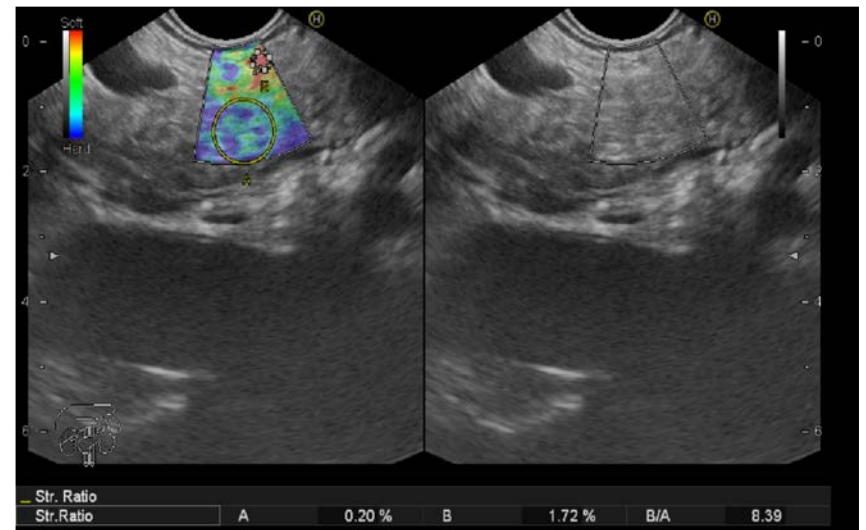
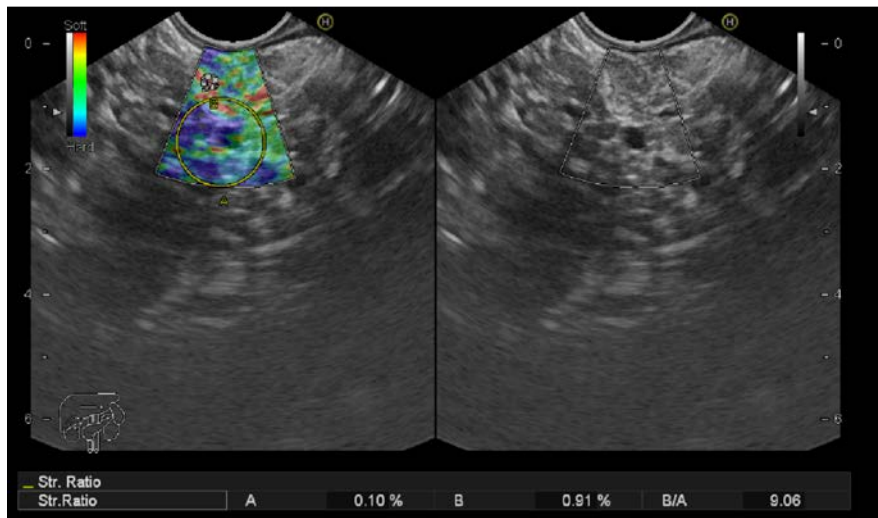
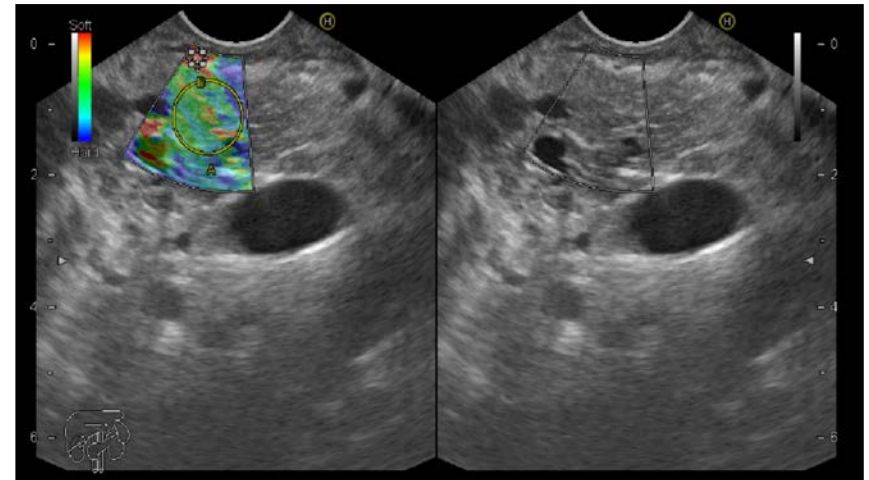
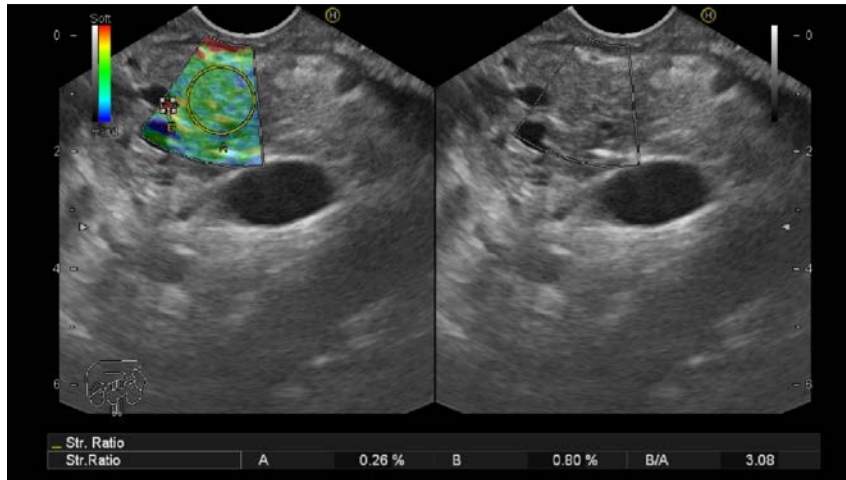
Pokročilý Ca pankreatu/early ca pankreatu

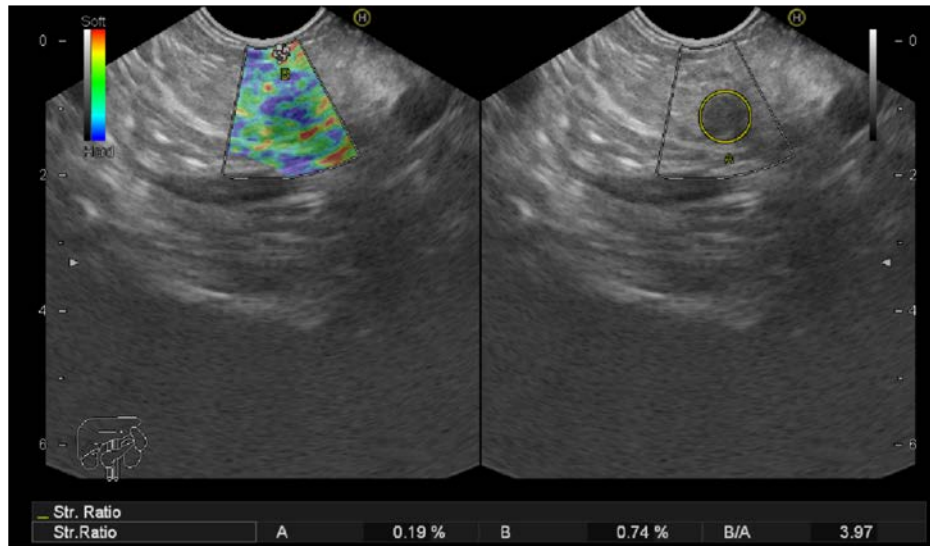
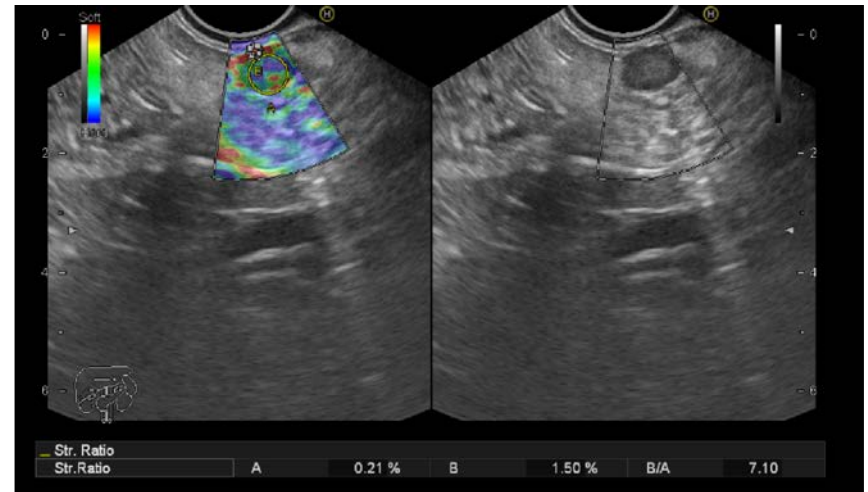
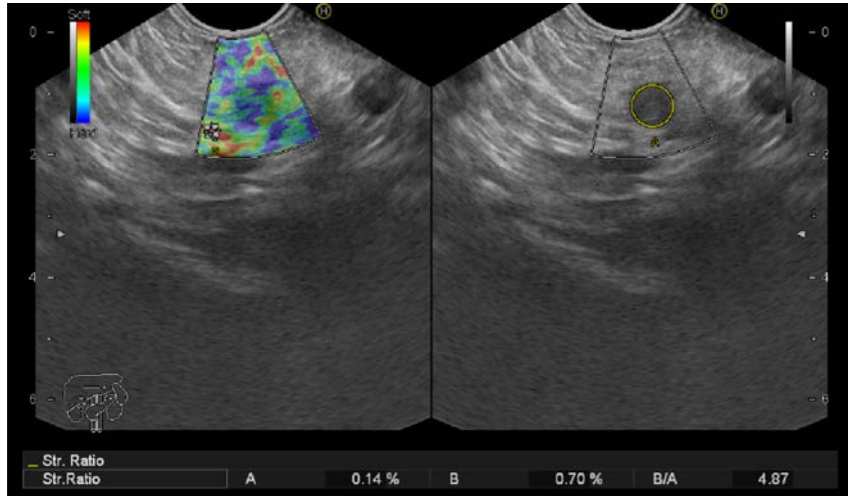
Edém v terénu chronické pankreatitidy

Chron. Kalcifikující pankreatitida

Autoimunitní pankreatitida

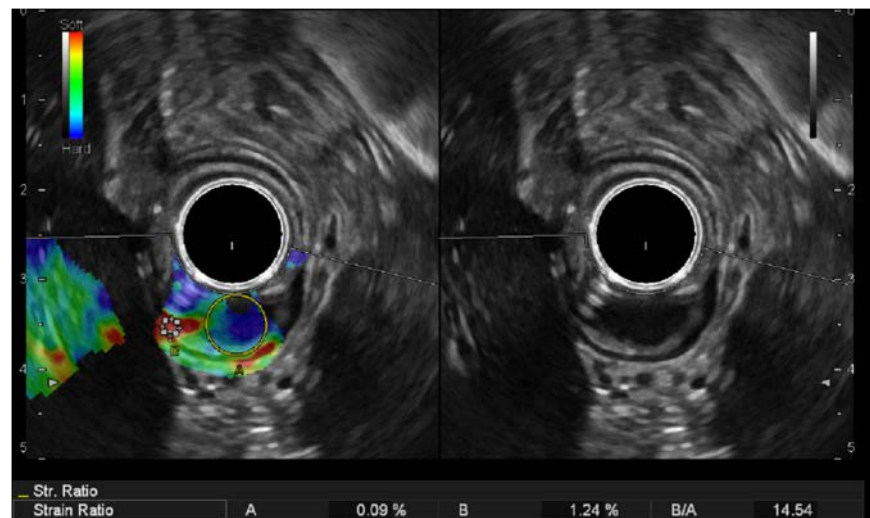
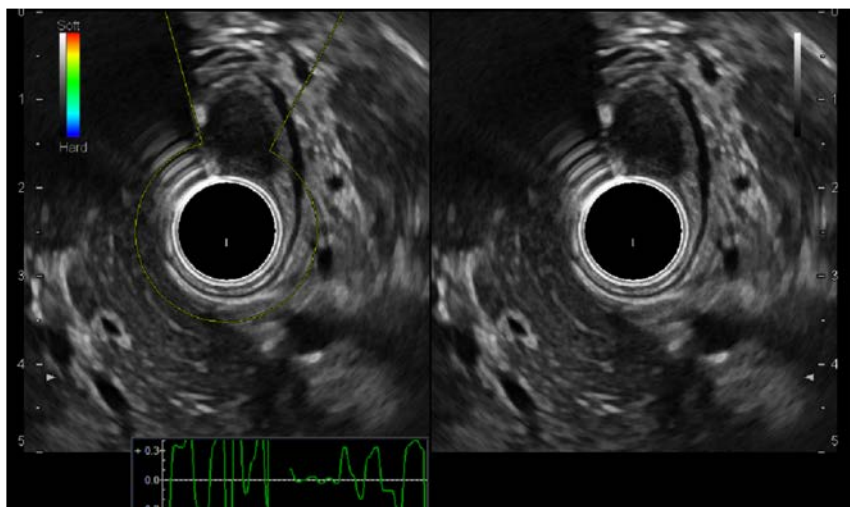
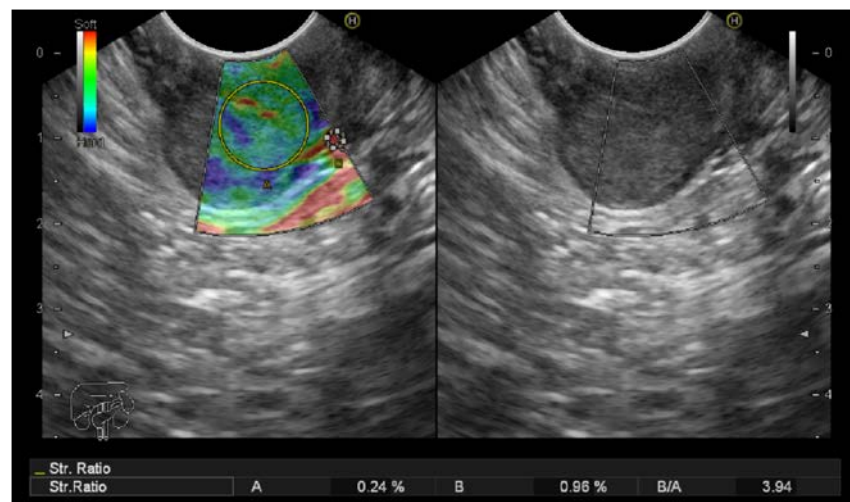
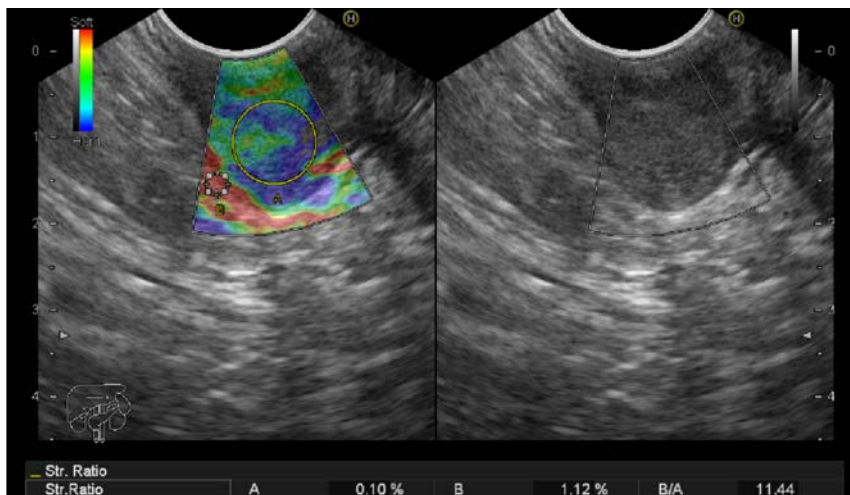

NET

Submukózní GIST

Submukózní ložisko jícnu

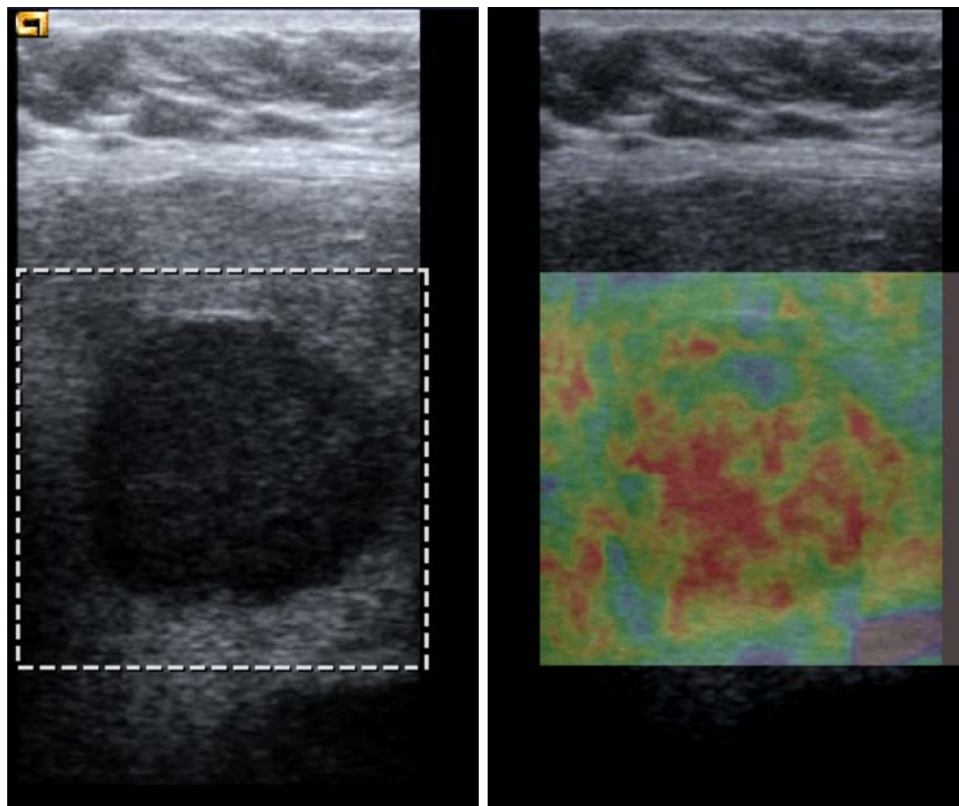

Elastografie RTE

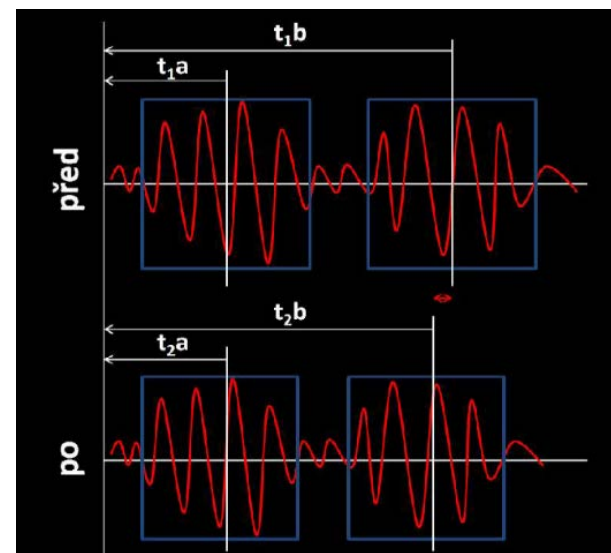
- Možnost efektivního využití pro diagnostiku difúzních jaterních lézí a určení stupně fibrózy včetně možnosti kvantifikace
  - LFI těsně koreluje se stupněm jaterní fibrózy a není ovlivněný ostatními proměnnými interferujícími s tuhostí jater
- S výhodou využití i pro orientaci v tuhosti řady jiných patologických procesů (s „jednou sondou“)
- Velmi výhodné využití jako přídatná modalita při EUS vyšetření
  - Biopsy targetting

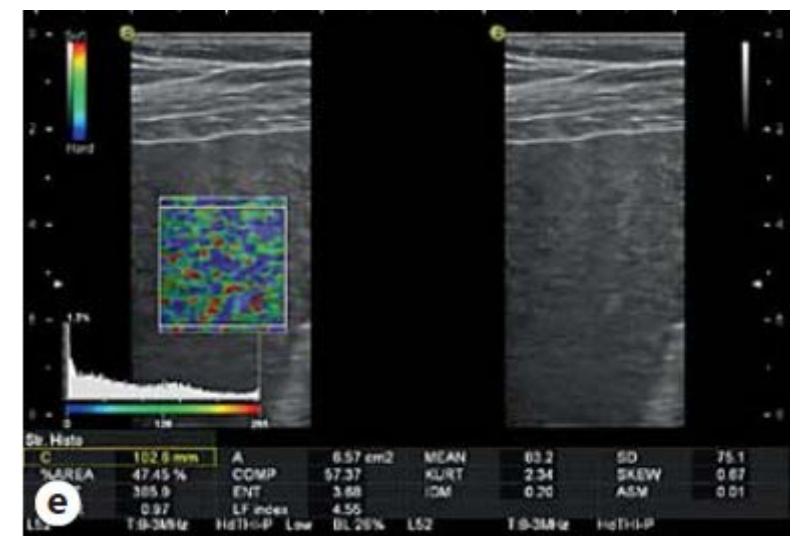
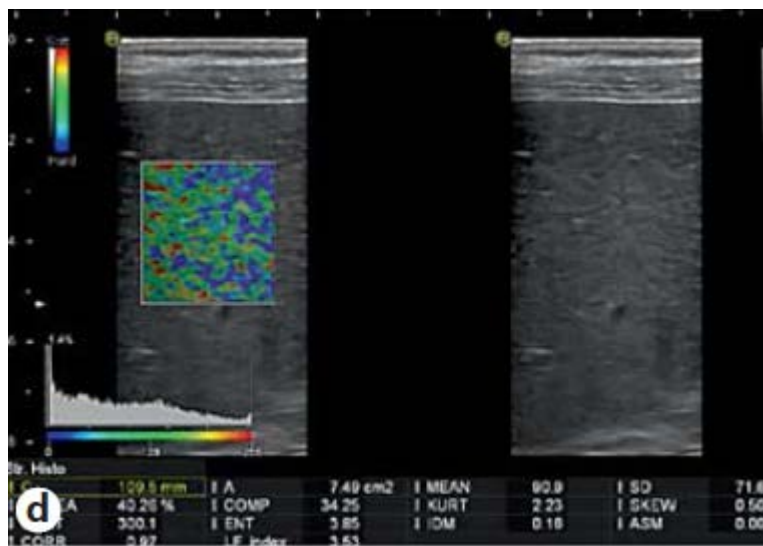
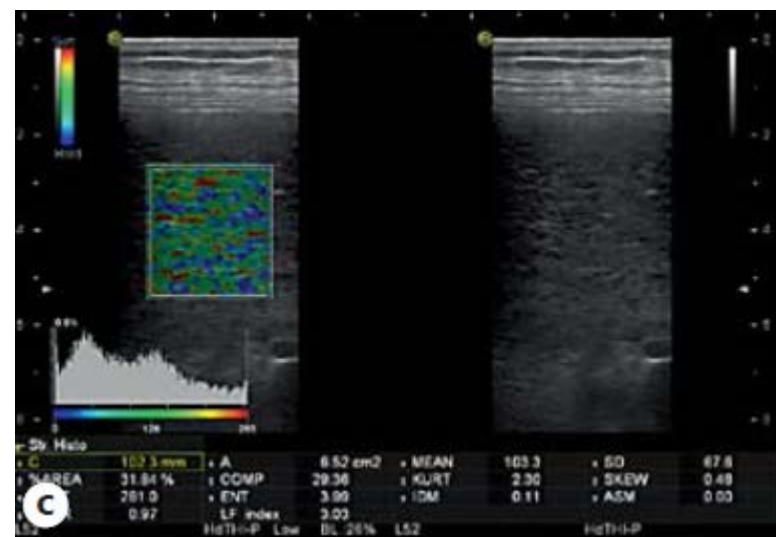
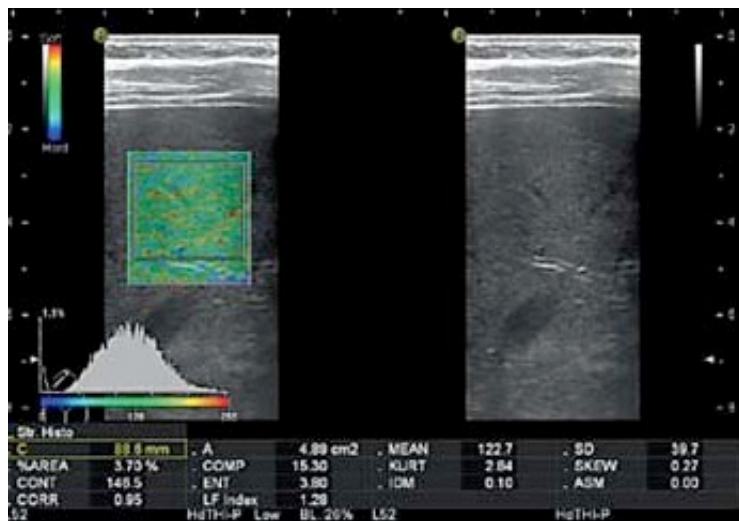
Elastografie – hodnocení deformace tkáně

Jaterní metastáza

$$E = \frac{(t_{1,b} - t_{1,a}) - (t_{2,b} - t_{2,a})}{t_{1,b} - t_{1,a}}$$

Přesnost RTE při detekci fibrozy u pacientů s HBV

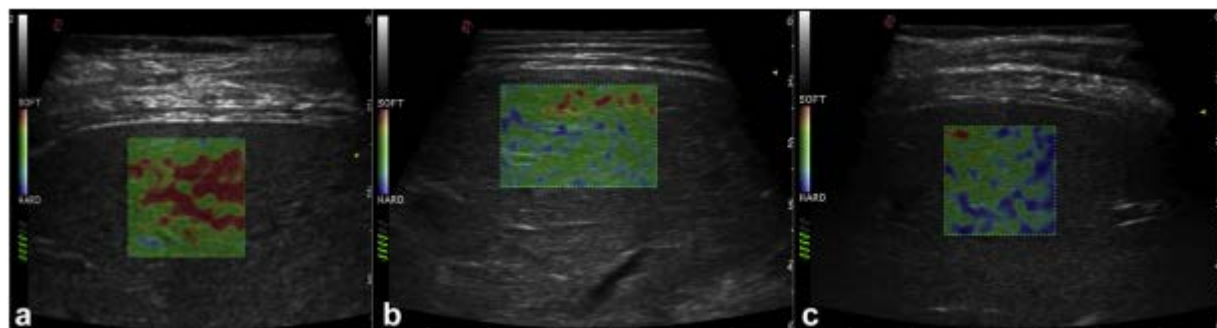
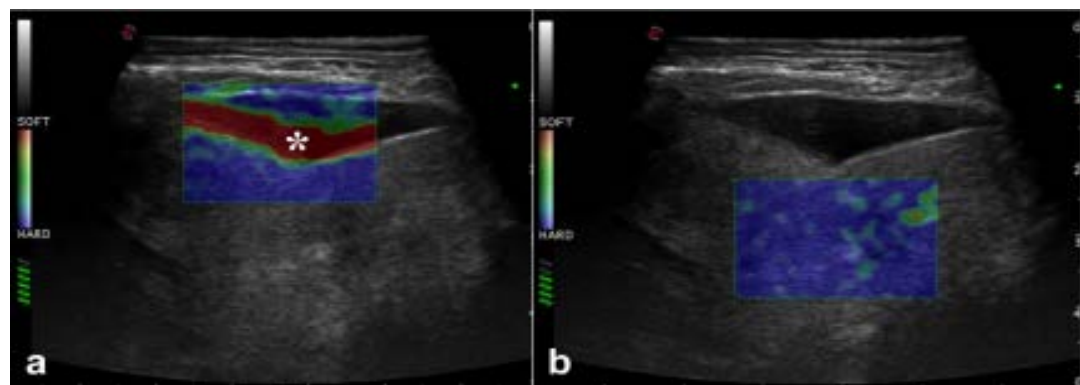
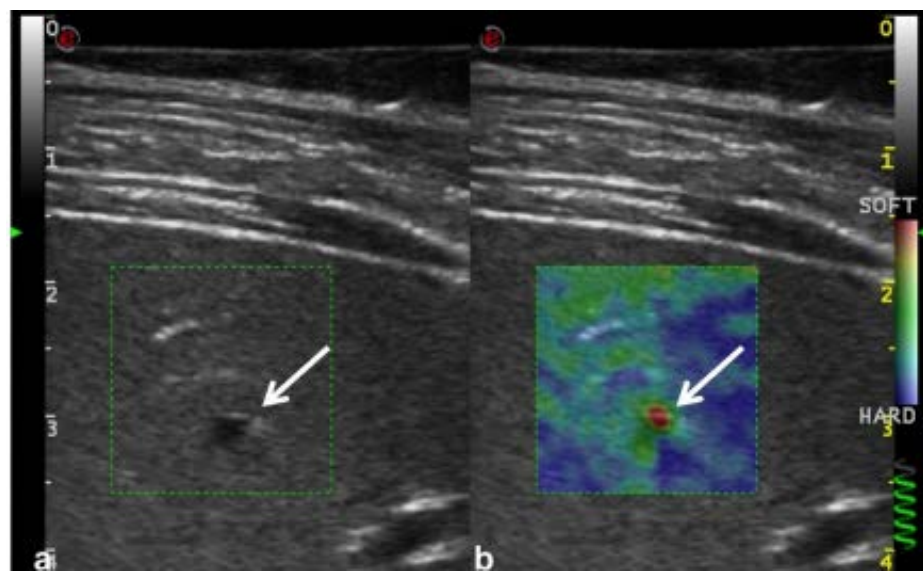
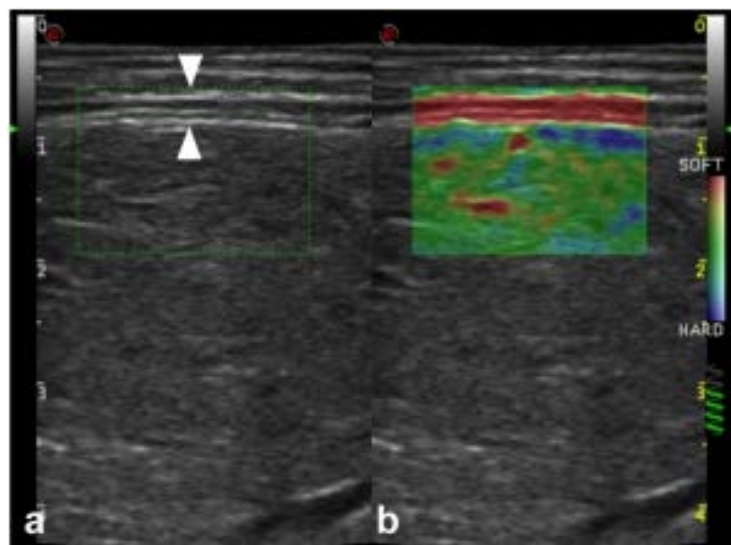
- RTE patří mezi strain elastography
- Měří relativní tuhost dvou odlišných ROI a komprese tkáně je dána údery srdce a srdečním cyklem
- RTE zobrazuje tuhost překrytím B-modu USG vyšetření barevnou mapou a indikuje relativně měkkost či naopak tuhost oblasti
- Méně ovlivněno BMI či ascitem
- Studie prokázaly, že RTE je užitečná a efektivní v dg. jaterní fibrózy
- Důležitá je analýza obrazu k vyloučení subjektivního hodnocení
- Je použito 9 rysů/parametrů obrazu k vypočítání a kvantifikaci barevného obrazu a výpočet je udáván jako LFI, opakovaně korelováno s histologickým nálezem
- Studie upozorňují na rozdílné výsledky jaterní tuhosti u pac. s HCV a HBC

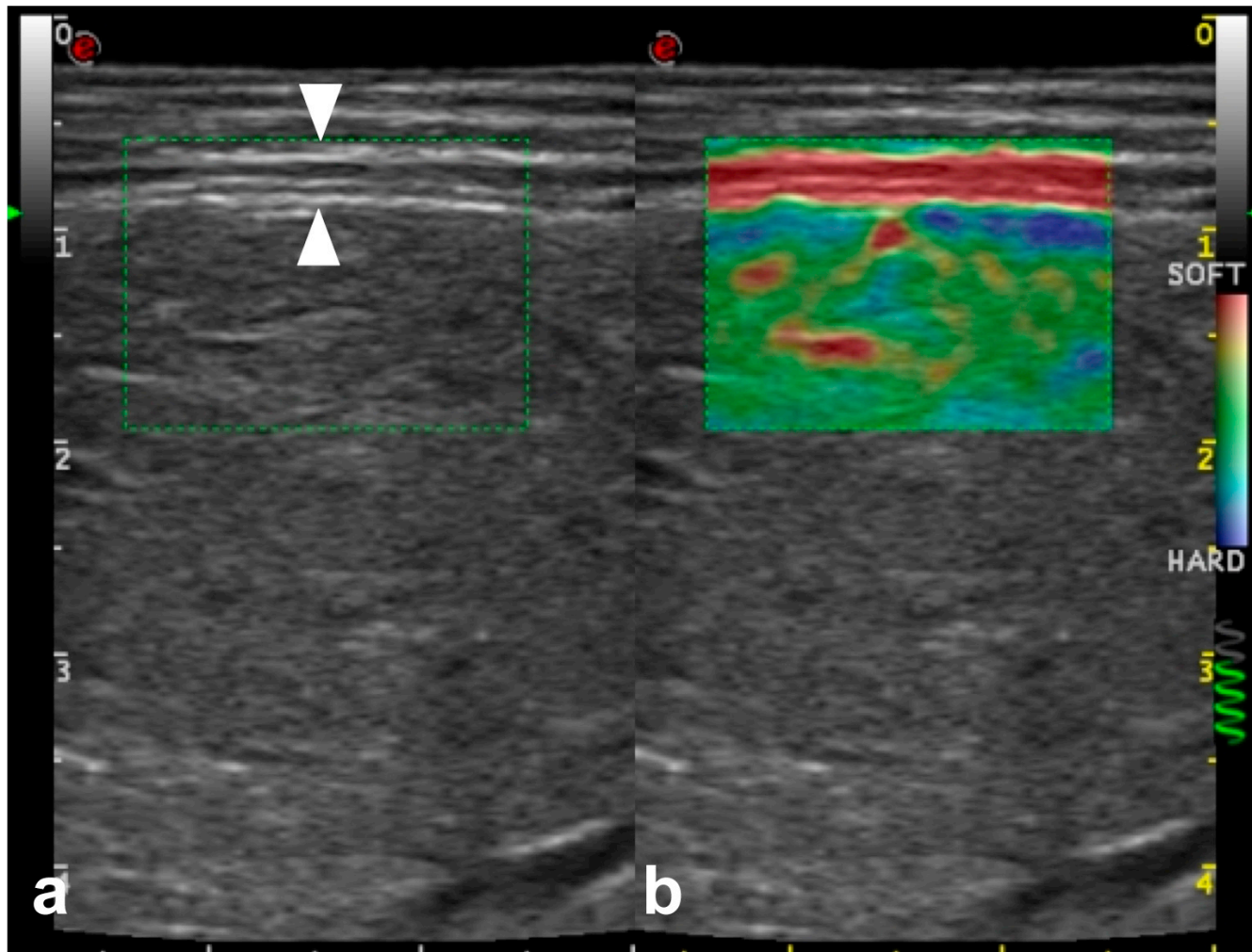
RTE

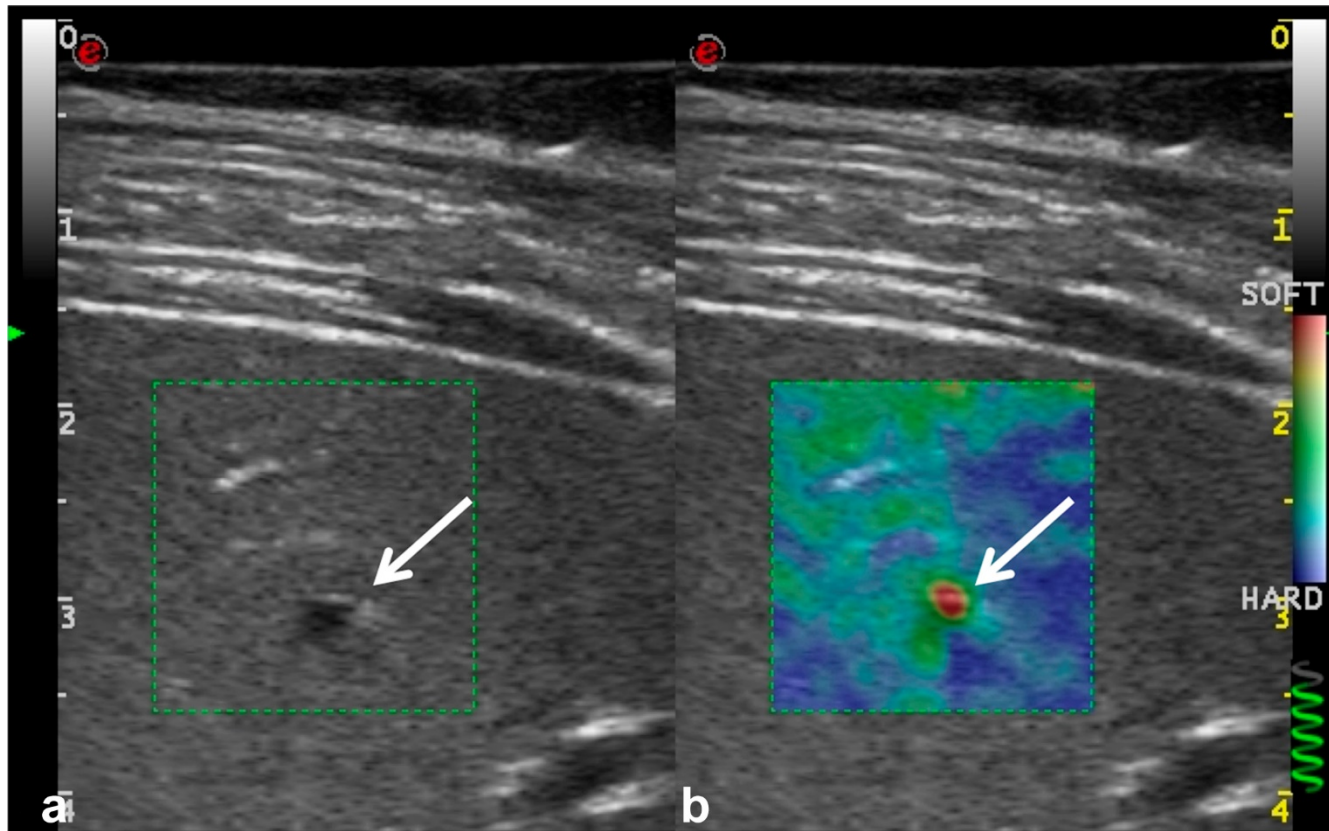
- Játro jsou orgánem ideálně přístupným sonografickému a elastografickému vyšetření
- prognóza pac. s jaterním onemocněním závisí na stadiu fibrózy a rychlosti její progresu
- Stadium jaterní fibrózy determinuje riziko dekompenzace jaterního onemocnění a rizika komplikací (HCC)
- JB „gold standart“, není ideální z řady důvodů a také pro dlouhodobé pravidelné sledování
- Většina USG base elastografických modalit nabízí kvantitativní zhodnocení tuhosti jater, zatímco RTE poskytuje barevně kodovanou zhodnocení relativní elasticity tkáně v B-modu....proto je nutné sekundární zhodnocení RT elastogramu k získání semikvntativní infomrmace

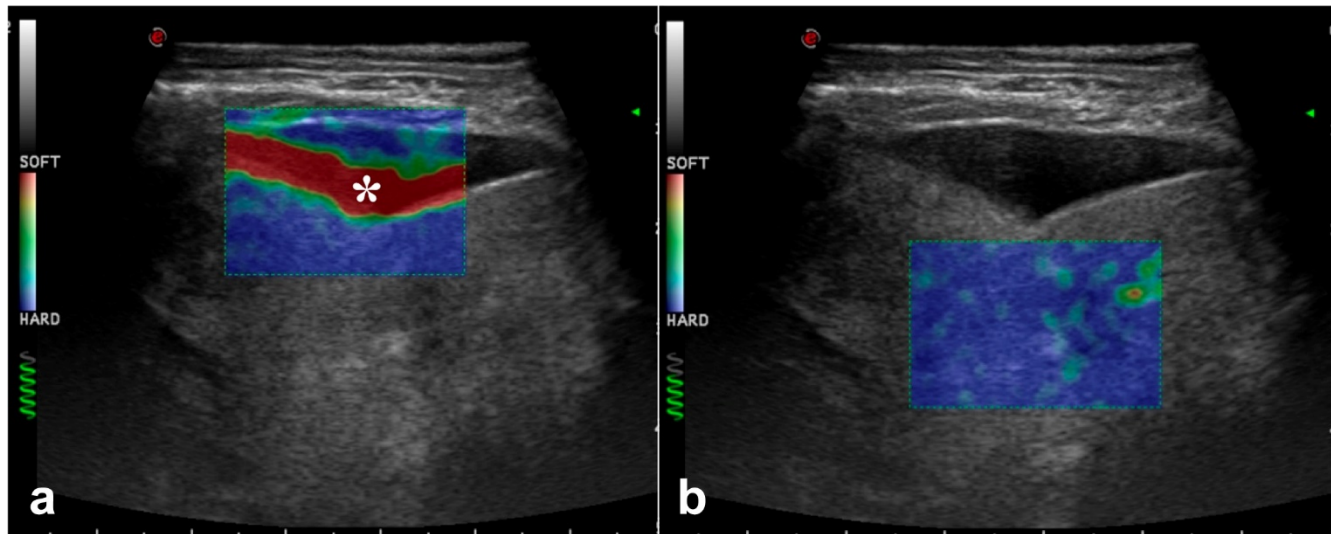
- RTE zobrazovací technika která přímo odhalí fyzikální vlastnosti tkáně pomocí US sondy
- Lineární sondy
- Nejdrříve B-mode imaging k vizualizaci části jaterního parenchymu
- Pak je elastograf module aktivován
- Komprese srdce (produkují strain displacement v tkáni pod vyš. sondou.. – generuje elastogram
- Operator může vybrat různá místa, různou colour map

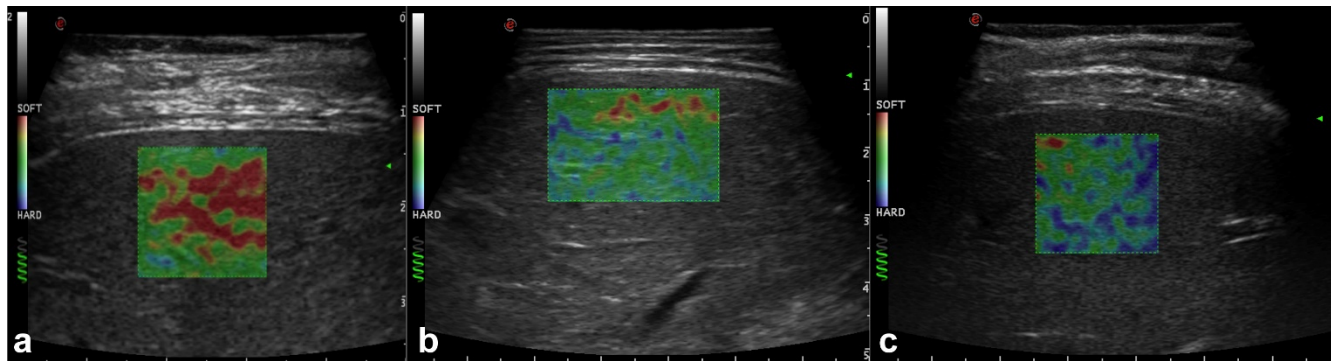
- nové sondy využívají automatického displacementu jaterního parenchmu způsobeného úderem srdce a ne manuální komprese...důležitá výhoda, palp. Mechan komprese obtížně standardizované...(velký zdroj inter a intraobserver variability)
- Ve vybrané ROI by neměly být velké cévy nad 3mm...způsobuje řadu artefaktů
- Srovnání RTE a TE...limitace obezity, úzké mezery, ascites

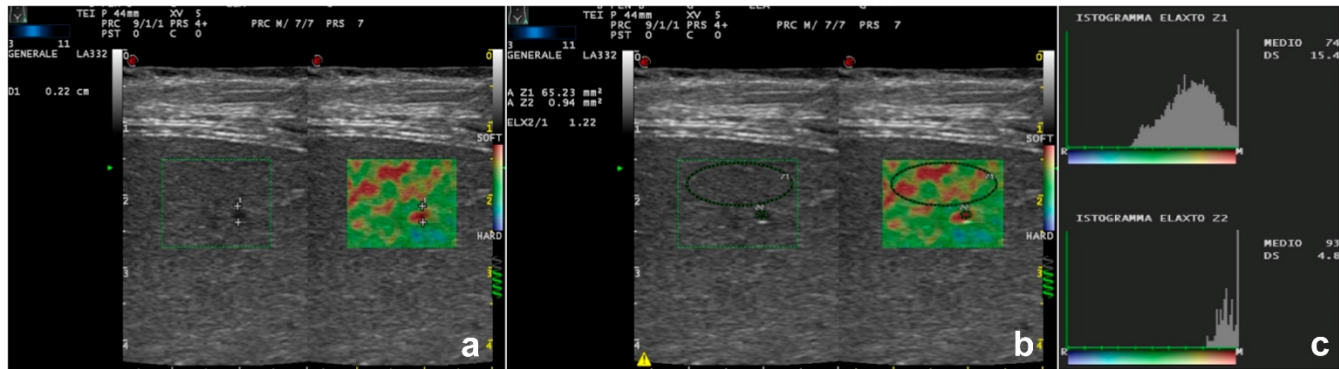

Ultrasound in medicine and biology

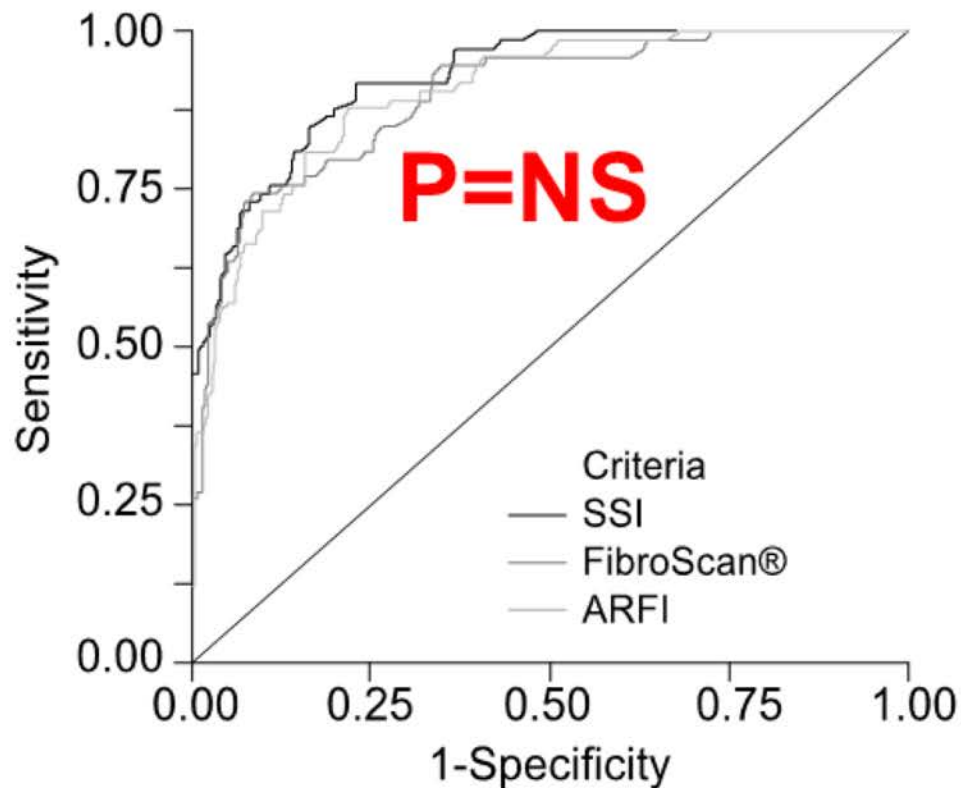

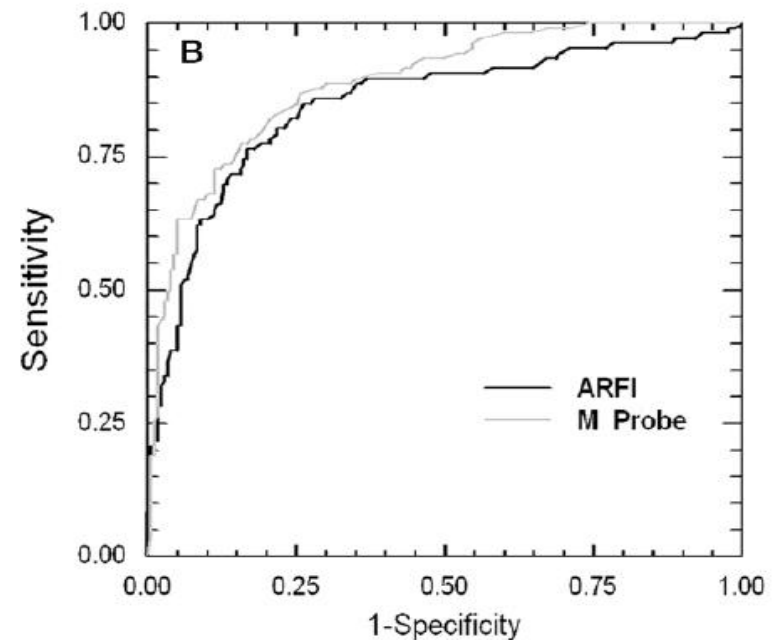
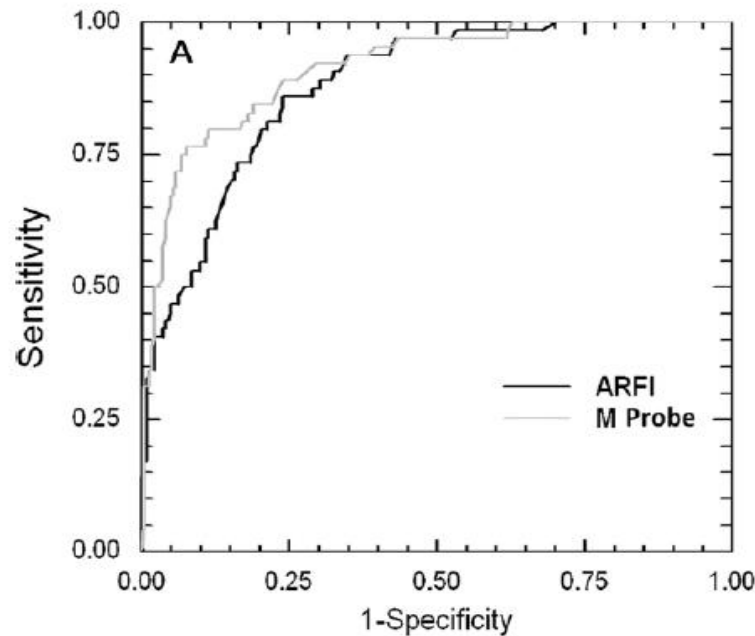
Srovnání TE, ARFI a SWE

AUROC for cirrhosis

N= 349 patients with CLD

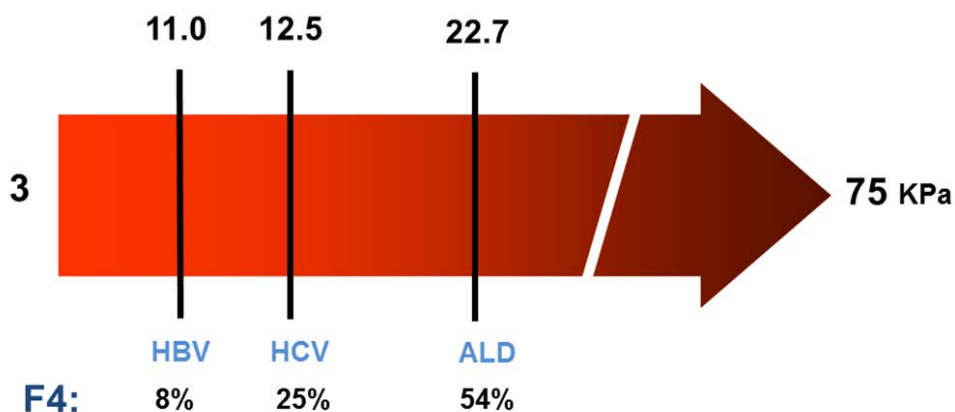
Srovnání ARFI vs. TE pro určení cirhózy (A) a těžké fibrózy (B)

Cassinoto, Radiology, 2013

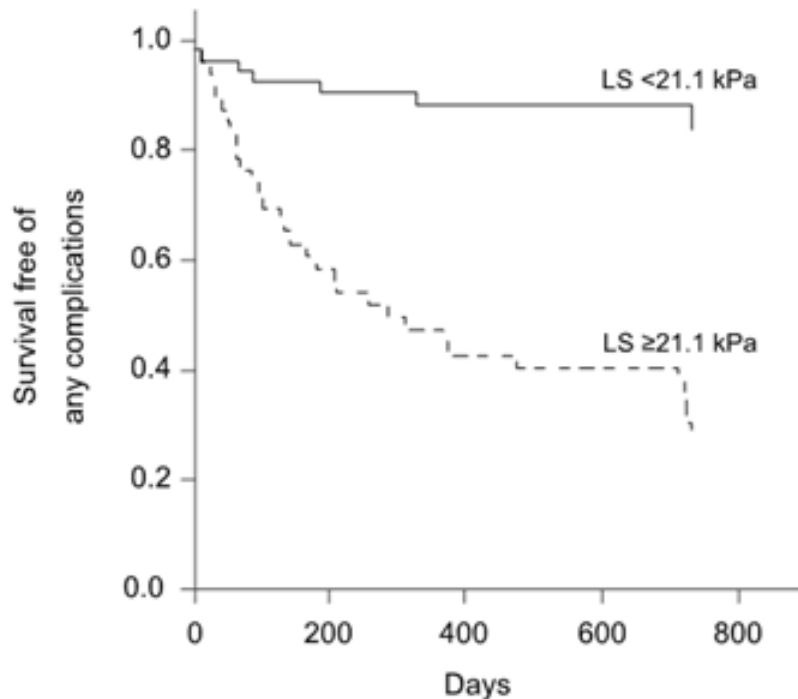
MET/AUROC	F $\geq$ 1	F $\geq$ 2	F $\geq$ 3	F=4
ARFI	0,66	0,73	0,94	0,97
TE	0,78	0,82	0,94	0,94

Stejné cut-off pro jednotlivé diagnózy? (TE, Fibroscan)

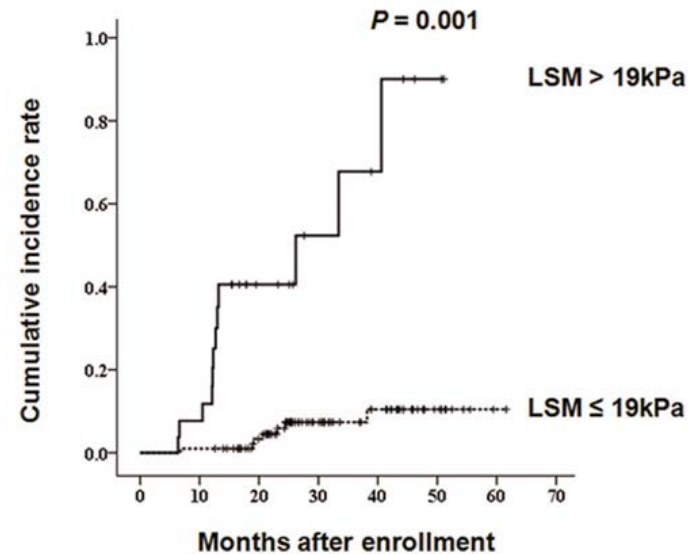

Stage fibrózy	F2-F4	F4
HCV	5.2-9.5	11.9-14.8
HBV	5.2-8.3	10.0-14.0
NAFLD	6.6-7.4	10.3-17.0
Alkohol onem.	7.8	19.5-22.7
PBC/PSC	7.3-8.8	16.9-17.3

Závislost jaterní elasticity a přítomnosti komplikací jaterního onemocnění

N=100 patients CLD

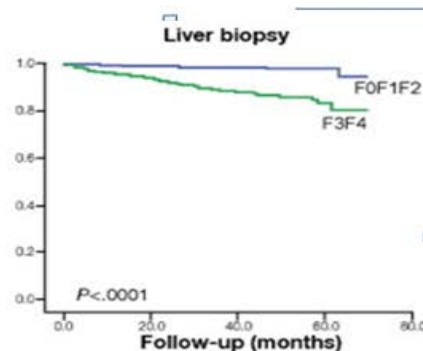
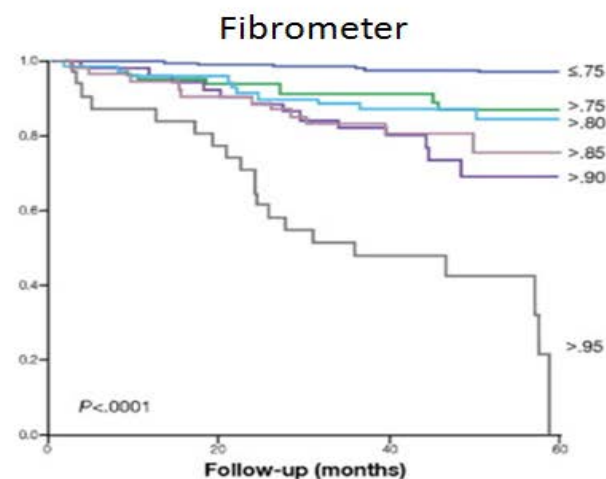
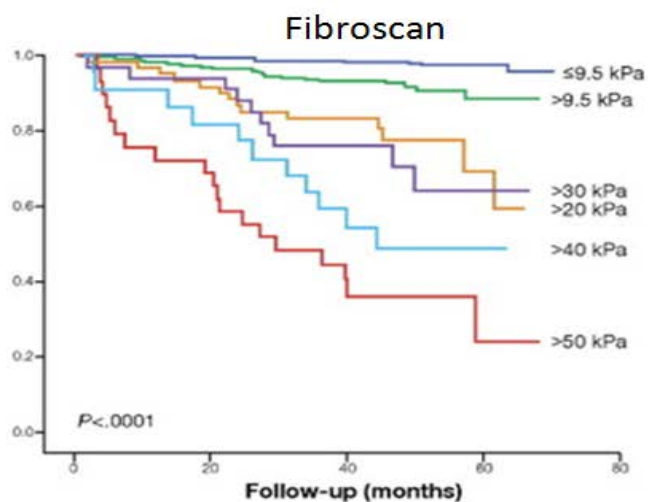
N=128 HBV patients F3-F4

Kim et al. PloSOne 2012; 7: e36676

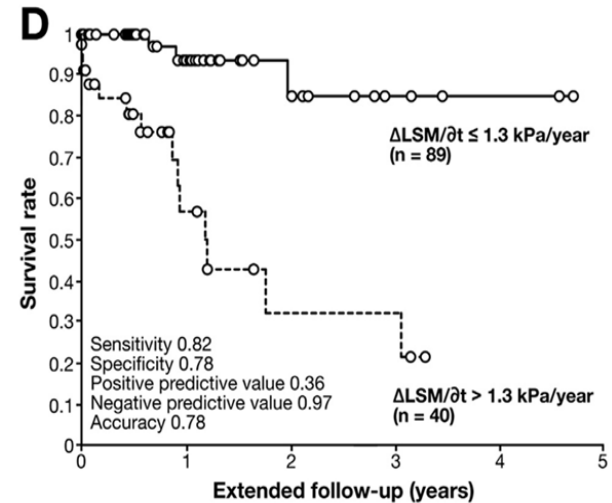
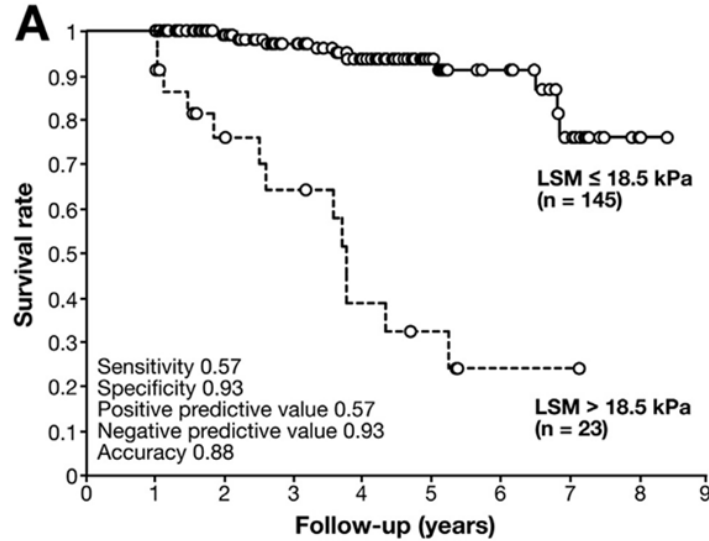
Robic et al. J Hepatol 2011; 55: 1017-24

Predikce mortality u pacientů s HCV

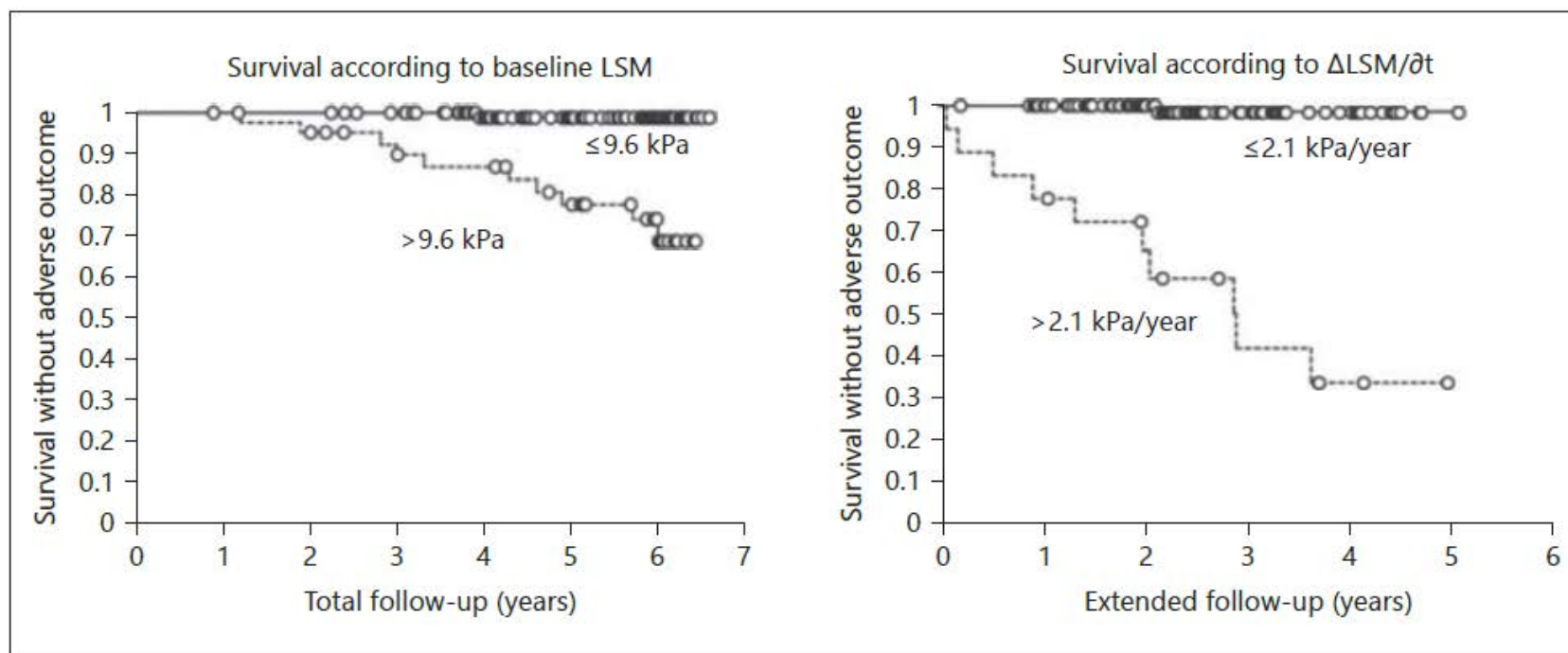
Přežití pacientů s PSC v závislosti na elasticitě jater a změně elasticity v čase (1rok)

N=168 PSC patients

Corpechot et al. Gastroenterology 2014;

Využití elastografie u pacientů s PBC

Prognostické faktory vývoje PBC (multivariantní analýza)

		p
Δ LS / rok	1,3 (1,15 – 1,49)	< 0,0001
Celkový bilirubin	1,08 (1,03 – 1,16)	0,0001
Paris I criteria	0,34 (0,08 – 0,56)	0,04

ALP < 3xULN, AST < 2xULN, bílí < 1mg dl v době diagnózy

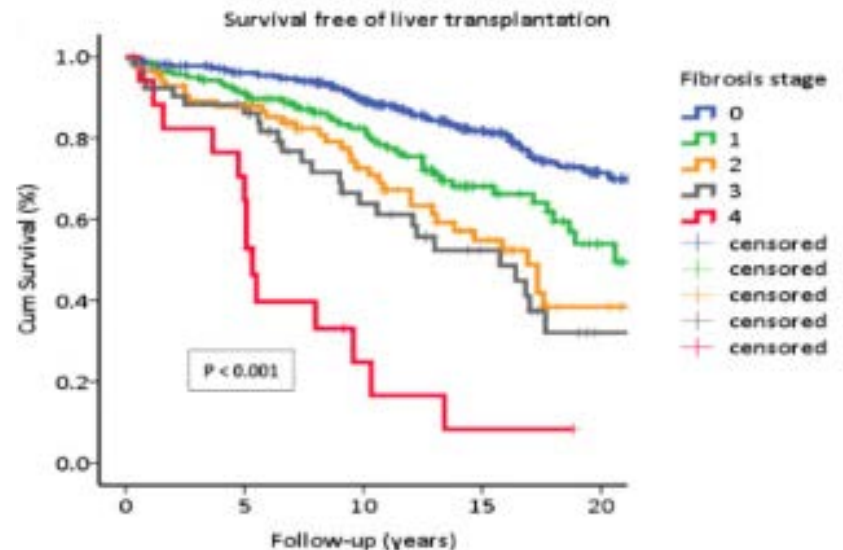
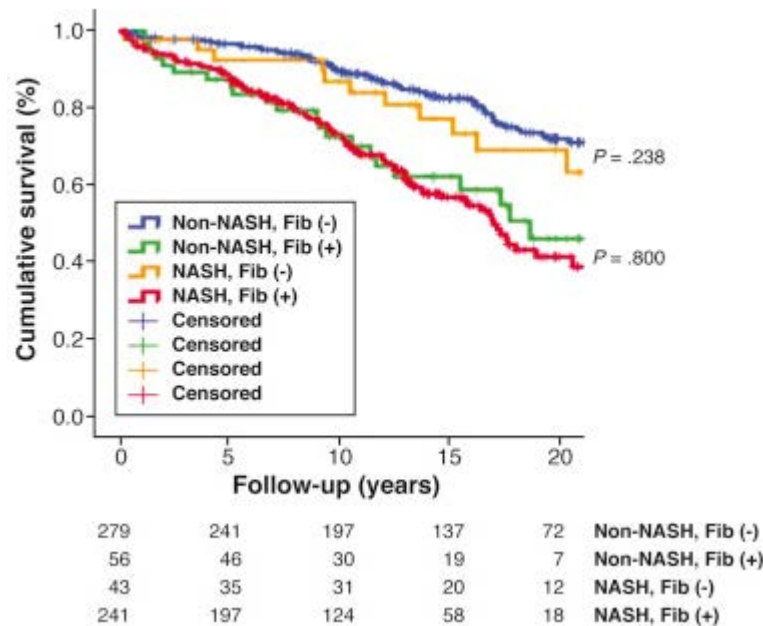
LS cutoff hodnoty:

- 9,8 kPa pro F3/F4
- 17,3 kPa pro F4

Corpechot, 2006, 2012

► Liver Fibrosis, but No Other Histologic Features, Is Associated With Long-term Outcomes of Patients With Nonalcoholic Fatty Liver Disease

Angulo P., 2015

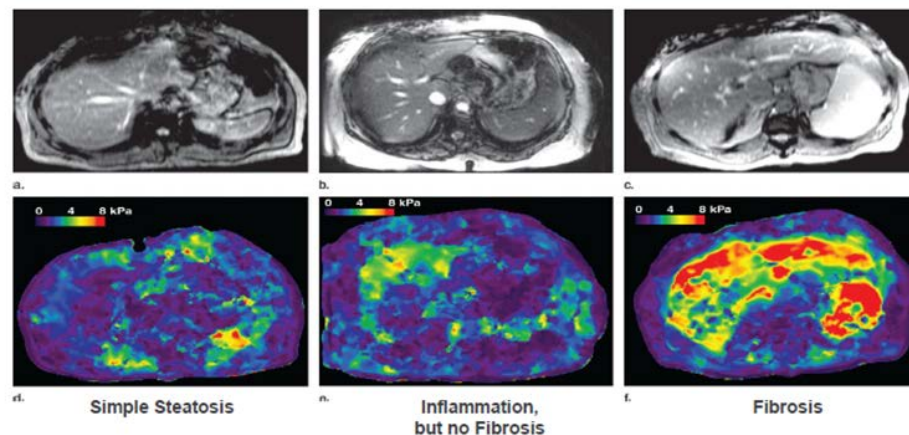
Doporučené postupy EASL u pacientů s NAFLD:

- screening jaterní fibrózy u pacientů s metabolickým syndromem a DM2T

Diagnostická přesnost elastografického vyšetření pro určení stupně fibrózy u NAFLD

MR elastografie (3D)

Fibrosis Stage	AUROC (95% CI)	Best Accuracy
SSI, kPa		
≥F2	0.86 (0.79-0.90)	80% (185/232)
≥F3	0.89 (0.83-0.92)	85% (196/232)
F4	0.88 (0.82-0.92)	87% (202/232)
FibroScan, kPa	*M probe only	
≥F2	0.82 (0.76-0.87)	77% (172/223)
≥F3	0.86 (0.80-0.90)	79% (175/223)
F4	0.87 (0.79-0.92)	89% (198/223)
ARFI, m/s		
≥F2	0.77 (0.70-0.83)	74% (175/236)
≥F3	0.84 (0.78-0.89)	79% (186/236)
F4	0.84 (0.78-0.89)	84% (199/236)

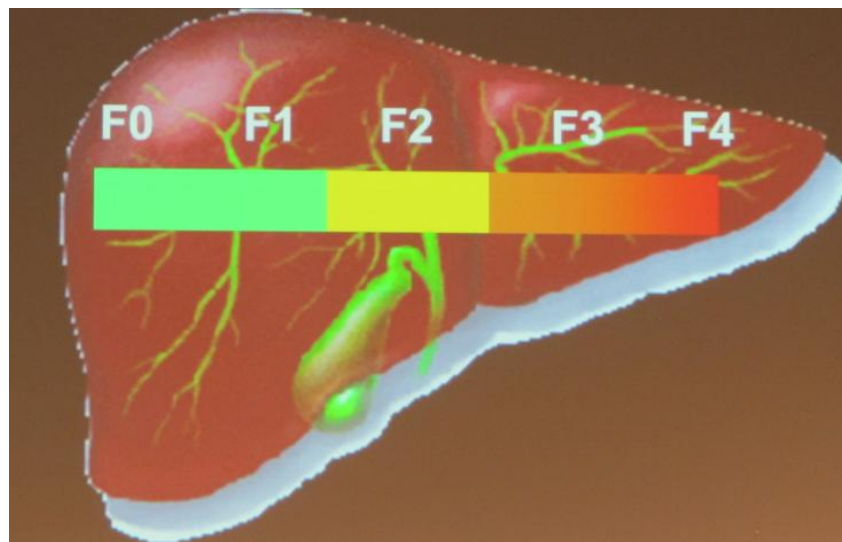
- nejpresnější neinvazivní etekce elasticity
- může přesně kvantifikovat či vyloučit fibrózu
- méně dostupná a nákladná

Pokročilost jaterního onemocnění

- Prognóza, léčba a management pacientů s chronickým onemocněním jater závisí na stupni jaterní fibrózy
- Jaterní biopsie byla dlouho „zlatým standartem“ této diagnostiky
- V poslední dekádě prudký rozvoj neinvazivních možností detekce stupně jaterní fibrózy (validovány především pro HBV a HCV)
- Metavir skóre: F0 – F4

Neinvazivní detekce stupně jaterní fibrózy

- Dva odlišné, ale komplementární způsoby detekce

Sérové biomarkery

k.HU, laminin, PIIINP, type IV collagen, MMP, TIMP-1, TGF-beta, YKL-40

Obrat (tvorba a odstraňování) extracelulární kolagenní matrix v jaterní tkáni

Elasticita jater

Castera, Pinzani Lancet 2010

Sérové biomarkery vs. Elastografie

Sérové biomarkery

- **Výhody**

dobrá reprodukovatelnost
vysoká použitelnost (95%)
nízká cena a dobrá
dostupnost

- **Nevýhody**

nespecifické pro jaterní tkán
nižší přesnost pro detekci
cirhózy
cena a dostupnost
patentovaných metodik

Elastografie

- **Výhody**

vyšetřuje pouze vlastnosti
jater
vysoká přesnost pro detekci
cirhozy
user-friendly

- **Nevýhody**

nižší použitelnost (80%)
falešná pozitivita
(inflamace)
nutnost využití drahého
přístroje

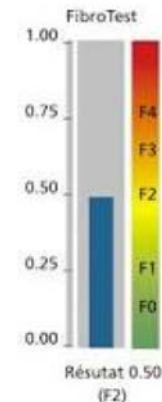
Nejvíce validované testy

APRI (AST x 100/trombo)

- Metaanalýza pro signifikantní fibrózu (F3-4)
  - AUROC 0,77

Fibrotest

- Metaanalýza pro F>2 - AUROC 0,84
- Srovnání jednotlivých postupů pro F3/4:
  - Fibrotest AUROC 0,78
  - Fibrometr AUROC 0,79
  - APRI AUROC 0,72
  - Hepascore AUROC 0,78

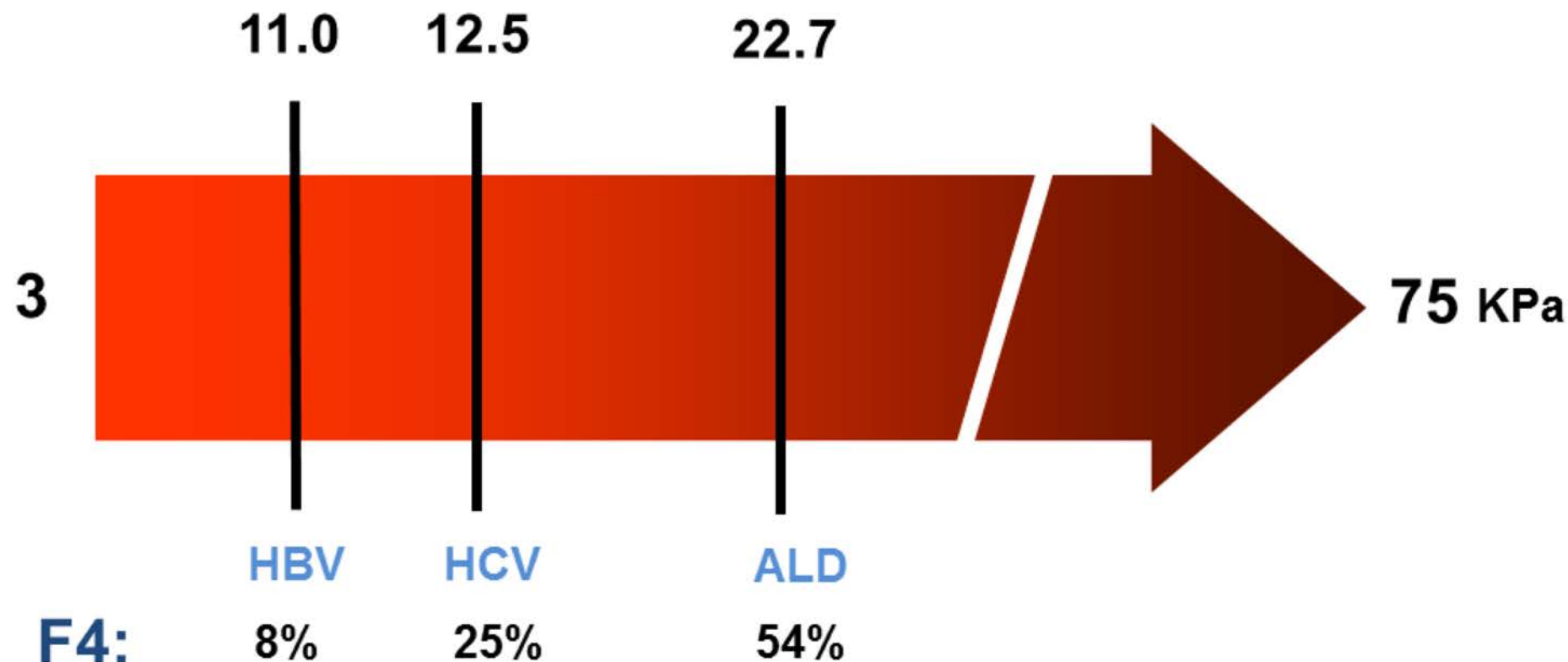

NOT SIGNICANT

Přesnost jednotlivých metod v detekci cirhózy (údaje z velkých metaanalýz, tisíce pacientů)

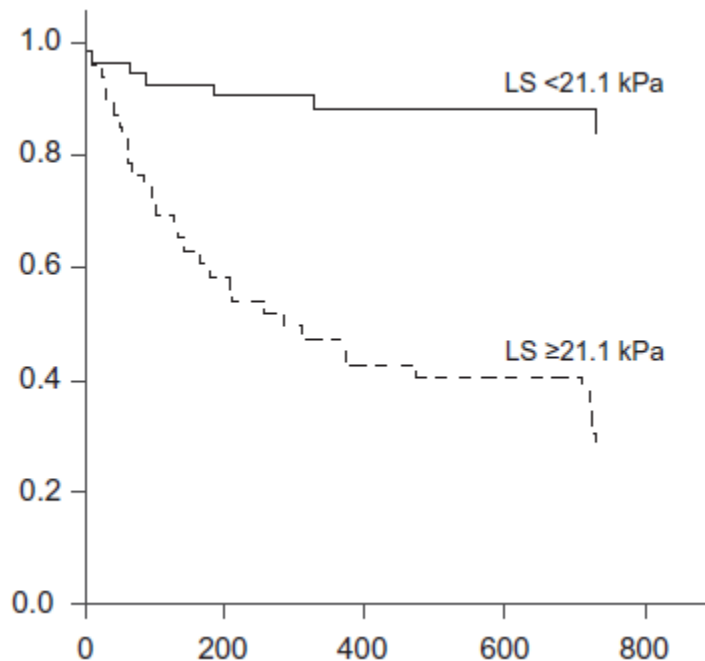
	F > =2	F >=3	F4	
Fibroscan (TE)	0,84-0,87 (7,3-7,9 kPa)	0,89 (8,8-10,2 kPa)	0,93-0,96 (11,7-15,6)	
ARFI	0,84-0,87 (1,34-1,35 m/s)	0,89-0,91 (1,55-1,61 m/s)	0,92-0,93 (1,8-1,87 m/s)	
Shear-wave 2D	0,86 7,1 kPa	0,91 9,2 kPa	0,93 13,5 kPa	
MRE		0,93-0,98	0,99	

Which cut-offs for cirrhosis?

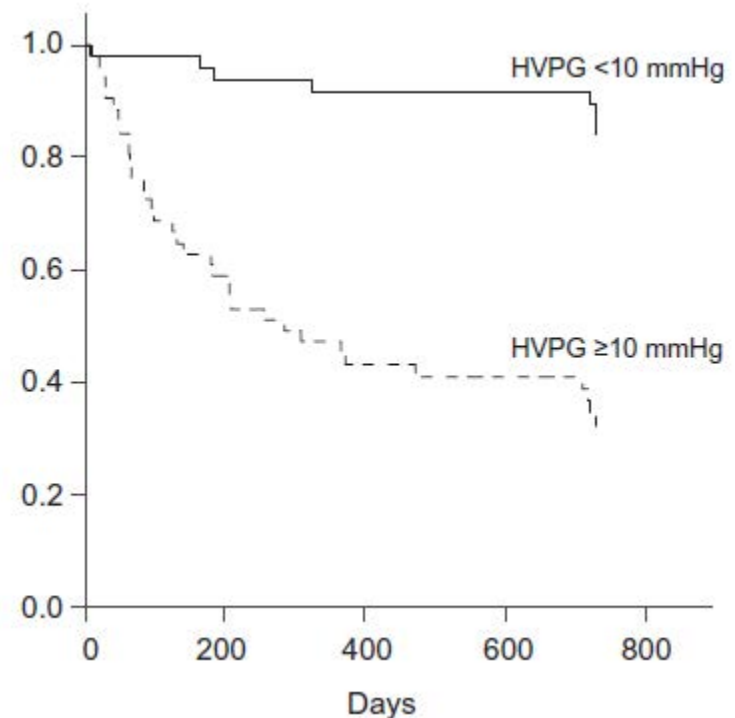

Jaterní elasticita a HVPG v predikci klinické dekompenzace u cirhotiků

Doba bez klinické komplikace (dny)

AUROC 0,845

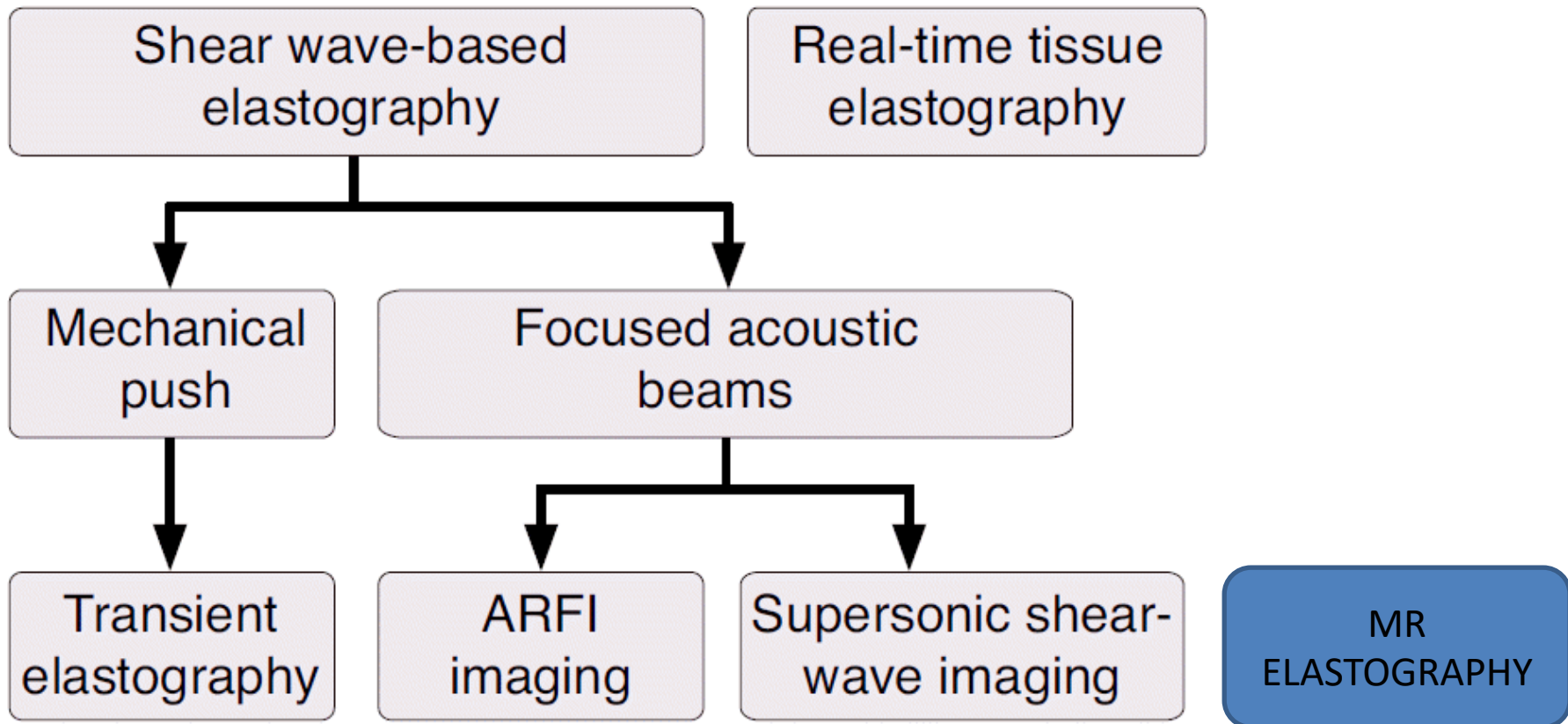
AUROC 0,830

Performance of transient elastography in different liver diseases

Fibrosis stage	F2-4			F4		
Disease	Cutoff (kPa)	Sn (%)	Sp (%)	Cutoff (kPa)	Sn (%)	Sp (%)
Chronic hepatitis C	5.2-9.5	56-97	32-91	11.9-14.8	72-94	85-96
Chronic hepatitis B	5.2-8.3	59-94	38-91	10.0-14.0	52-98	59-98
NAFLD	6.6-7.4	67-100	64-92	10.3-17.0	78-100	83-97
Alcoholic liver disease	7.8	80	91	19.5-22.7	84-86	83-84
PBC/PSC	7.3-8.8	67-84	87-100	16.9-17.3	93	95-99

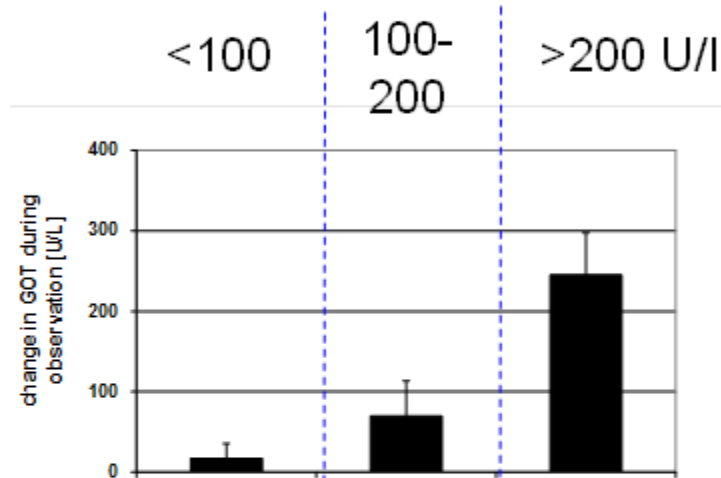
Modified from EASL-ALEH. J Hepatol 2015;63:237

Jaterní elasticita

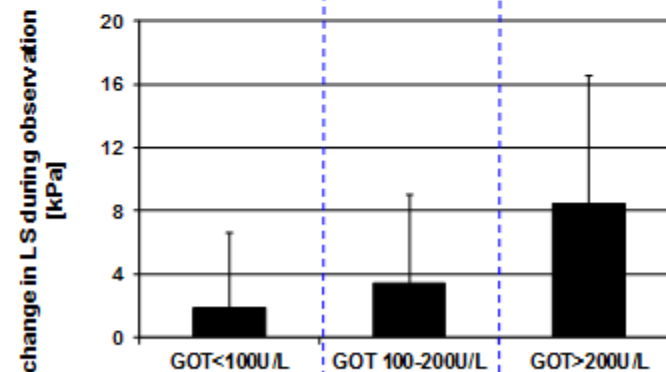

Pokles elasticity jater v závislosti na hodnotě poklesu ALT

Pokles ALT

Pokles elasticity

Prognostické faktory vývoje PBC

(multivariantní analýza)

		p
Δ LS / rok	1,3 (1,15 – 1,49)	< 0,0001
Celkový bilirubin	1,08 (1,03 – 1,16)	0,0001
Paris I criteria	0,34 (0,08 – 0,56)	0,04

ALP < 3xULN, AST < 2xULN, bili < 1mg dl v době diagnózy

- Hodnota LS a především její změna během sledování pacientů s PBC (Δ 1 rok) je silným prediktorem dlouhodobé prognózy těchto pacientů
- Měření elasticity se může stát důležitým a užitečným nástrojem při managementu pacientů s PBC

HCV – ARFI

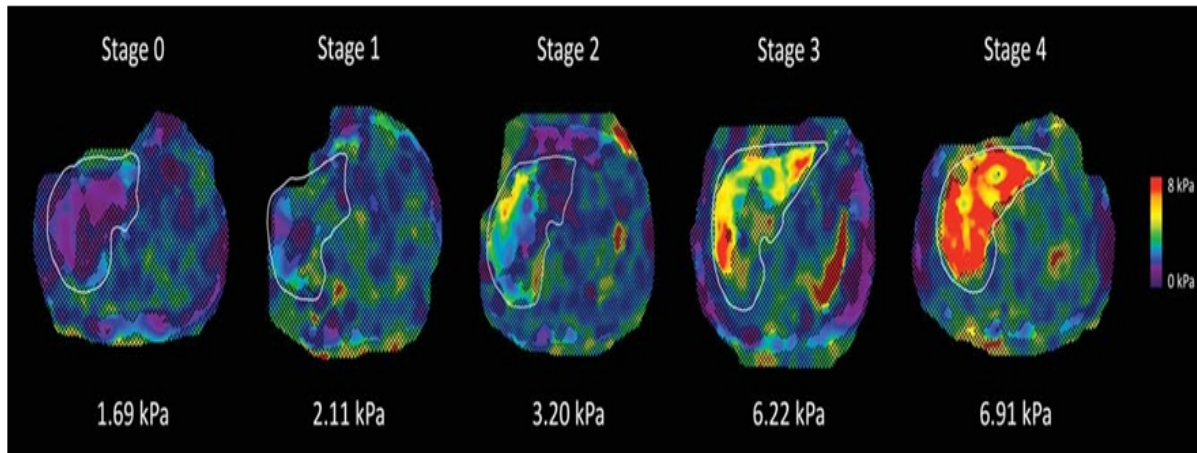
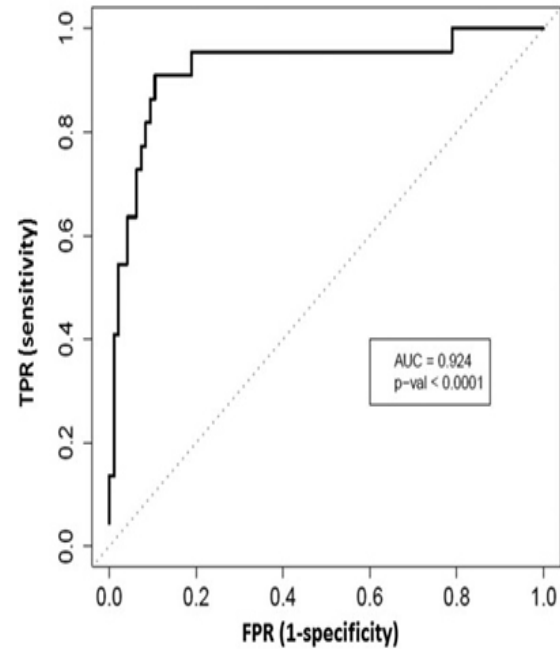
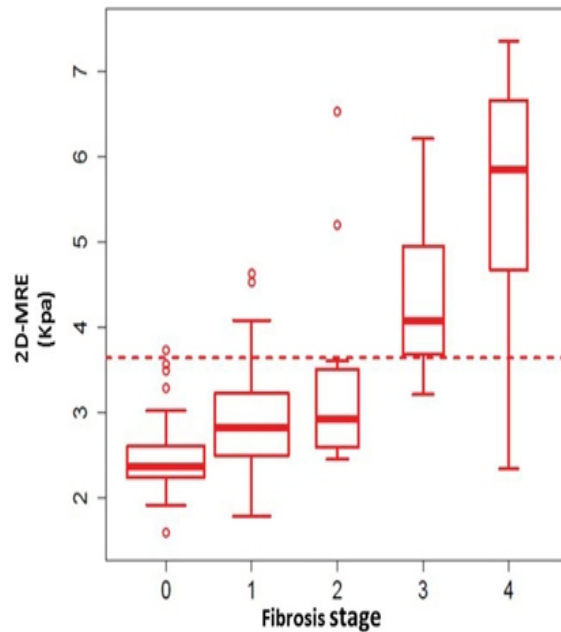
Diagnostická přesnost ARFI pro signifikantní fibrózu (F2) a cirhózu (F4)

Auth		Pac.	Cut-off F2 m/s	Cut-off F4 m/s	Se (%) F2/F4	Sp (%) F2/F4
Fierbintean u	2009	74	1,22	1,94	100/99	71/98
Lupsor	2009	102	1,34	2,00	68/80	93/95
Rizzo	2011	139	1,31	2,11	81/83	70/86
Sporea	2011	911	1,33	1,55	69/84	76/80
Friedrich	2012	Meta-a	1,34	1,80	79/92	85/86
Nierhoff	2012	Meta-a	1,35	1,87		

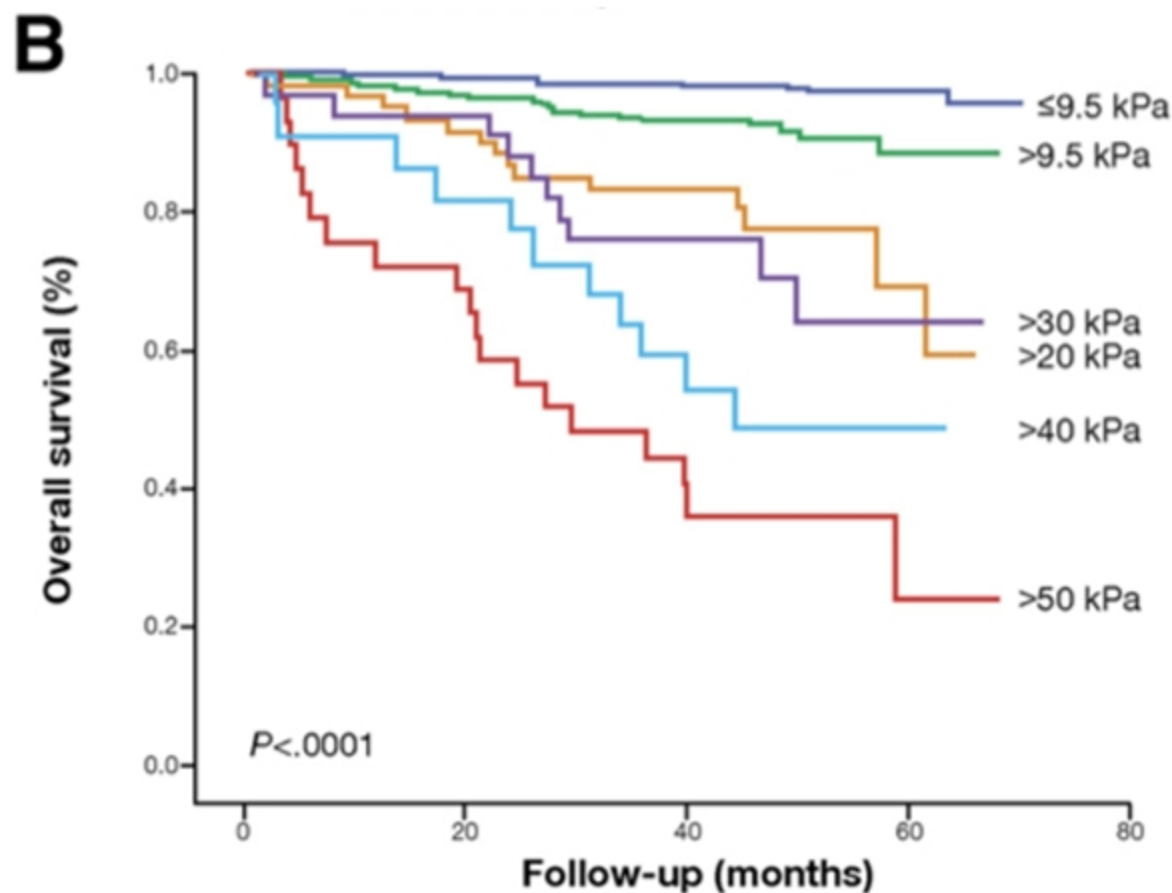
Soresi, World JG 2014

MR Elastography and NAFLD

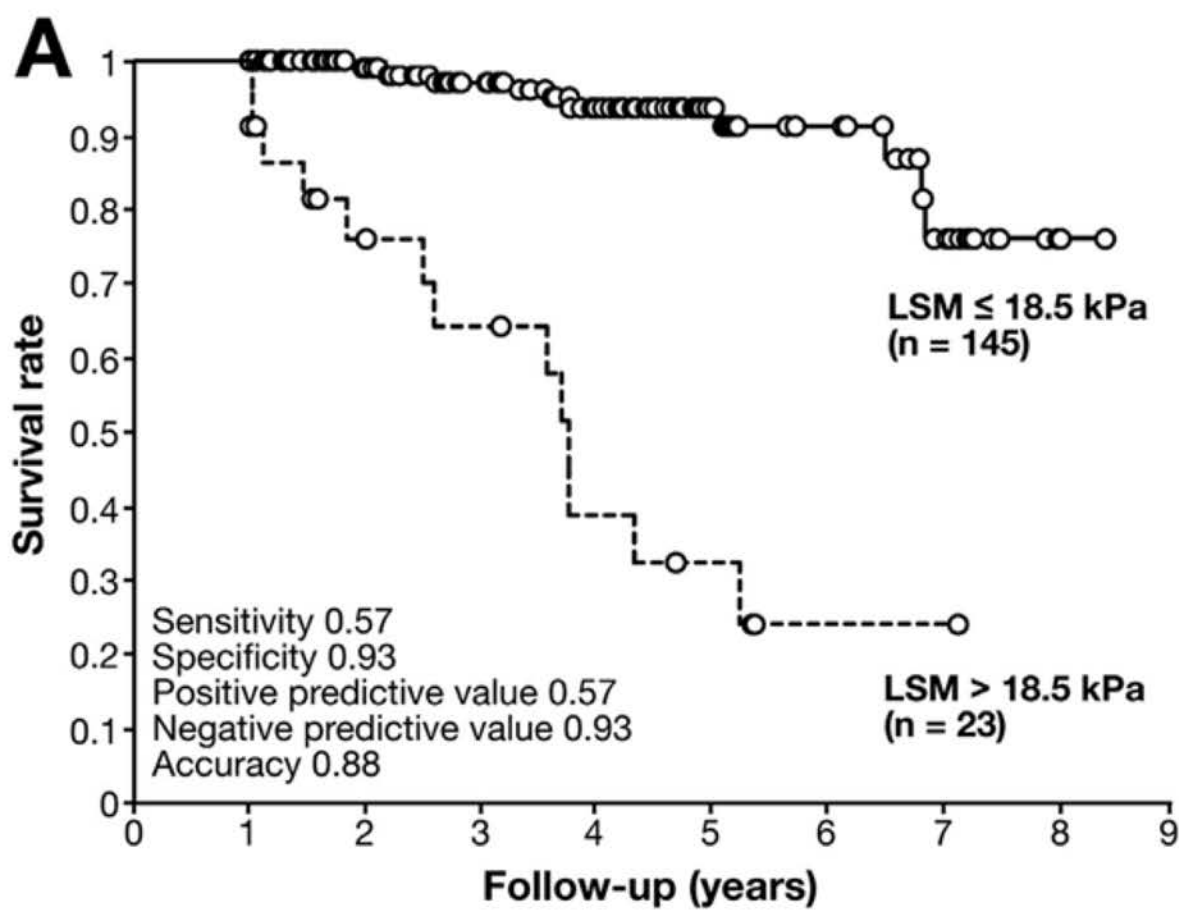

Liver stiffness & survival

N=1457 HCV patients with a follow-up of 5 years

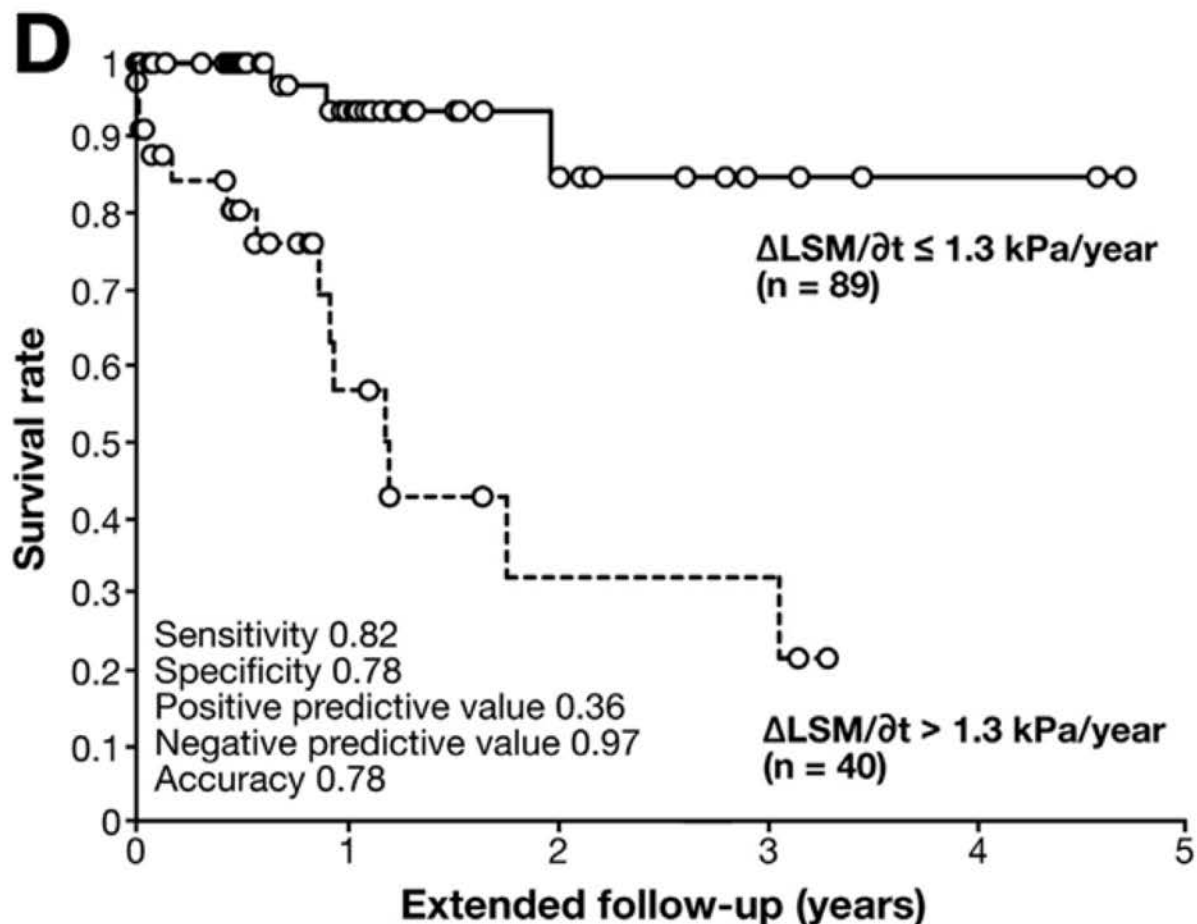
Liver stiffness & survival

N=168 PSC patients

Corpechot et al. Gastroenterology 2014;

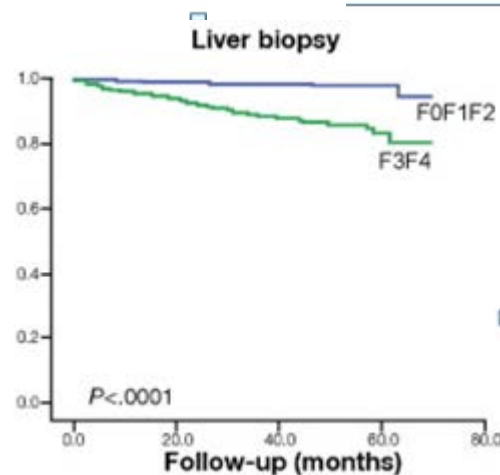
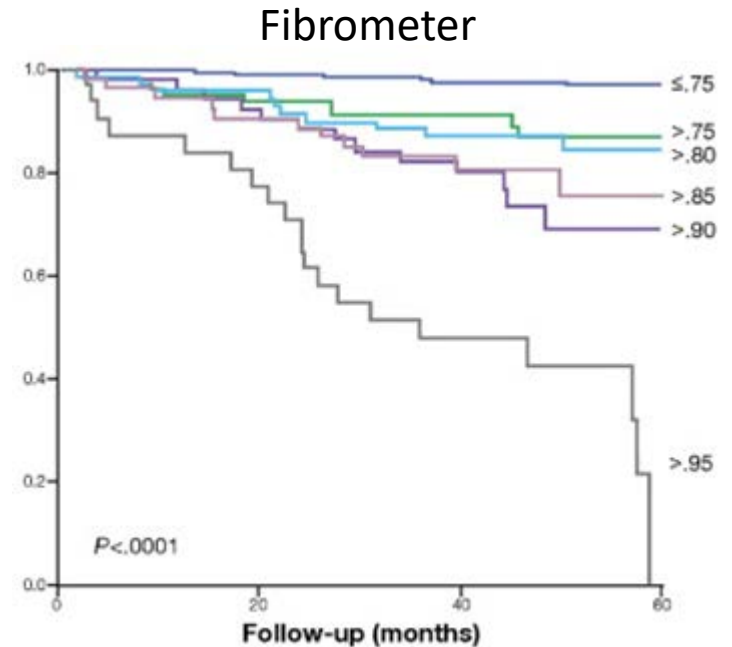
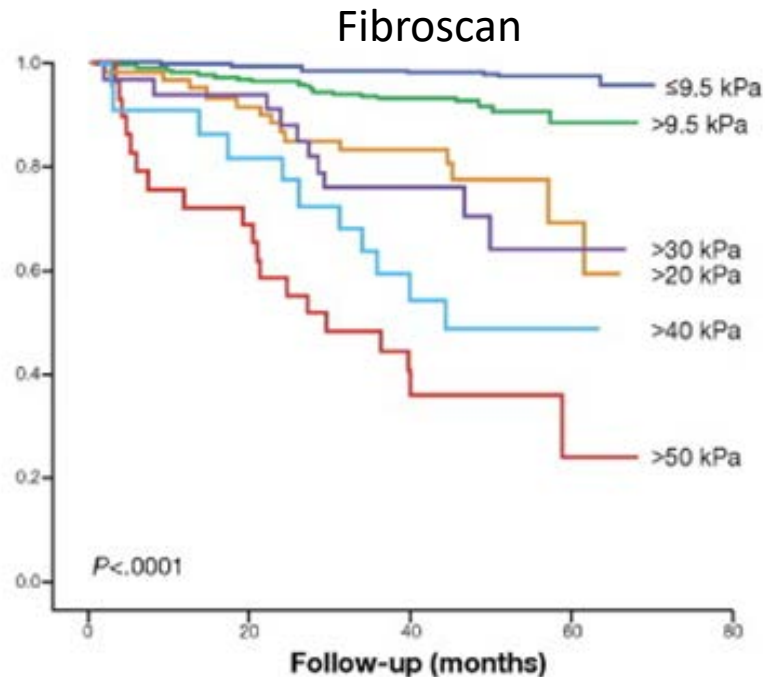
Liver stiffness & survival

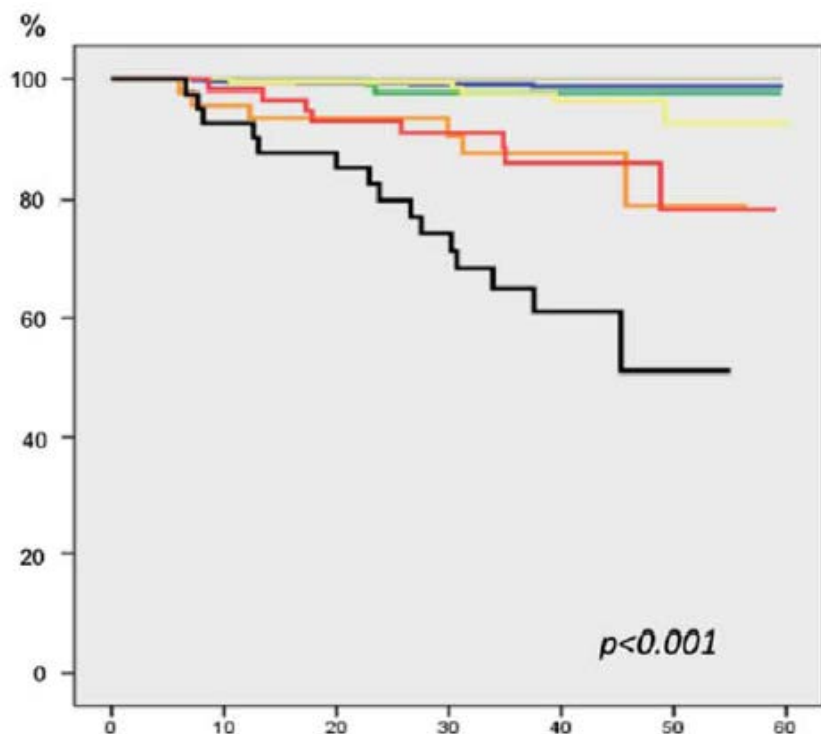
N=168 PSC patients

Corpechot et al. Gastroenterology 2014;

Predikce mortality u pacientů s HCV

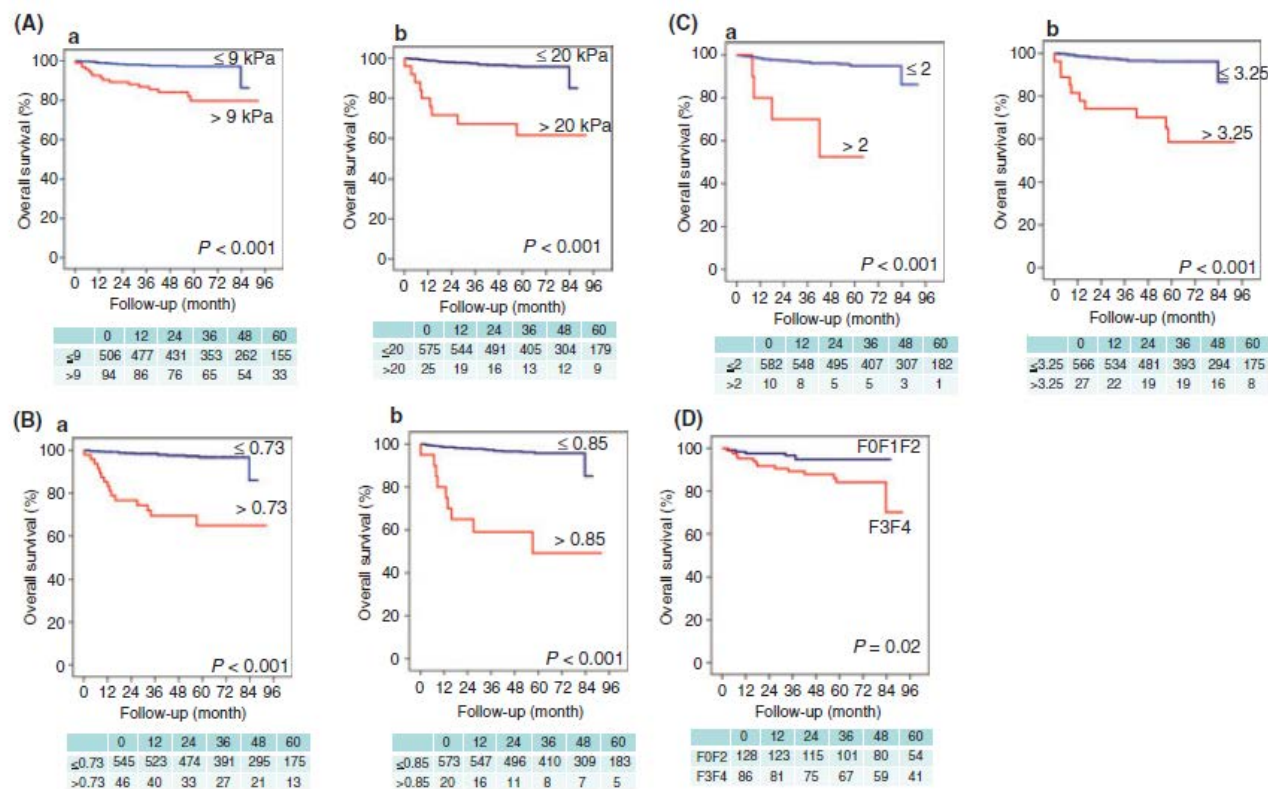

Predikce progrese fibrózy pomocí opakovaného sledování elastografií

skupina	baseline LSM	Delta LSM kPa/Rok	SVR
modrá	< 7		
zelená	≥ 7		ano
šedá	≥ 7 a <14	0	ne
žlutá	≥ 7 a <14	0 - <1	ne
oranžová	≥ 7 a <14	>1	ne
červená	≥ 14	0	ne
černá	≥ 14	>0	ne

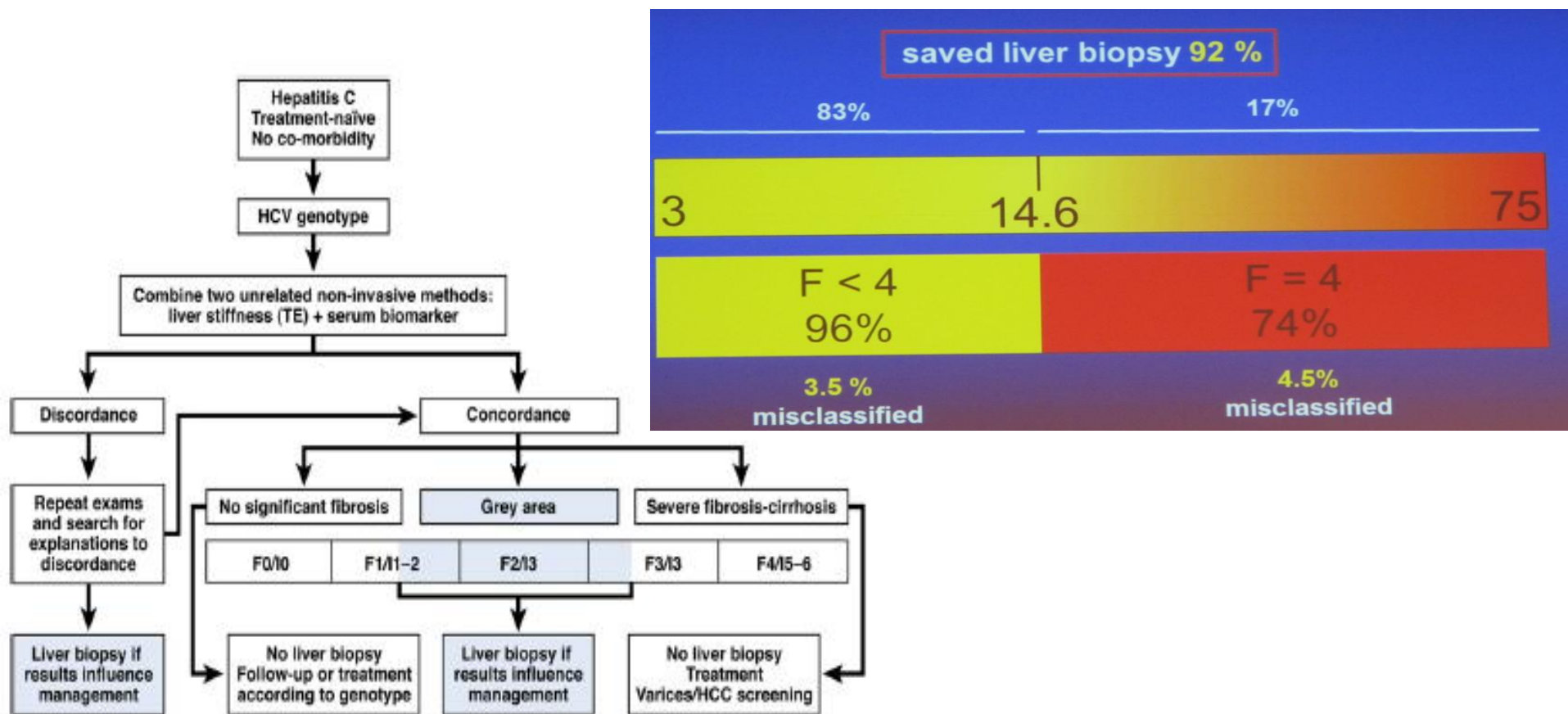
Predikce mortality u pacientů s HBV

- N=600 pacientů
- 25 pts (4%)
- Zemřelo a 4 LTX

Figure 2 | Overall survival probability (Kaplan-Meier analysis) of 600 patients chronically infected by HBV according to: (A) liver stiffness (a: cut-off of 9 kPa; b: cut-off of 20 kPa), (B) Fibrotest (a: cut-off of 0.73; b: cut-off of 0.85), (C) blood tests (a: APRI; b: FIB-4) and (D) Liver biopsy.

Algoritmus využití v klinické praxi

ARFI – výhody a nevýhody

- Výhody:
  - Implementován v běžném USG přístroji (resp. sondě)
  - Vysoká možnost aplikovatelnosti
  - Přesnost a účinnost velmi blízká TE
- Nevýhody:
  - Potřeba další klinická validace
  - Úzké rozpětí výsledků (0,5– 4,4 m/s)
  - Neexistují kritéria kvality (IQR)

Now There Are Many (Stages) Where Before There Was One: In Search of a Pathophysiological Classification of Cirrhosis

Guadalupe Garcia-Tsao,¹ Scott Friedman,² John Iredale,³ and Massimo Pinzani⁴

HEPATOLOGY Vol. 51, No. 4

5-yr Mortality

Histological	F1-F3		F4 (Cirrhosis)	
Clinical	<i>Non-cirrhotic</i>	<i>Compensated</i>	<i>Compensated</i>	<i>Decompensated</i>
Symptoms	None	None (no varices)	None (varices present)	Ascites, VH, Encephalopathy
Sub-stage	-	Stage 1	Stage 2	Stages 3 and 4
Hemodynamic (HVPG, mmHg)	>6	>10	>12	
Biological	Fibrogenesis and Angiogenesis	Scar and X-linking	Thick (acellular) scar and nodules	Insoluble scar

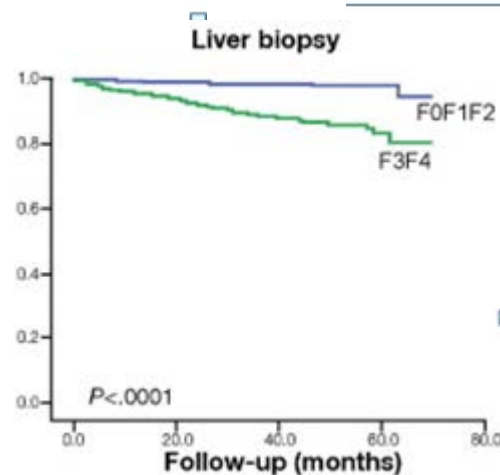
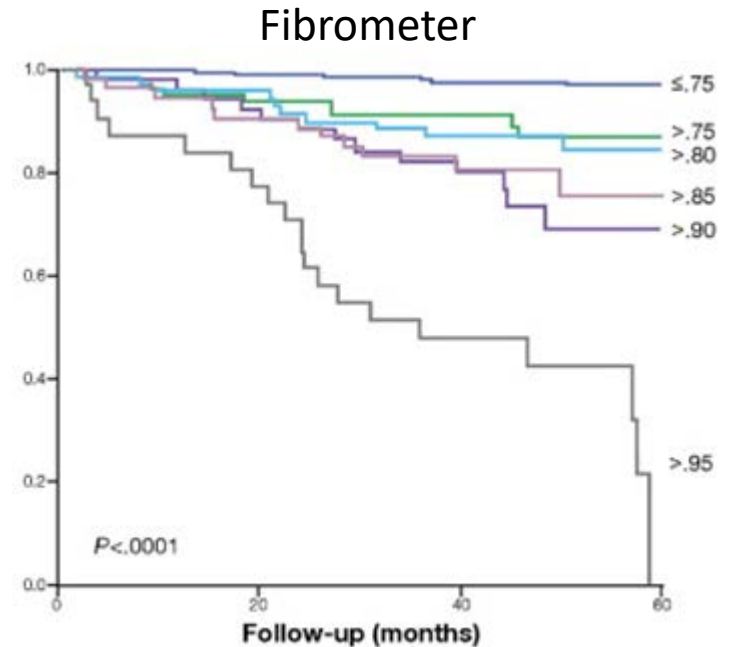
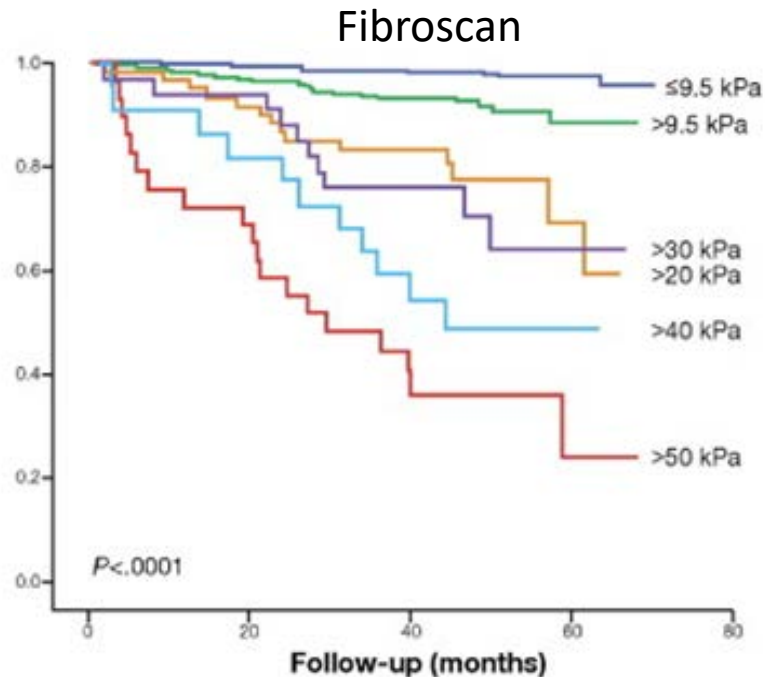
D'Amico et al. APT 2014

Garcia-Tsao et al. Hepatology 2010; 51: 1445-9

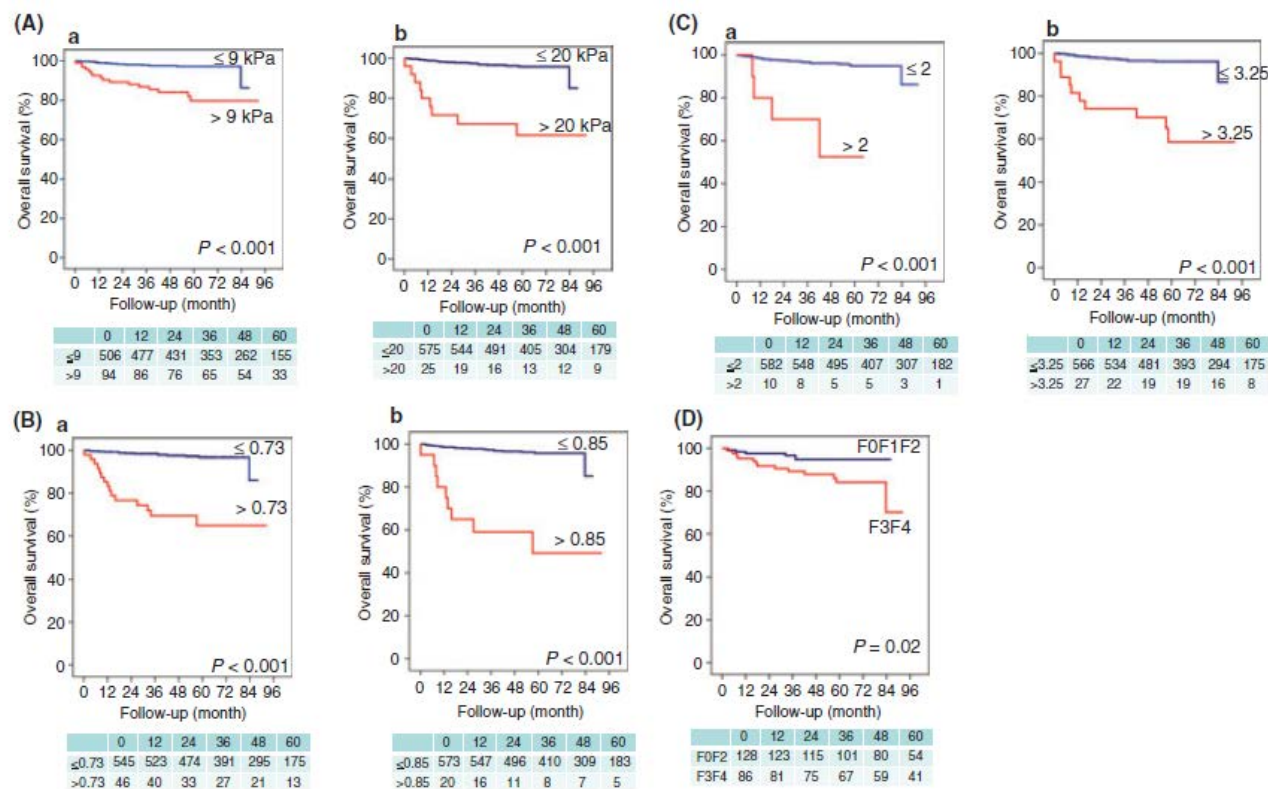
Klinické využití neinvazivních metod (elastografie)

- Neinvazivní metody mají vyšší klinický potenciál než jaterní biopsie
- Lépe umožňují:
  - Predikovat klinické komplikace
  - Predikovat rozvoj portální hypertenze, jícnových varixů a ev.rizikových jícnových varixů
  - Predikovat rozvoj HCC
  - Sledovat vývoj fibrózy během a po ukončení léčby
  - Nižší cena/bezpečnější/větší objem parenchymu
  - Přesnost pro cirhózu je AUROC 0,94
- But, there is no perfect method

Predikce mortality u pacientů s HCV

Predikce mortality u pacientů s HBV

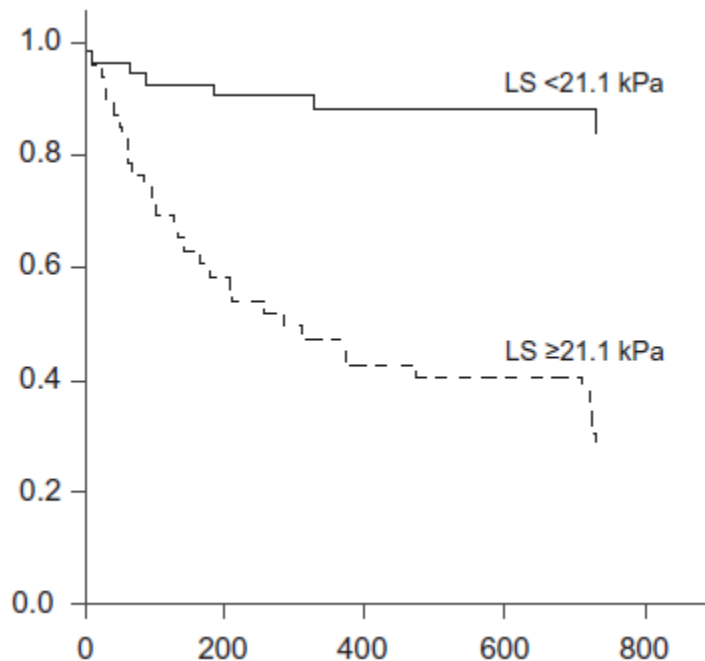

- N=600 pacientů
- 25 pts (4%) zemřelo a 4 LTx

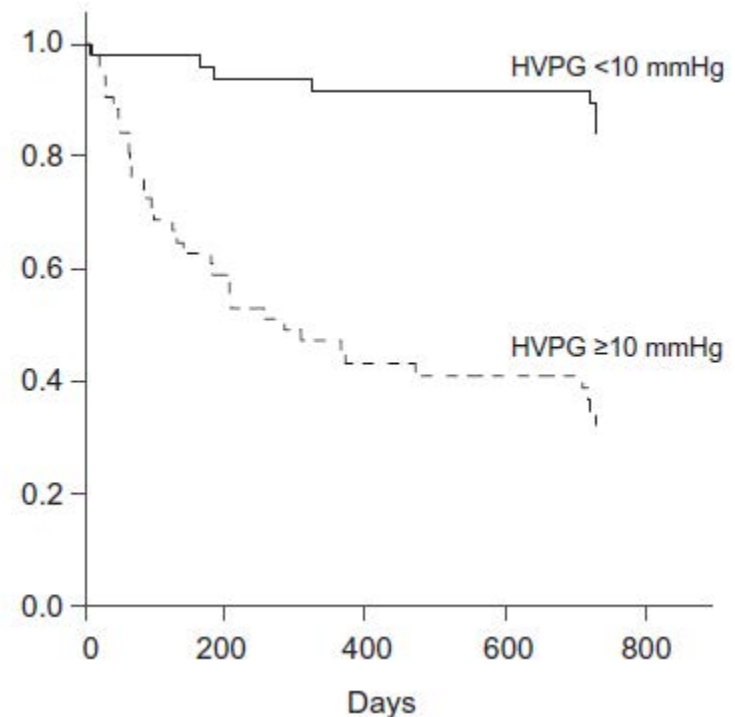
Figure 2 | Overall survival probability (Kaplan-Meier analysis) of 600 patients chronically infected by HBV according to: (A) liver stiffness (a: cut-off of 9 kPa; b: cut-off of 20 kPa), (B) Fibrotest (a: cut-off of 0.73; b: cut-off of 0.85), (C) blood tests (a: APRI; b: FIB-4) and (D) Liver biopsy.

Jaterní elasticita a HVPG v predikci klinické dekompenzace u cirhotiků

Doba bez klinické komplikace (dny)

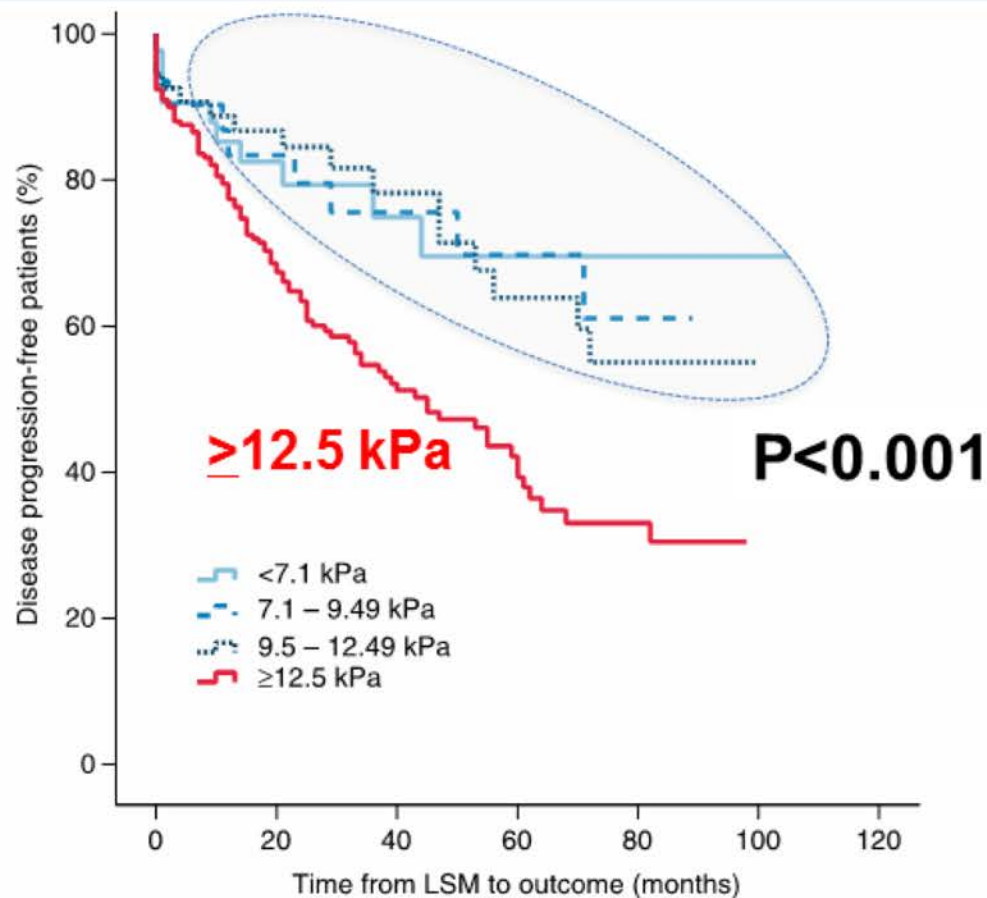

AUROC 0,845

AUROC 0,830

LSM for predicting outcome after SVR in HCV-cirrhosis

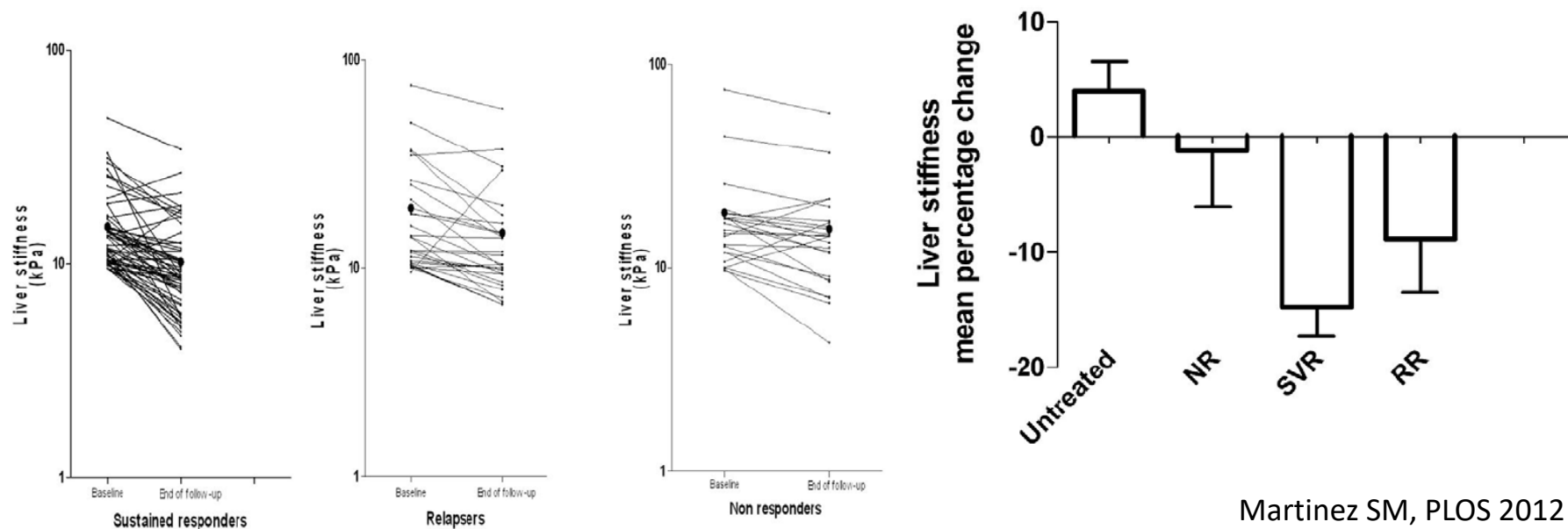

N=341 Cirrhotic HCV patients with a median follow-up 23 mo

Monitorace TE po léčbě - HCV

515 pacientů s HCV. 323 léčených (62,7%) a 192 neléčených (32,7%)

FibroScan (kPa)	Baseline	24 weeks	<i>P</i>	48weeks or EOT [◇]	<i>P</i>	72 weeks or 24 weeks of follow up [◇]	<i>P</i>
Treated	10.6±8.9*	9.0±7.2	<0.001	8.8±7.0	<0.001	8.5±6.6	<0.001
SVR	9.3±5.9*	7.7±4.1	<0.001	7.7±4.7	<0.001	7.4±4.4	<0.001
RR	12.9±12.9*	11.4±9.9	0.009	10.9±9.5	0.01	10.1±8.7	<0.001
NR	12.4±11.3*	11±10.2	0.001	10.6±10.2	0.02	11.3±9.1	0.05
Untreated	5.9±2.7*	6.3±3.4	0.3	6±3.3	0.8	6±3.2	0.7

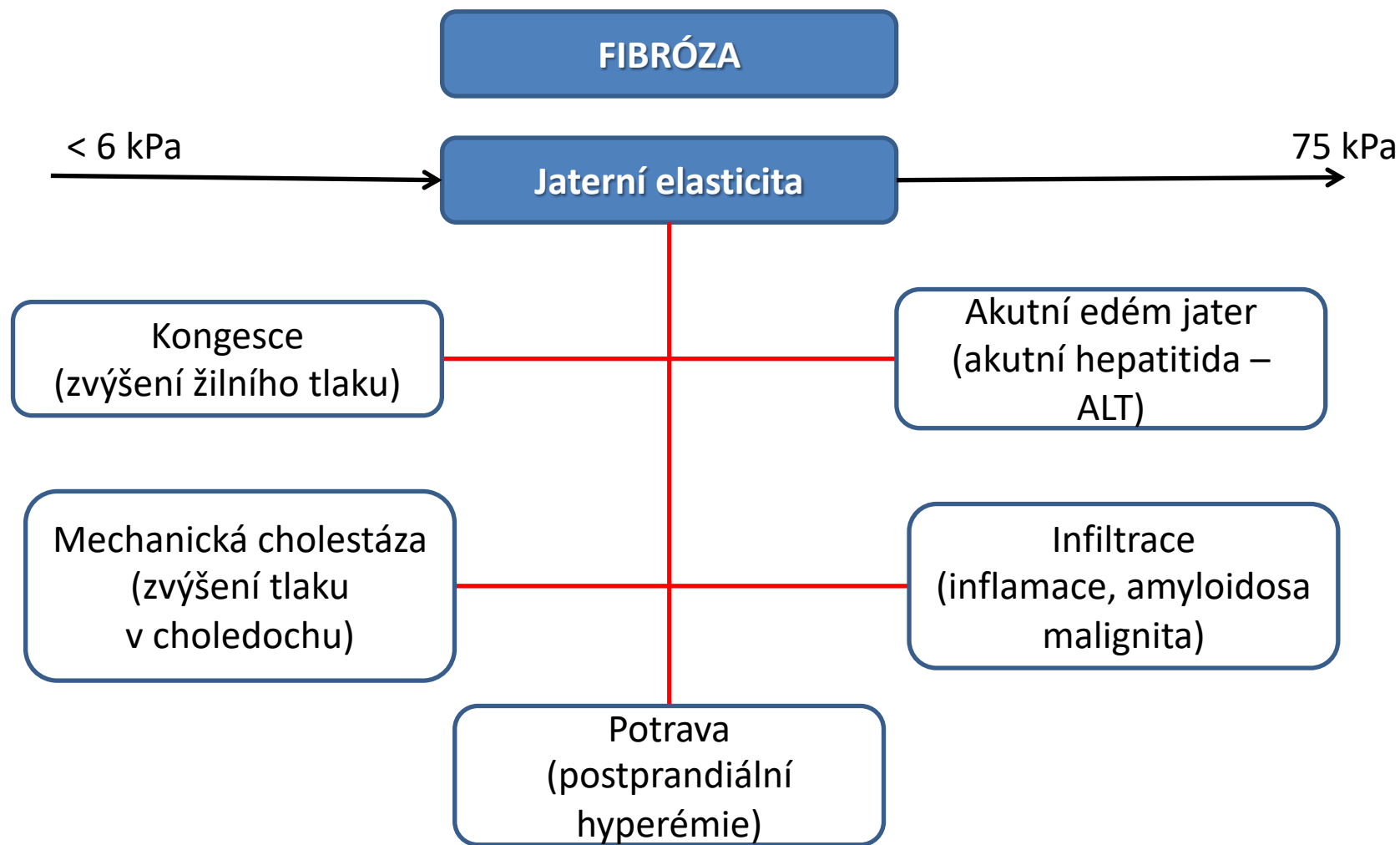
Slezina při portální hypertenzi

- Splenomegalie je běžný nález při portální hypertenzi (PHY)
- Změny ve slezině v důsledku PHY:
  - Změna denzity (tkáňová hyperplazie, fibróza)
  - Portální kongesce
- Tyto změny (mechanické) mohou být kvantifikovány elastografií
  - TE (FibroScan^R) – metoda s nemožností využití USG obrazu.
  - ARFI – přesná detekce místa měření USG

Možnosti neinvazivní detekce portální hypertenze

- Portální hypertenze je důsledkem rozvoje jaterní cirhózy
- Určení závažnosti portální hypertenze je invazivní a je možné pouze:
  - Měření HVPG
  - Endoskopická detekce jícnových varixů
- Neinvazivní možnost detekce PHY chudá:
  - Biochemické parametry (APRI)
  - „mixed“ indexy (trombo/velikost sleziny)
  - Elastografie sleziny (FibroScan, ARFI)

Rizika a chyby měření jaterní elasticity

EASL guidelines

- Jaterní elasticita:
  - nejistná a kontroverzní je možnost predikce přítomnosti a velikosti JV (jaterní elasticita)
  - AUROC ve studiích pro přítomnost JV 0,74 – 0,85, cut-off 13,9 – 21,5 kPa
  - Sz predikce JV je vysoká: 76 – 95%
  - Sp je neuspokojivá: 43 – 78%
- Elasticita sleziny:
  - studie Collechia (100 pac.), řada parametrů
    - SS a LS nejpřesnější v identifikaci pacientů s JV a různými stupni
    - Novým parametrem pro predikci CSPH a JV je LSPS

Závěr – elasticita a CSPH/JV

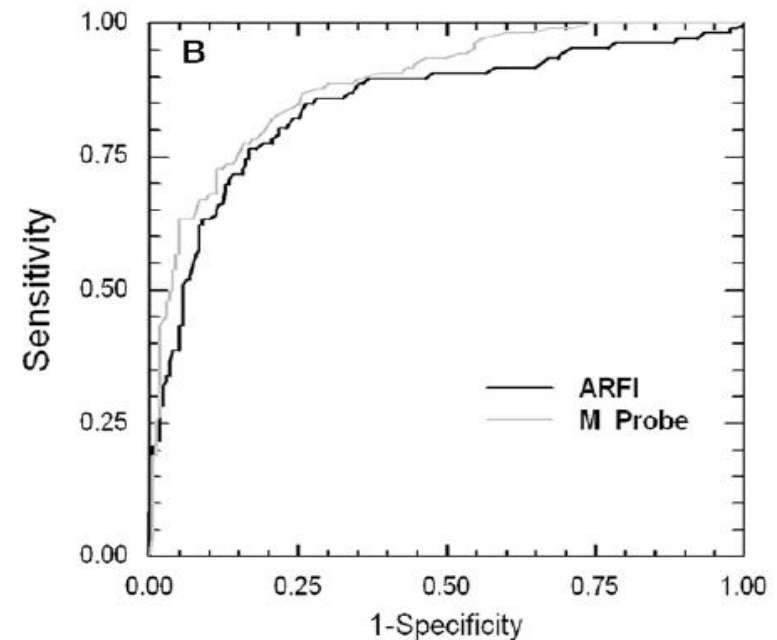
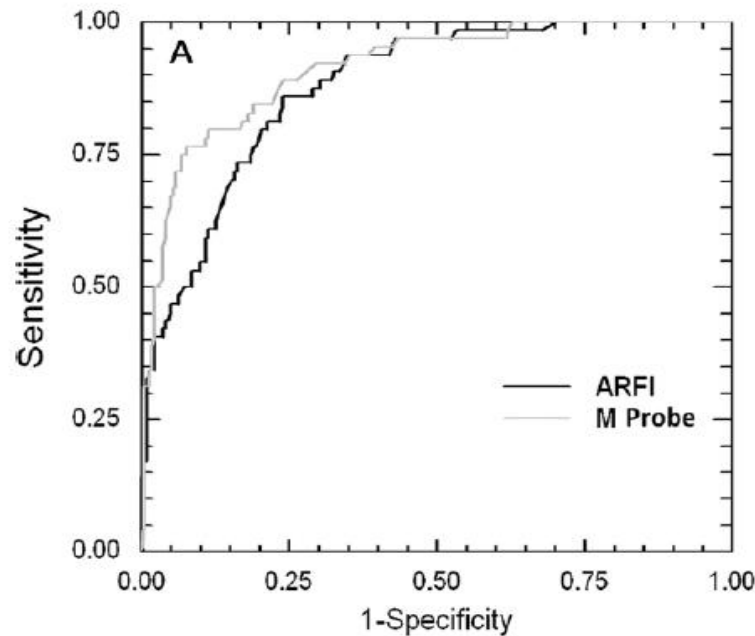
- Je možné nahradit HVPG měřením elasticity?
  - Ne, korelace je velmi slabá a nedostatečná, pokud je HVPG > 10 mm Hg, změny elasticity neodráží HVPG změny
- Může být alespoň CSPH vyloučena elastografií?
  - Ano, ANTICIPATE study
- Může elastografie poskytovat prognostickou stratifikaci pro klinické cíle? (varixy, klinické události)
  - Ano. Jistě u virového onemocnění jater, u dalších dg. chybí data

ARFI (acoustic radiation force impulse) metodika

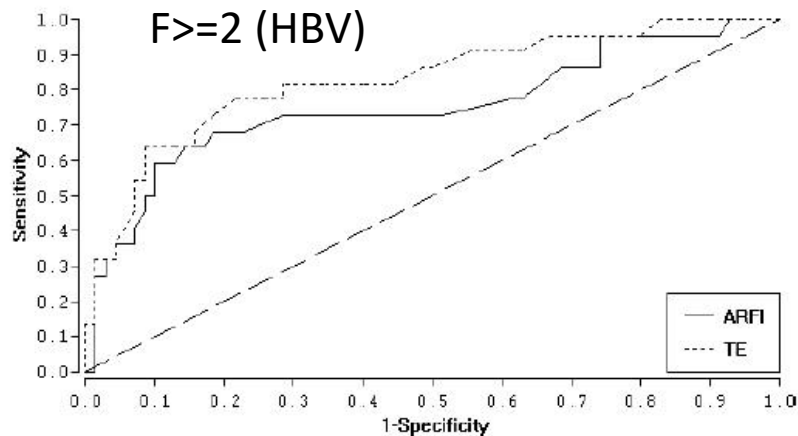
- USG přístroj Siemens Accuson S2000
- B-mode ultrasonografie
  - Umožňuje běžné USG vyšetření
  - Umožňuje nalézt optimální místo vyšetření ARFI
- Vyslání silného (a krátkého – 0,3 ms) akustického signálu (vybuzení tkáně) s následnou detekcí šíření vln sondou
  - TE (FibroScan): mechanický impuls
- Měření v 10 různých místech (PL, LL), průměr
- Malý ROI (region of interest) – 1 x 0,4cm
  - 1-2 cm pod kapsulou
- Hodnota kvantitativní v **m/s**
- Nejsou standardizované hodnoty, ale v recentní literatuře se liší jen minimálně
- Srovnatelná metoda s TE (FibroScan)

Srovnání ARFI vs. TE pro určení cirhózy (A) a těžké fibrózy (B)

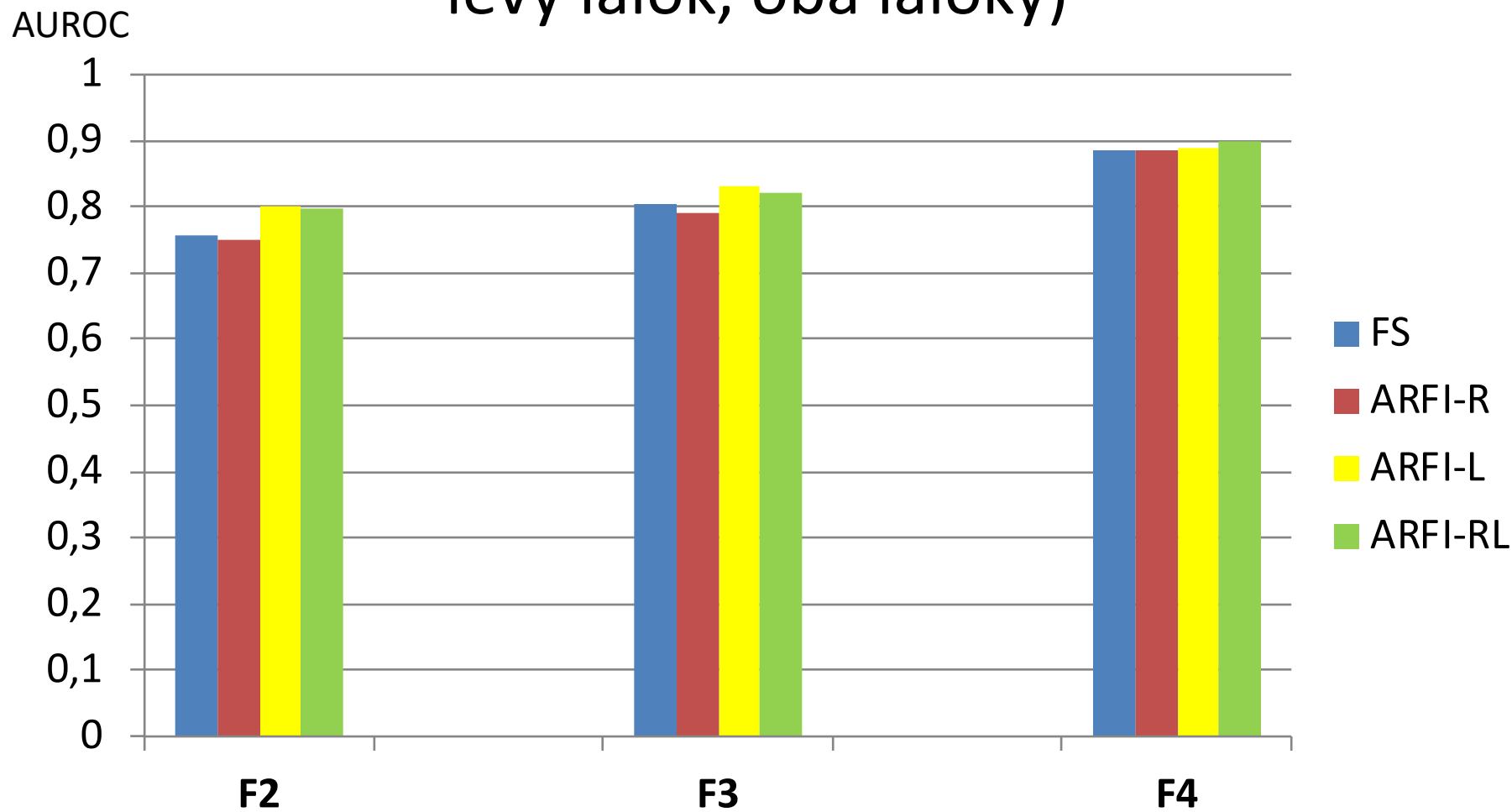
Cassinoto, Radiology, 2013

MET/AUROC	$F \geq 1$	$F \geq 2$	$F \geq 3$	$F = 4$
ARFI	0,66	0,73	0,94	0,97
TE	0,78	0,82	0,94	0,94

Friedrich-Rust, J V Hep 2013

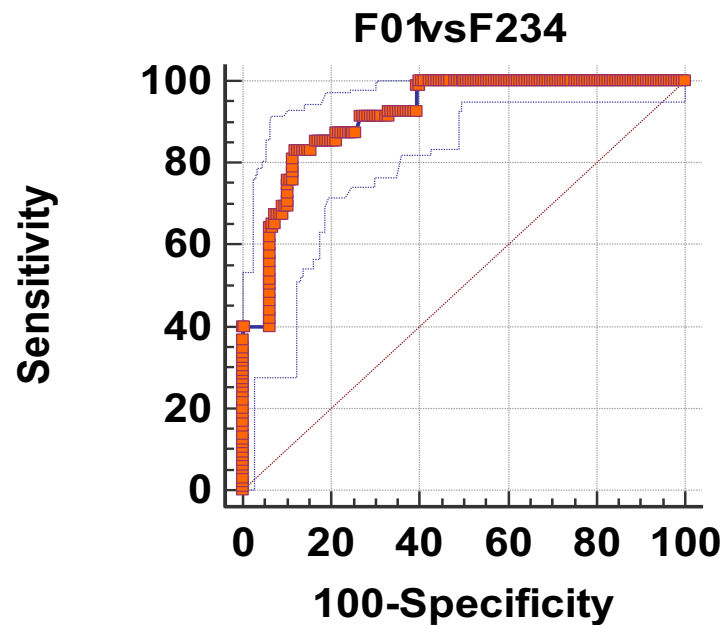
ARFI vs. TE při určení stádia fibrózy u chronických jaterních onemocnění (pravý lalok, levý lalok, oba laloky)

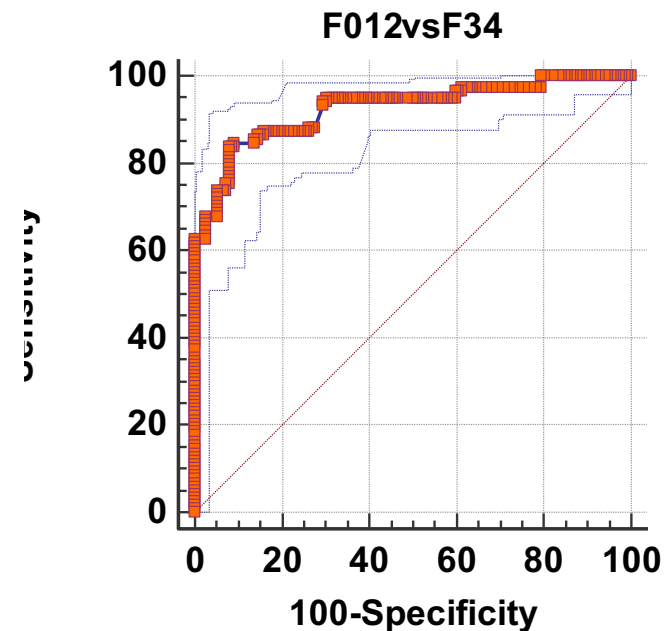
Bardou, EASL, 2013

Výpočet a přesnost optimálního cut-off v jednotlivých skupinách

Cut-off: 1,297 m/s

Cut-off: 1,679 m/s

AUROC=0,896

SZ 83%

SP 88%

PPV 81%

NPV 90,5%

AUROC=0,916

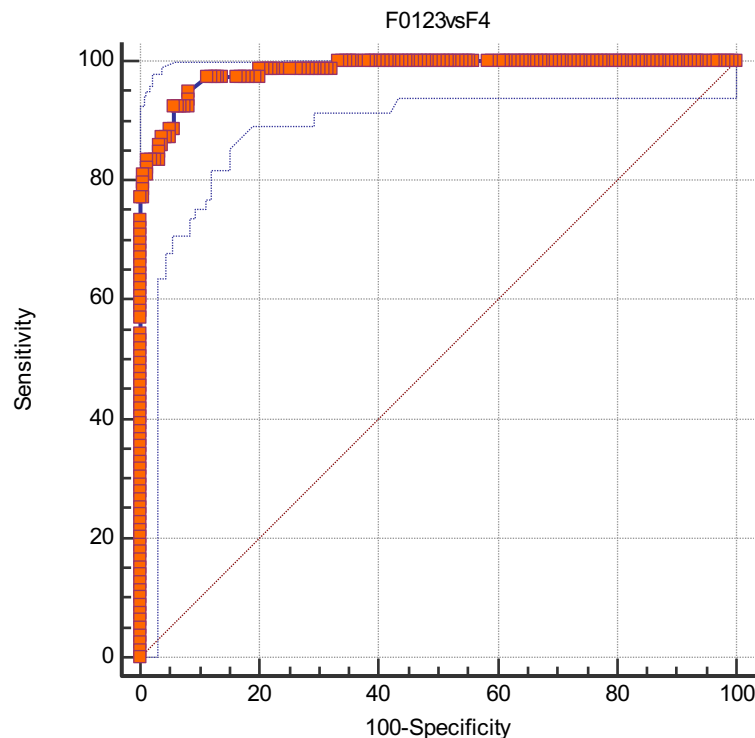
SZ 84%

SP 92%

PPV 88%

NPV 89%

Výpočet a přesnost optimálního cut-off v jednotlivých skupinách

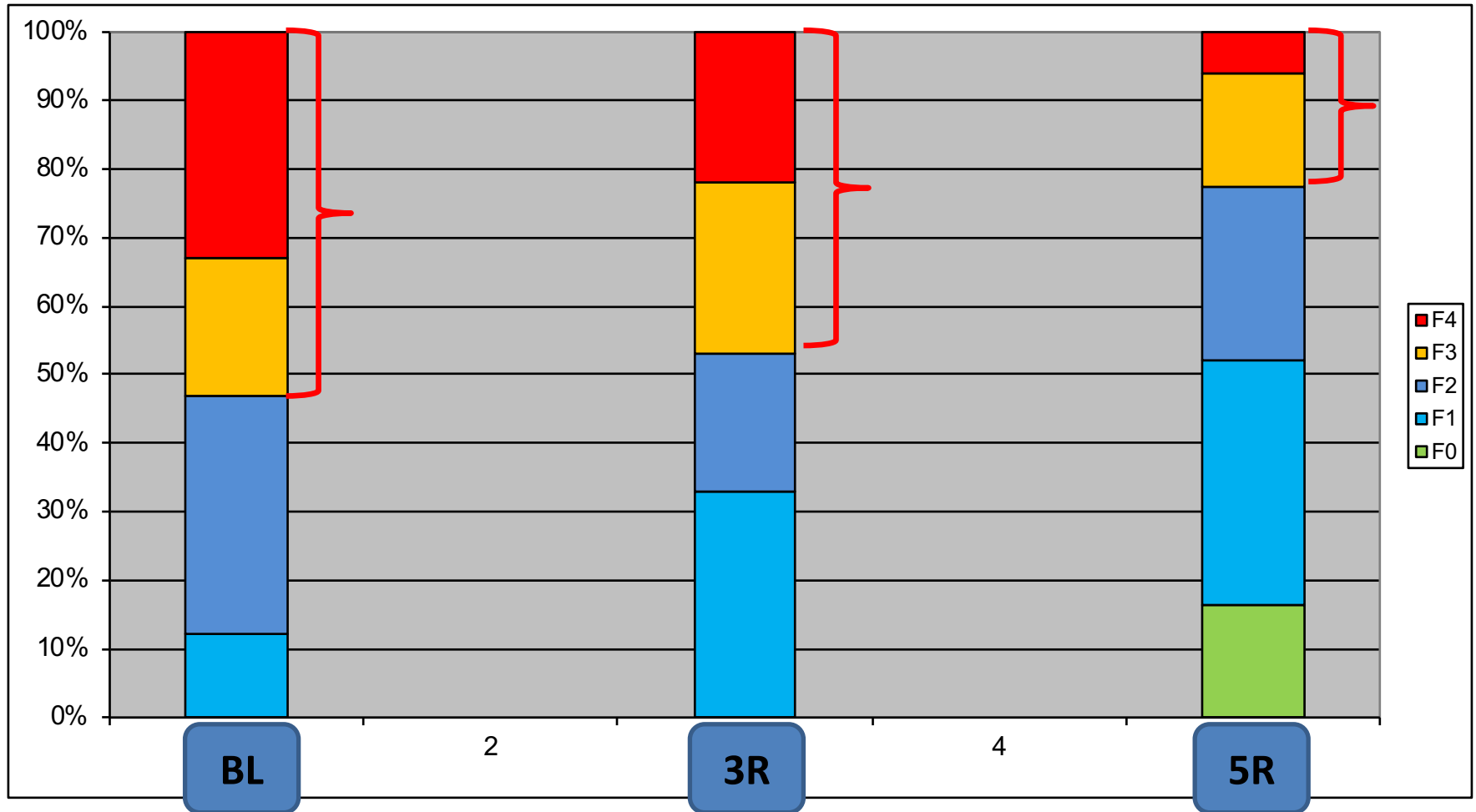

Cut-off: 1,92 m/s

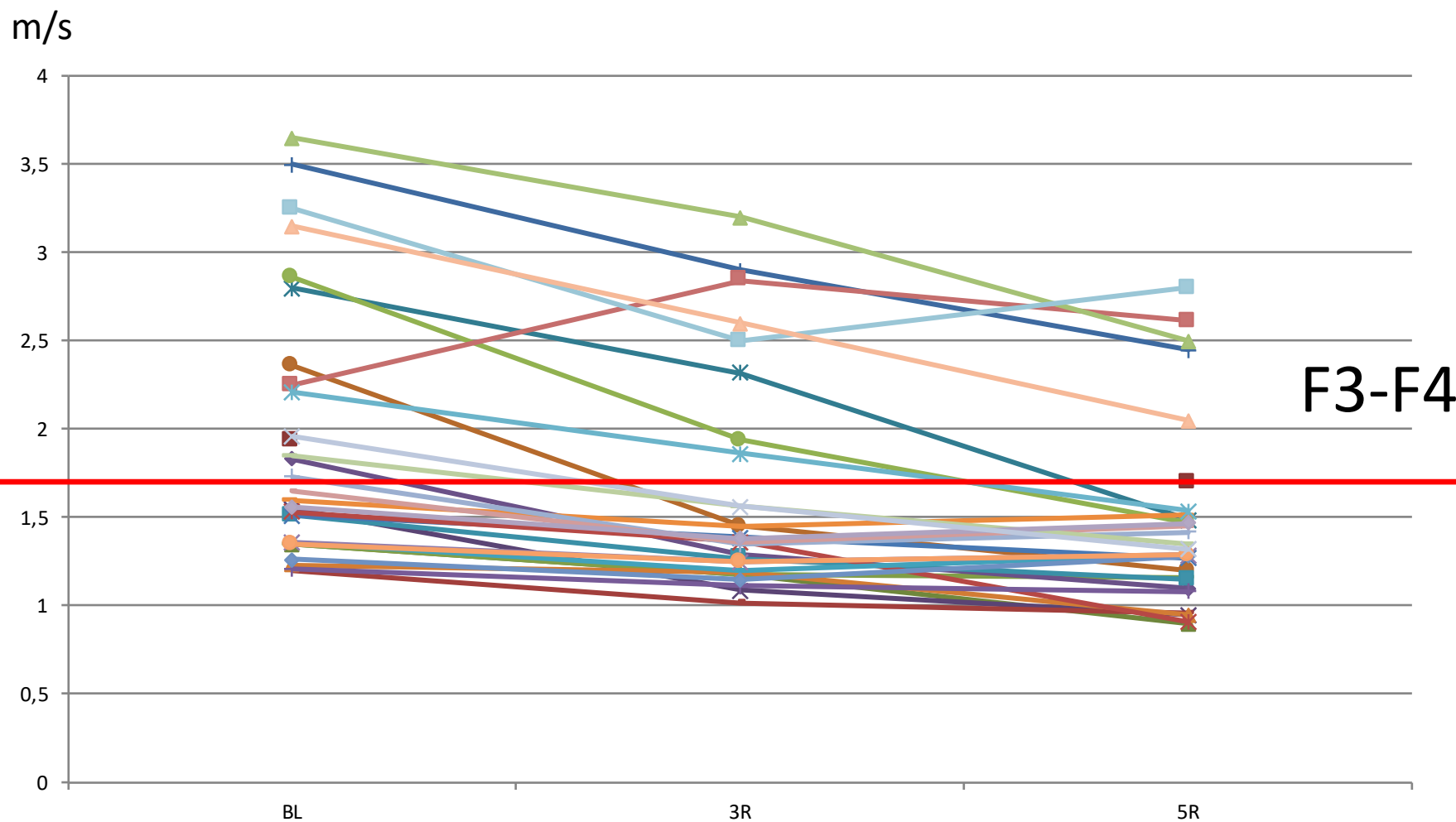
- AUROC=0,984
- SZ 94,9
- SP 92,8
- Cut-off: 1,92 m/s
- PPV: 89%
- NPV 97%

Skupina F	Cut-off	AUROC	senzitivita	specifita	PPV	NPV
F01vsF234	1,297 m/s	0,896	83%	88%	81%	90,5%
F012vsF34	1,679 m/s	0,916	84%	92%	88%	89%
F0123vsF4	1,92 m/s	0,984	95%	93%	89%	97%

Vývoj elasticity jater (ARFI) převedené do F stádia cirhózy

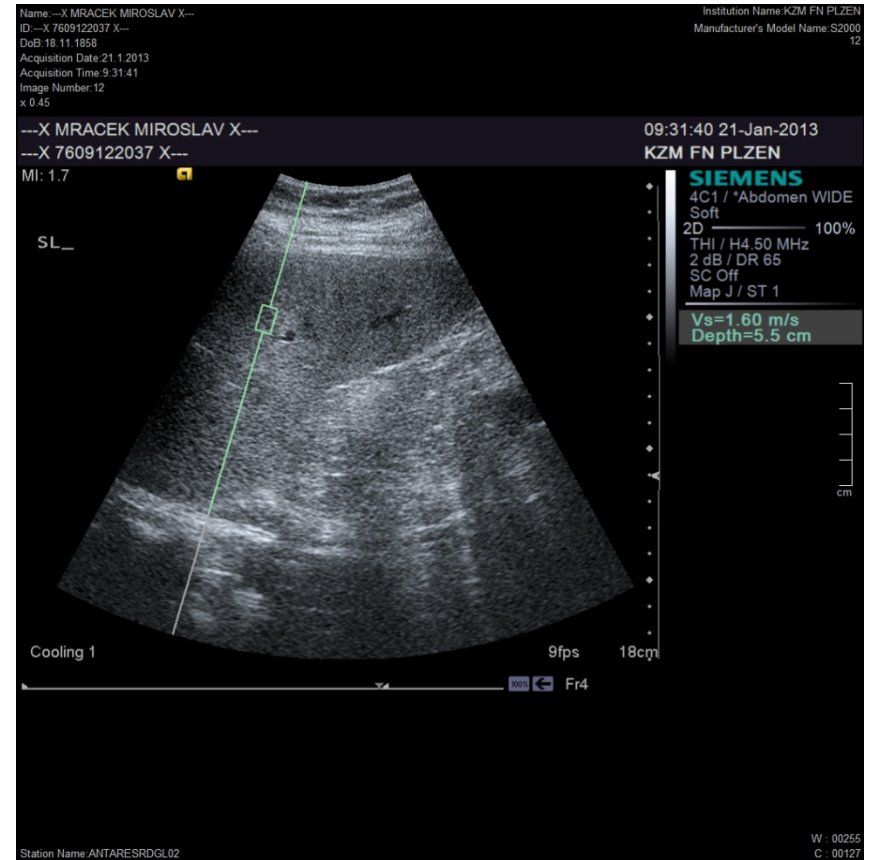
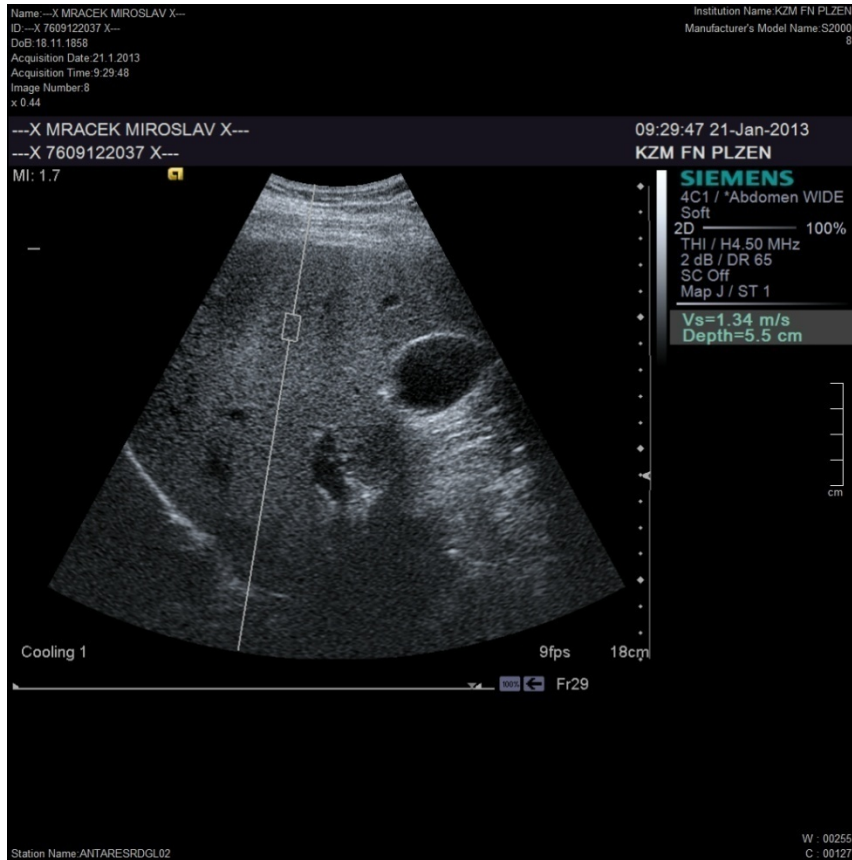
Vývoj hodnot ARFI m/s během léčby

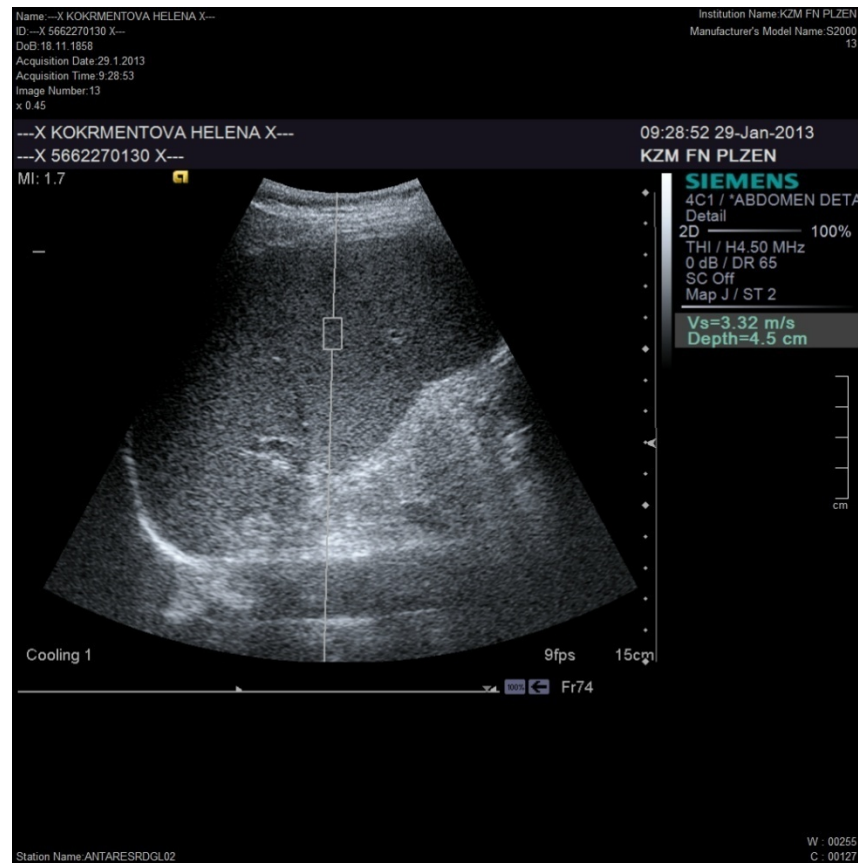
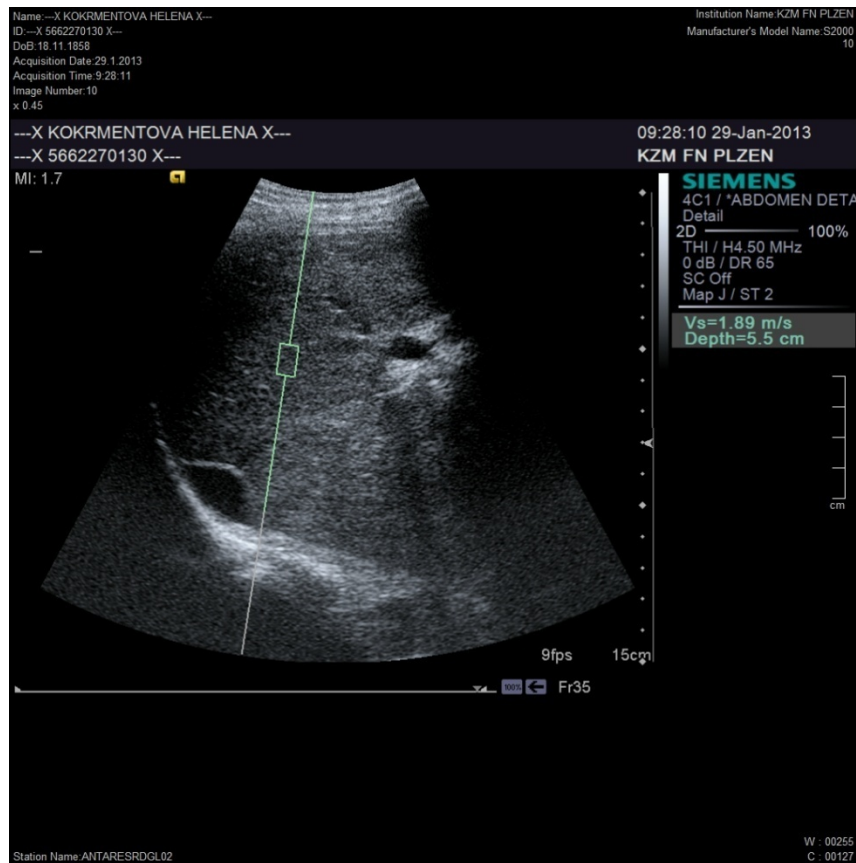
Výhody ARFI vs. TE

- Ascites
- Obezita
- Úzké interkostální prostory
- Nekroinlamatorní aktivita?
- Nevýhoda:
  - Lokálně intepretované výsledky
    - Není validace
  - Lokální cut-off hodnoty pro jednotlivé stupně

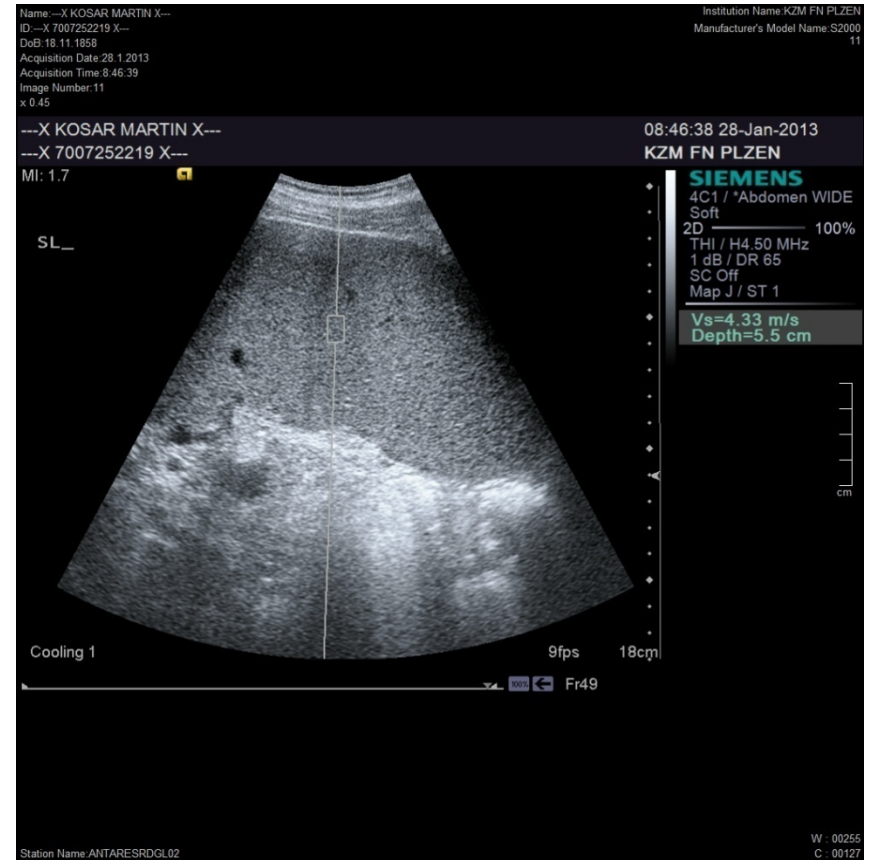
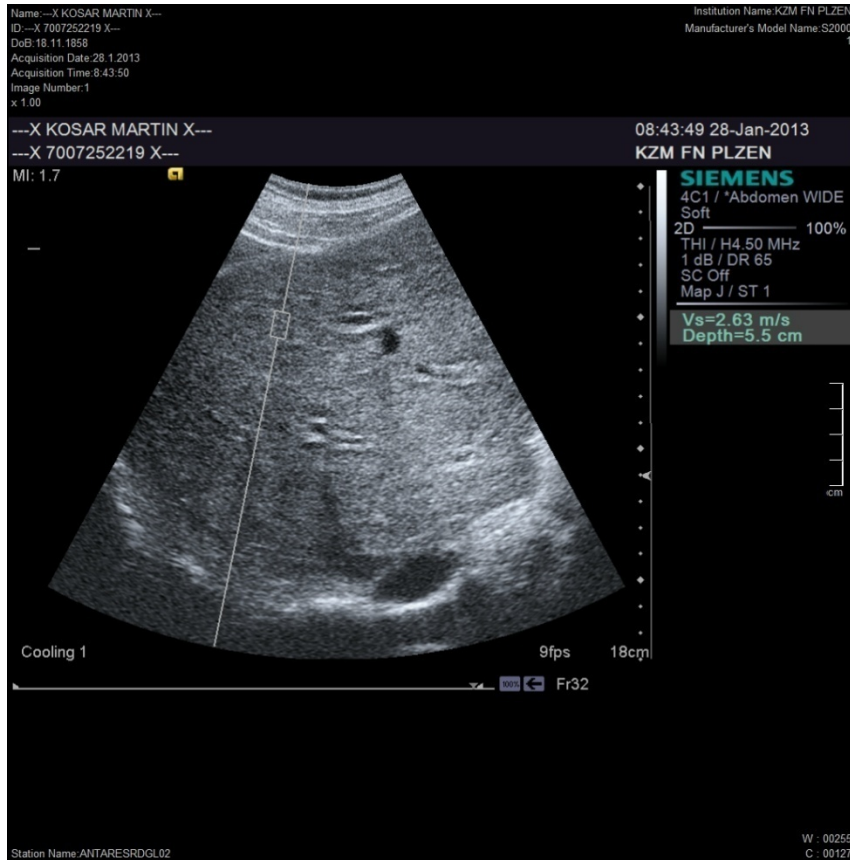
ARFI jater a sleziny. F2, nízká elasticita sleziny

Jaterní cirhóza (JB), malé jícnové varixy

Jaterní cirhóza (klinika, USG), signifikantní jícnové varixy

Long-term outcome (multivariate)

Independent prognostic factors

	Hazard ratio (95% CI)	Khi-2	p
Δ LSM/year *	1.30 (1.15 – 1.49)	16.6	< 0.0001
Total bilirubin	1.08 (1.03 – 1.16)	14.6	0.0001
Paris I criteria **	0.34 (0.08 – 0.9)	4.39	0.04

* Yearly variation rate of LSM.

** $ALP \leq 3 \times ULN$, $AST \leq 2 \times ULN$, and total bilirubin $\leq 1 \text{ mg/dl}$ at baseline.

Conclusion

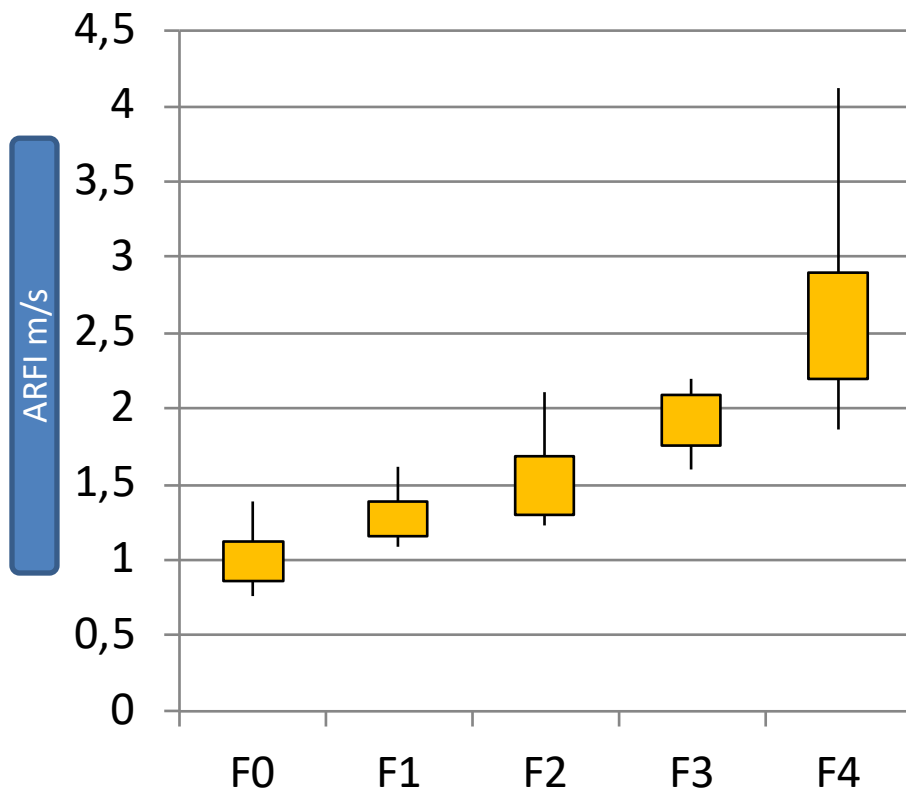
- The absolute value of LSM assessed by Fibroscan® and more significantly its variation over time are strong predictors of long-term outcome in PBC.
- Consequently, Fibroscan® may become a key player in the routine management of PBC as well as a useful means for therapeutic evaluation in clinical trials.

Conclusion

- The absolute value of LSM assessed by Fibroscan® and more significantly its variation over time are strong predictors of long-term outcome in PBC.
- Consequently, Fibroscan® may become a key player in the routine management of PBC as well as a useful means for therapeutic evaluation in clinical trials.

ARFI jater PBC – vlastní data

68 pacientů

	AUROC	Cut-off (m/s)	SZ (%)	SP (%)
F0-1 vs. F2-4	0,91	1,24	90,2	77,6
F0-2 vs.F3-4	0,93	1,92	92,9	95,0
F0-3 vs.F4	0,99	2,45	95,7	92,8

Statisticky významné korelace nalezeny:

- F0 vs. F3, F0 vs. F4
- F1 vs. F3, F1 vs. F4
- F2 vs. F3, F2 vs. F4, F3 vs. F4

Statisticky nevýznamné:

- F0 vs. F1, F0 vs. F2,
- F1 vs. F2, F2 vs. F3

ARFI sleziny s ohledem na detekci přítomnosti JV

- Zařazení pacienti s jaterní cirhózou (IS) bez ohledu na USG či lab. známky portální hypertenze
- Vytvořen soubor z pacientů s jaterní cirhózou (AIH + PBC)
- Celkem 37 pacientů (26 + 11 z obou skupin)
- Jícnové varixy hodnoceny jako:
  - Nepřítomné
  - Přítomné
    - Nesignifikantní (malé, < 5mm, NS)
    - Signifikantní (velké, > 5mm, S)

ARFI jater a sleziny v predikci přítomnosti JV

Jícnové varixy	Počet n (%)
Nepřítomné	15 (40%)
Přítomné	22 (60%)
Nesignifikantní	15 (68%)
Signifikantní	7 (32%)

Jícnové varixy	Počet případů (n)	ARFI jater (m/s) median +/- SD	ARFI sleziny (m/s) median +/- SD
Nepřítomné	15	2,42 +/- 0,41	2,92 +/- 0,36
Přítomné	22	2,58 +/- 0,49	3,48 +/- 0,38
Nesignifikantní	15	2,60 +/- 0,38	3,14 +/- 0,35
Signifikantní	7	2,62 +/- 0,51	3,63 +/- 0,38

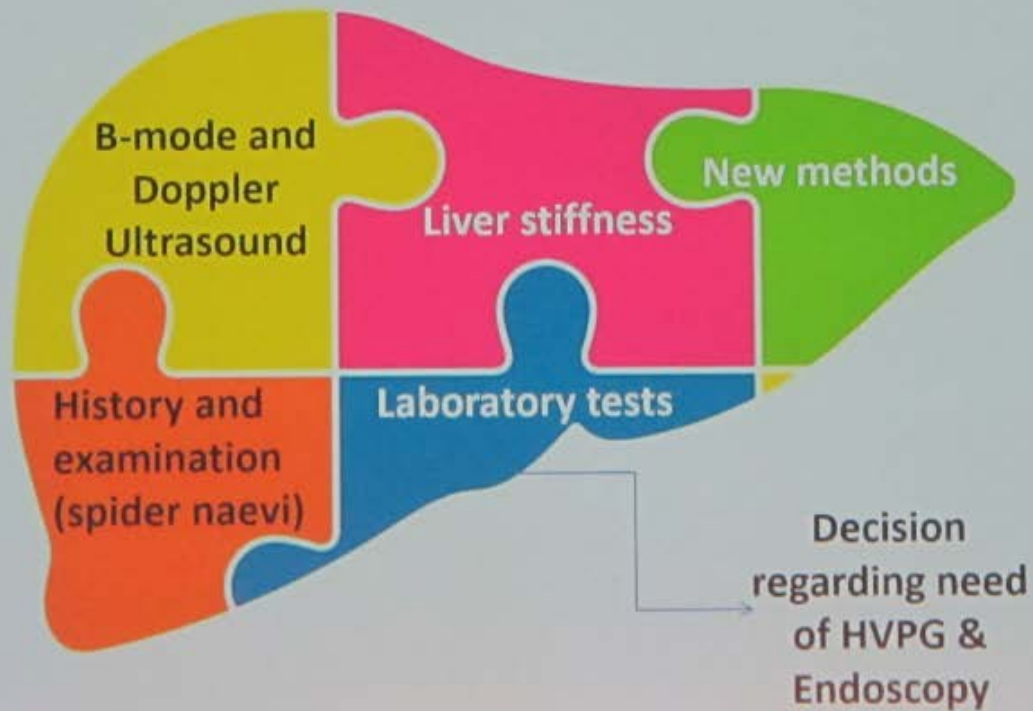
Cut off hodnoty pro detekci signifikantních varixů dle dg:

- AIH: 3,42 m/s (AUROC 0,81)
- PBC: 3,86 m/s (AUROC 0,83)

ARFI jater a sleziny v predikci přítomnosti JV

- Nebyla zjištěna statistická difference mezi elasticitou jater (ARFI) a přítomností/nepřítomností jícnových varixů
- Byla zjištěna signifikantní statistická korelace ($p < 0.01$) mezi elasticitou sleziny a přítomností varixů včetně jejich významnosti
  - Statistická významnost zjištěna mezi skupinou bez varixů a s varixy a rovněž mezi skupinou se NS a S jícnovými varixy
  - AUROC pro predikci přítomnosti varixů byla 0,83 a pro predikci signifikantních varixů 0,86

Diagnosis of portal hypertension: integrate all!

Take home messages

- Portal hypertension assessment
  - Is required for risk stratification of cACLD
  - HVPG and endoscopy to all? No, we can skip some (50% HVPG; 20% endoscopies)
- Non-invasive methods-current evidence:
  - LS is the best single parameter; combination with platelet count and spleen size (LSPS): further better
  - $LS > 21 \text{ kPa}$ = CSPH; values $< 10\text{-}13 \text{ kPa}$: low LR
  - Presence of abdominal collaterals = CSPH
  - $LS < 20 \text{ kPa}$ and $Plt > 150 \text{ G/L}$: high NPV for varices requiring therapy

Závěr

- ARFI v kombinaci s USG je ideální kombinací pro optimalizaci hepatologického vyšetření
  - Elasticita jater umožňuje přesný odhad stupně fibrózy
  - Elasticita sleziny umožňuje rychlou orientaci v přítomnosti a stupni portální hypertenze (stratifikace rizika)
  - Kombinaci ARFI jater a sleziny umožňuje určit rizikovost pacienta
- Obě metody ideální pro kontinuální monitoring vývoje (progrese/regrese) jaterního onemocnění

Závěr

- V současné době je k dispozici řada přesných metod k neinvazivní detekci stupně jaterní fibrózy
- Kombinace dvou různých metod (TE + sérum) dále zvyšuje přesnost vyšetření
- Aktuálně je TE nejpresnější a nejvalidovanější metodou k určení stupně fibrózy
- Neinvazivní metoda, především USG (TE, ARFI) jsou zřetelně výhodné pro longitudinální detekci progrese/regrese stupně jaterního onemocnění
- Stupeň detekce jaterního postižení koreluje s frekvencí a rizikem komplikací (JV, krvácení, ascites, HCC)
- Význam hlavně v indikaci protivirové léčby HCV infekce (absolutní indikace od F2)

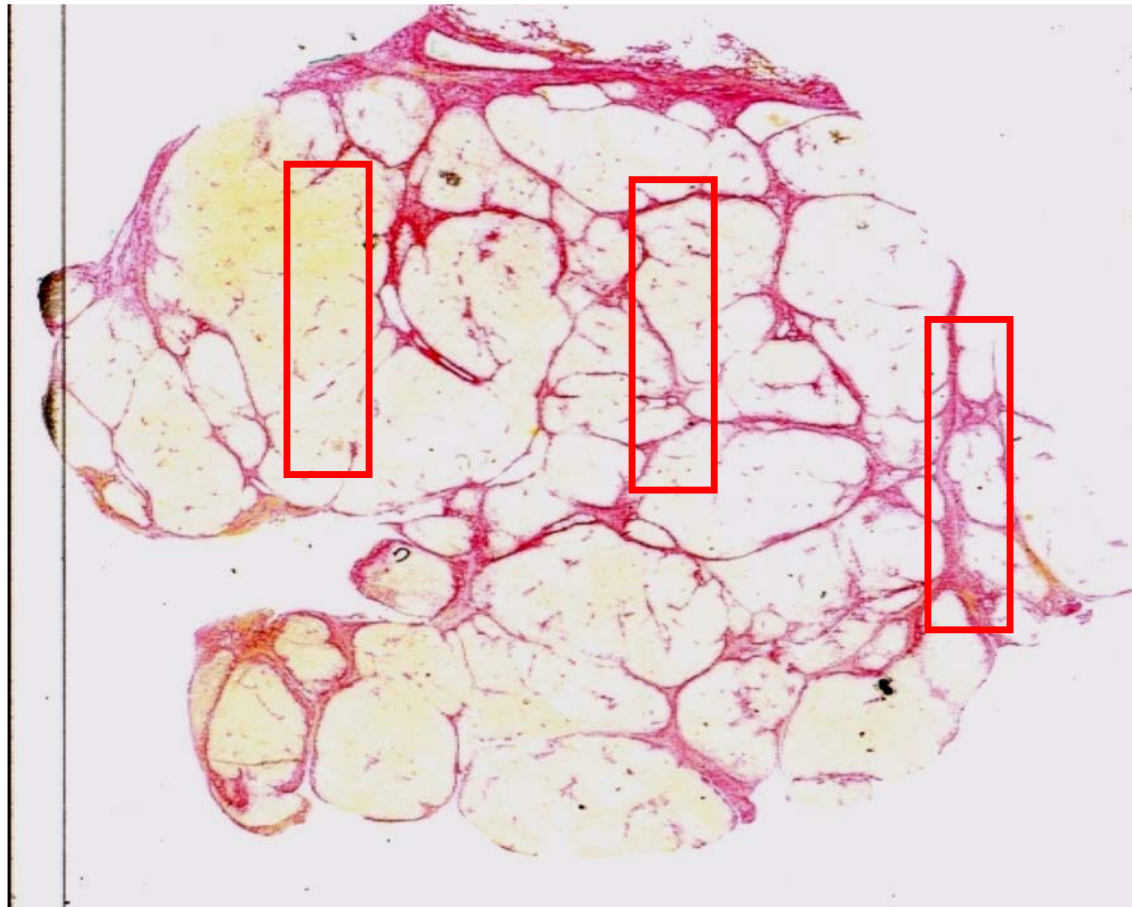
Korelace mezi ARFI (m/s) a jednotlivými biologickými parametry

Parametr	r	p
Body mass index	- 0,076	0,52
Trombocyty	- 0,612	< 0,05
INR	- 0,61	< 0,05
Albumin	- 0,69	< 0,05
AST	0,629	< 0,05
ALT	0,282	0,071
Bilirubin	0,29	0,052
GMT	0,352	0,098

Možnosti neinvazivní detekce jaterní fibrózy

- Grading jaterní fibrózy je klíčový ke stanovení pokročilosti jaterního onemocnění
  - Závisí prognóza a léčebná strategie
- Jaterní biopsie: výhody vs. rizika/nevýhody
  - Z hlediska diagnostiky jaterního onemocnění je v současné době její přínos omezený
- Neinvazivní detekce stupně jaterní fibrózy:
  - Serologické testy (FibroSure, FibroTest)
  - Měření stupně jaterní fibrózy elastograficky
    - Transient elastography (Fibroscan^R, kPa), CAFE: limitace
    - ARFI (Acoustic radiation Force Impulse, m/s)

Potential for Sampling Error in Liver Biopsies

1 : 50 000

Diagnostický význam jaterní biopsie ?

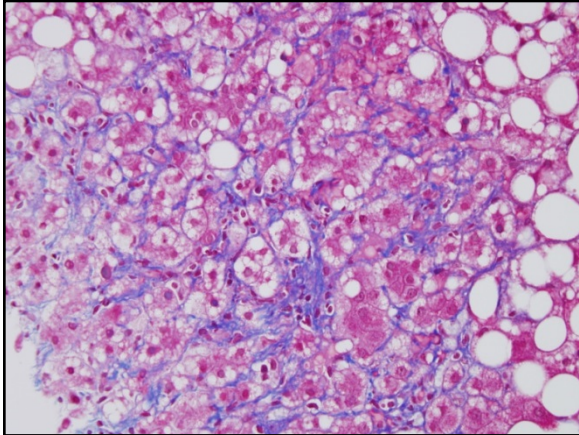
- Virové hepatitidy
- Metabolická onemocnění jater
- NASH
- AIH a AI onemocnění jater (PBC, PSC, overlap)

How Reliable Is Noninvasive Assessment of Liver Fibrosis in NAFLD?

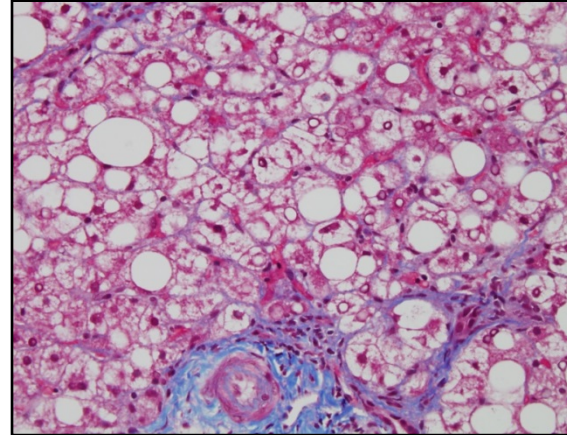

Fibrosis Staging in NASH

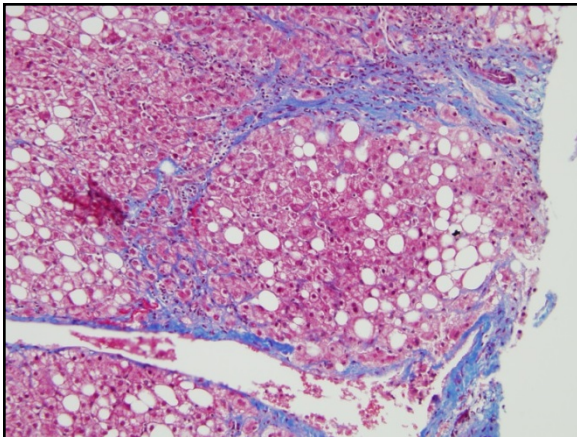
F1: Perisinusoidal

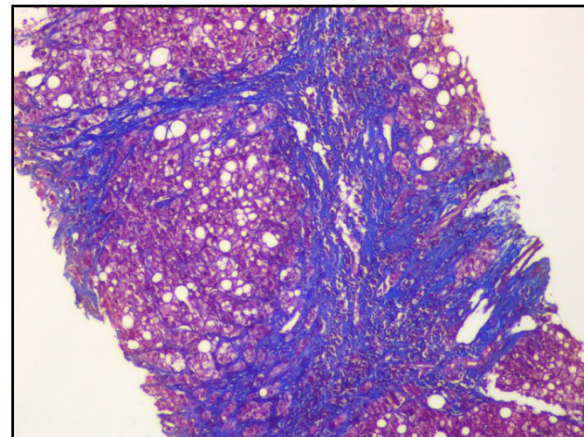
F2: Perisinusoidal + Portal

F3: Bridging Fibrosis

F4: Cirrhosis

Noninvasive Diagnosis of Liver Fibrosis in NAFLD

Clinical or Laboratory Tests		Imaging
Simple	Complex	Elastography
▪ AST/platelet ratio index ▪ FIB-4 index ▪ NAFLD fibrosis score ▪ BARD score	▪ NASH <i>FibroSure</i> ▪ ELF ▪ HepaScore	▪ VCTE <i>FibroScan</i> ▪ MR elastography ▪ ARFI

Back to Our Case . . . NAFLD Fibrosis Score

NAFLD
Fibrosis Score:

Parameter	Our Patient
Age, yrs	
AST	
ALT	
Platelet count, cells x 10 ⁹	
BMI	
Albumin, g/L	
Impaired fasting glucose/diabetes?	

FIB-4 score:

NAFLD Cutoff Value ^[1]	Stage
< -1.455	F0-F2
-1.455 to 0.676	Indeterminate
> 0.676	F3-F4

FIB-4 Cutoff Value ^[2]	Stage
< 1.45	F0-F2
1.45 to 3.25	Indeterminate
> 3.25	F3-F4

1. Angulo P, et al. Hepatology. 2007;45:846-854.

2. Sterling RK, et al. Hepatology. 2006;43:1317-1325.

Back to Our Case . . . NAFLD Fibrosis Score

NAFLD
Fibrosis Score:

-0.96

Parameter	Our Patient
Age, yrs	25
AST	63
ALT	70
Platelet count, cells x 10 ⁹	200
BMI	32
Albumin, g/L	4.0
Impaired fasting glucose/diabetes?	Yes

FIB-4 score:

0.94

NAFLD Cutoff Value ^[1]	Stage
< -1.455	F0-F2
-1.455 to 0.676	Indeterminate
> 0.676	F3-F4

FIB-4 Cutoff Value ^[2]	Stage
< 1.45	F0-F2
1.45 to 3.25	Indeterminate
> 3.25	F3-F4

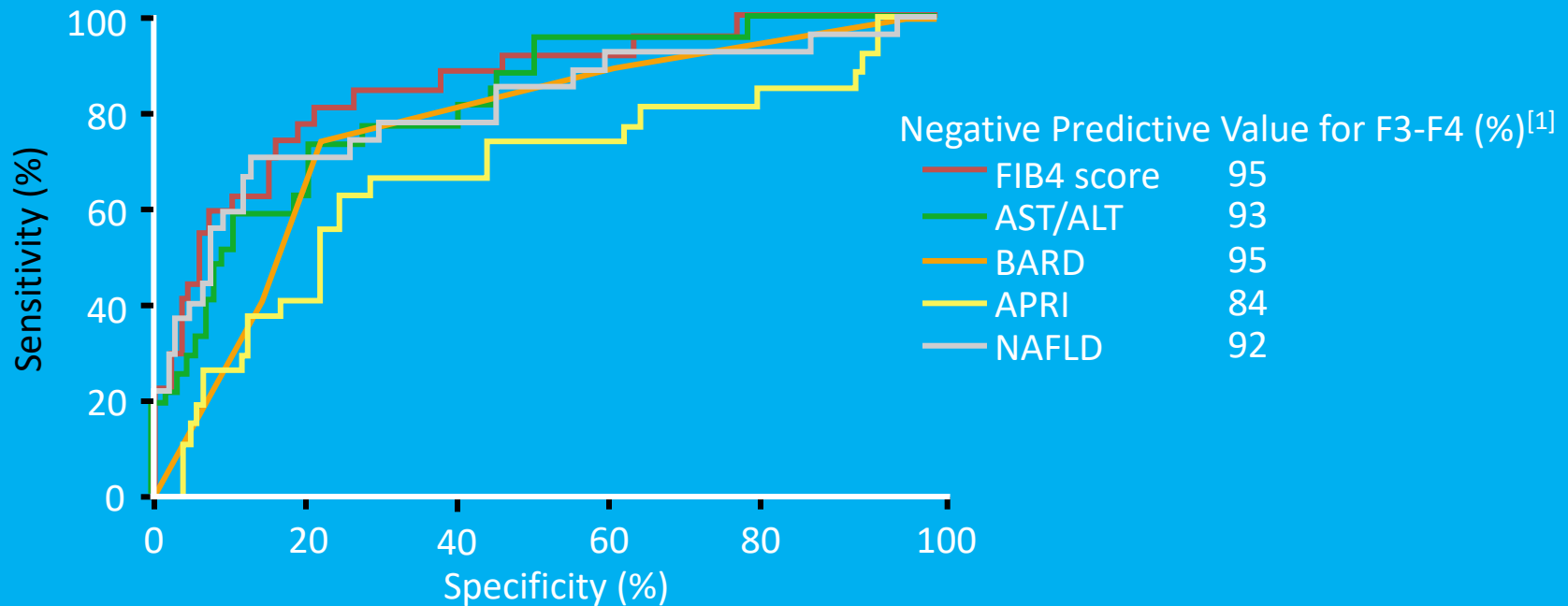
Cutoffs differ at age > 65 years^[3]

1. Angulo P, et al. Hepatology. 2007;45:846-854.

2. Sterling RK, et al. Hepatology. 2006;43:1317-1325.

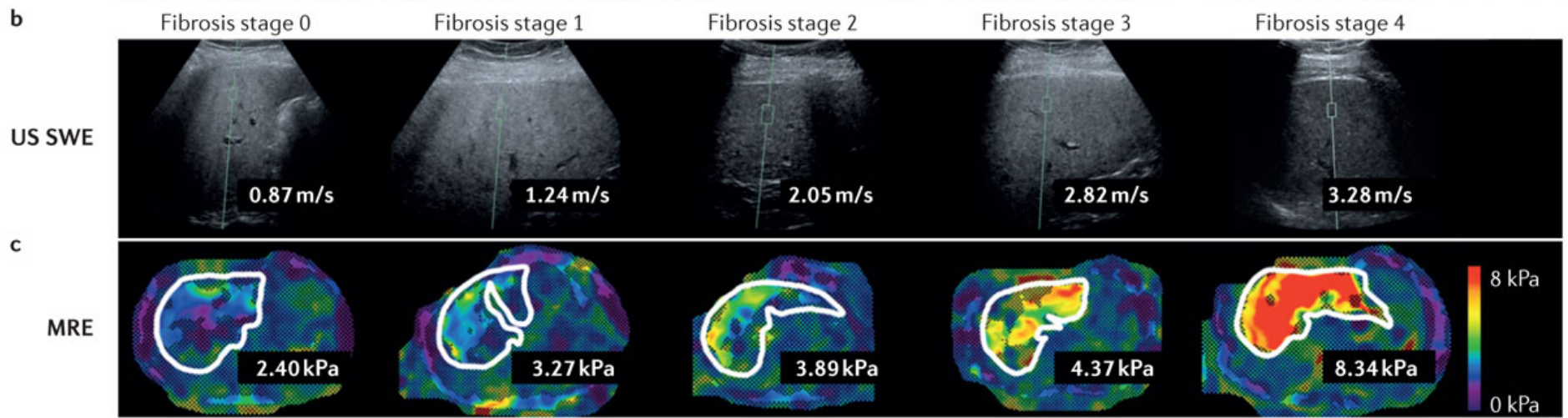
3. McPherson S, et al. Am J Gastroenterol. 2016;[Epub ahead of print].

Can Noninvasive Clinical or Lab Tests Distinguish NASH Stages 0-2 vs 3-4?

- Strength of noninvasive fibrosis predictive tests is in their ability to **exclude advanced disease (F3-F4)**
  - Least accurate in identifying middle ranges of fibrosis

How Reliable Is Noninvasive Imaging Assessment of Liver Fibrosis in NAFLD?

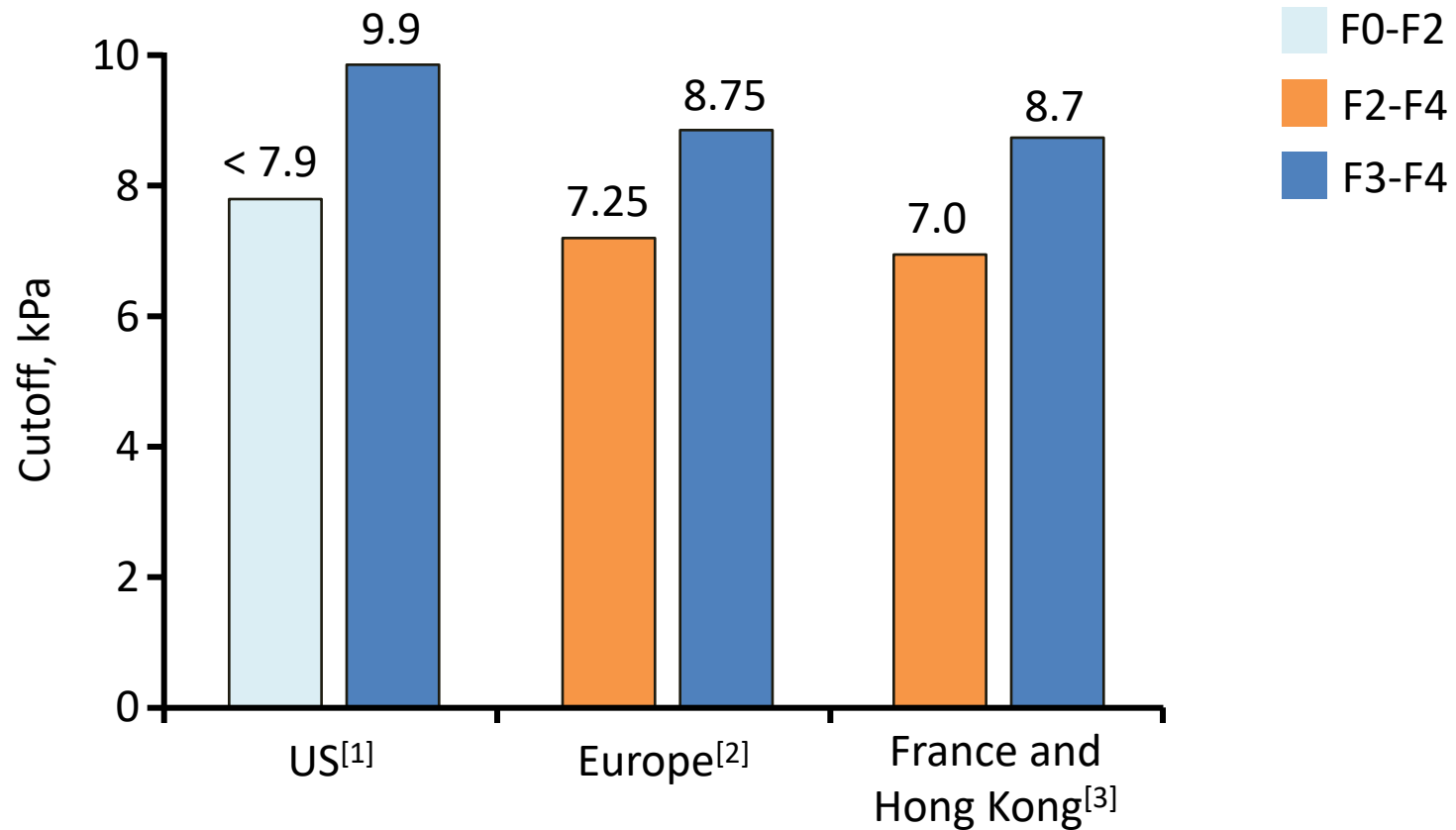

Nature Reviews | Disease Primers

Diagnostic Performance of Supersonic Shear Imaging, *FibroScan*, and ARFI

Fibrosis Stage	AUROC (95% CI)	Best Accuracy, % (n/N)
Supersonic shear imaging		
▪ $\geq$ F2	0.86 (0.79-0.90)	80 (185/232)
▪ $\geq$ F3	0.89 (0.83-0.92)	85 (196/232)
▪ F4	0.88 (0.82-0.92)	87 (202/232)
<i>FibroScan</i> (M probe only)		
▪ $\geq$ F2	0.82 (0.76-0.87)	77 (172/223)
▪ $\geq$ F3	0.86 (0.80-0.90)	79 (175/223)
▪ F4	0.87 (0.79-0.92)	89 (198/223)
ARFI		
▪ $\geq$ F2	0.77 (0.70-0.83)	74 (175/236)
▪ $\geq$ F3	0.84 (0.78-0.89)	79 (186/236)
▪ F4	0.84 (0.78-0.89)	84 (199/236)

Vibration-Controlled Transient Elastography: Cutoffs for Fibrosis

1. Tapper EB, et al. Am J Gastroenterol. 2016;111:677-684.

2. Petta S, et al. Aliment Pharmacol Ther. 2011;33:1350-1360.

3. Wong VW, et al. Hepatology. 2010;51:454-462.

Vibration-Controlled Transient Elastography: Known Confounders

- Inflammation
- Obesity
- Nonfasting
- Cholestasis
- Alcohol use
- Congestion
- Operator inexperience

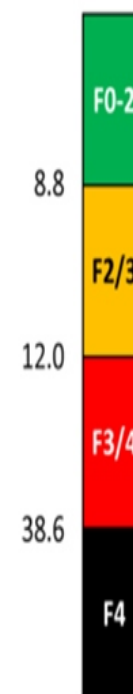
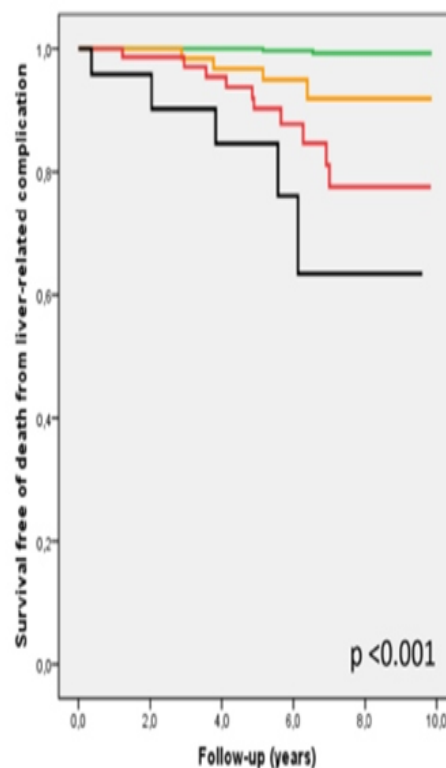
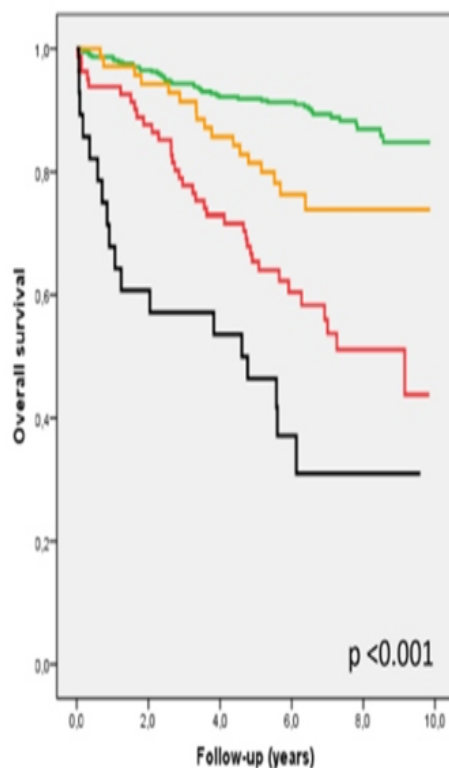
NASH

Elastography and Outcome Prediction in NAFLD

556 NAFLD patients with baseline LSM, followed for a median period of 6.4 yrs → 83 pts died

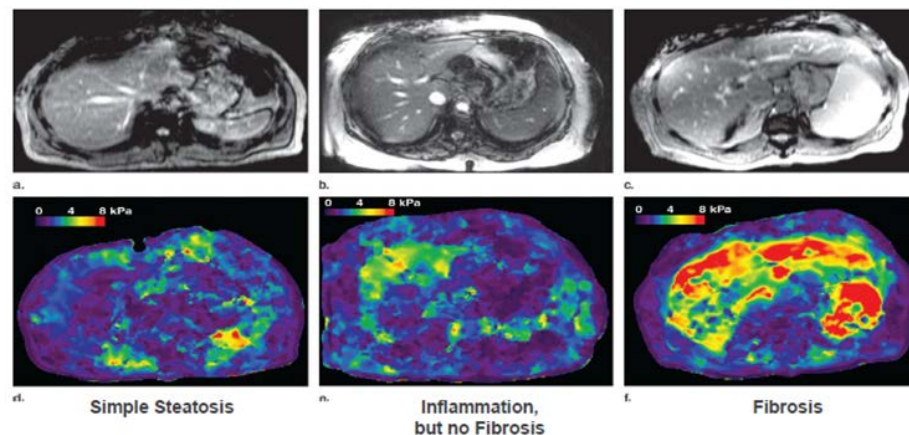
Fibroscan

Diagnostická přesnost elastografického vyšetření pro určení stupně fibrozy u NAFLD

MR elastografie (3D)

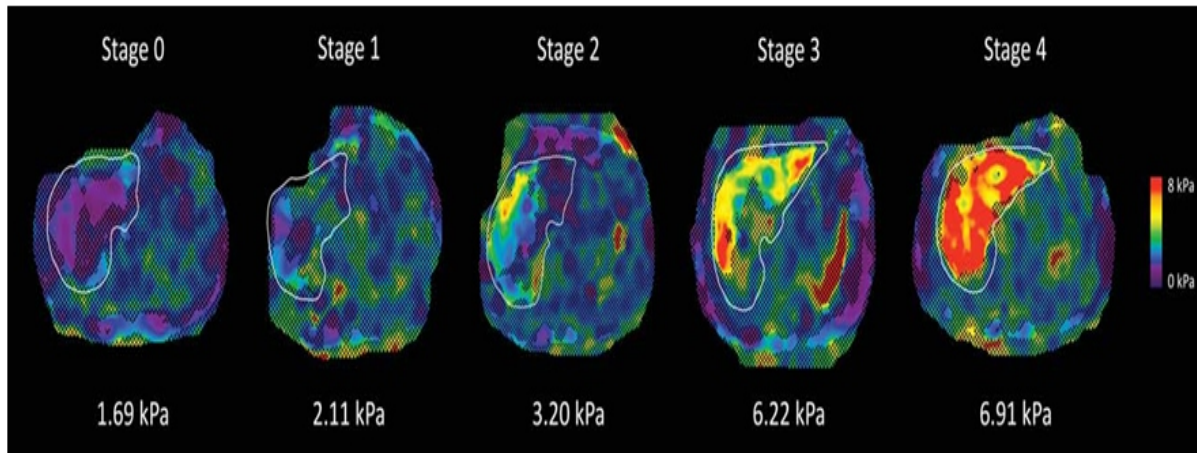
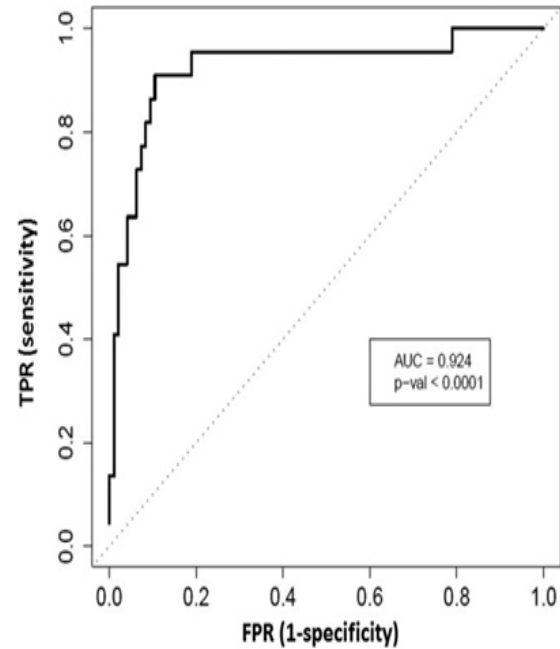
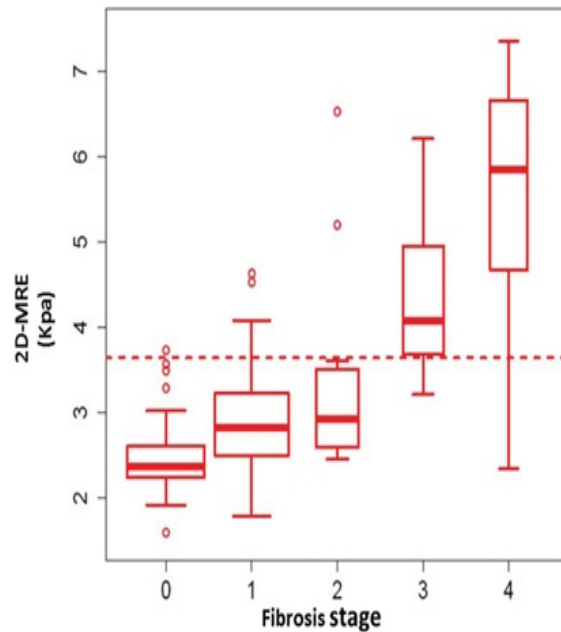
Fibrosis Stage	AUROC (95% CI)	Best Accuracy
SSI, kPa		
≥F2	0.86 (0.79-0.90)	80% (185/232)
≥F3	0.89 (0.83-0.92)	85% (196/232)
F4	0.88 (0.82-0.92)	87% (202/232)
FibroScan, kPa	*M probe only	
≥F2	0.82 (0.76-0.87)	77% (172/223)
≥F3	0.86 (0.80-0.90)	79% (175/223)
F4	0.87 (0.79-0.92)	89% (198/223)
ARFI, m/s		
≥F2	0.77 (0.70-0.83)	74% (175/236)
≥F3	0.84 (0.78-0.89)	79% (186/236)
F4	0.84 (0.78-0.89)	84% (199/236)

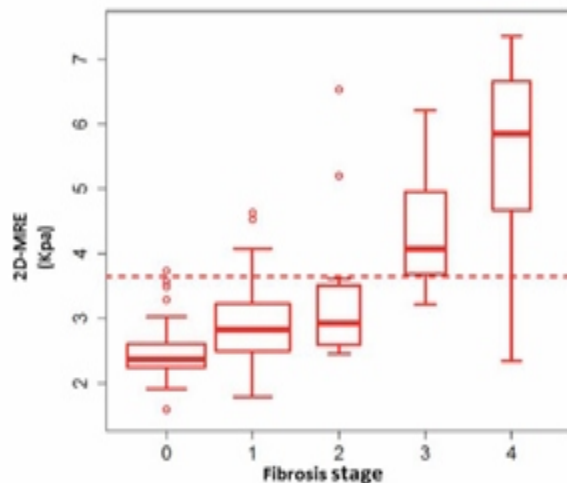
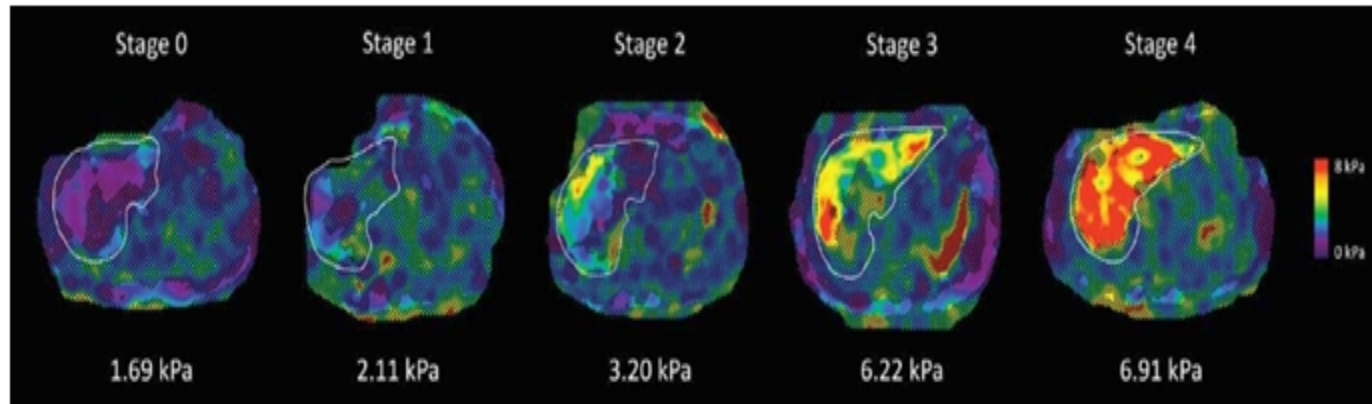
- nejpresnější neinvazivní etekce elasticity
- může přesně kvantifikovat či vyloučit fibrózu
- méně dostupná a nákladná

MR Elastography and NAFLD

MR elastography

Advantages:

- Can assess the whole liver
- Possible to do HCC screening at the same session
- Not limited by obesity or ascites

Disadvantages:

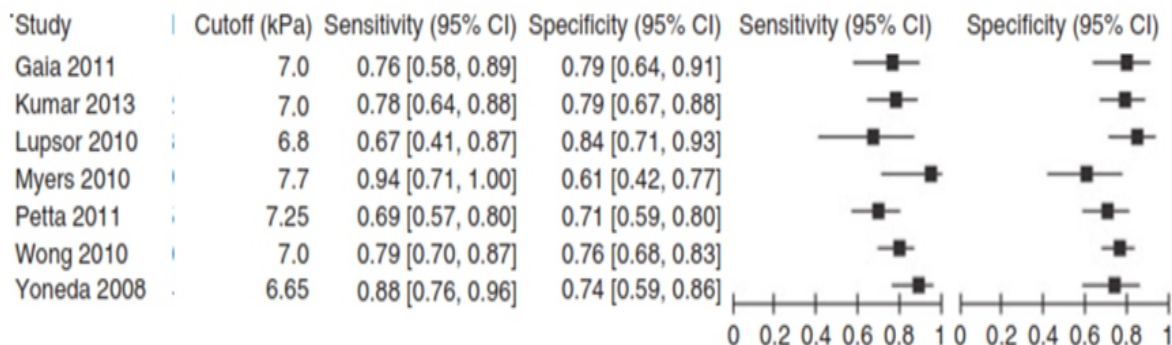
- Cost
- Availability

Loomba R et al. Hepatology
2014;60:1920

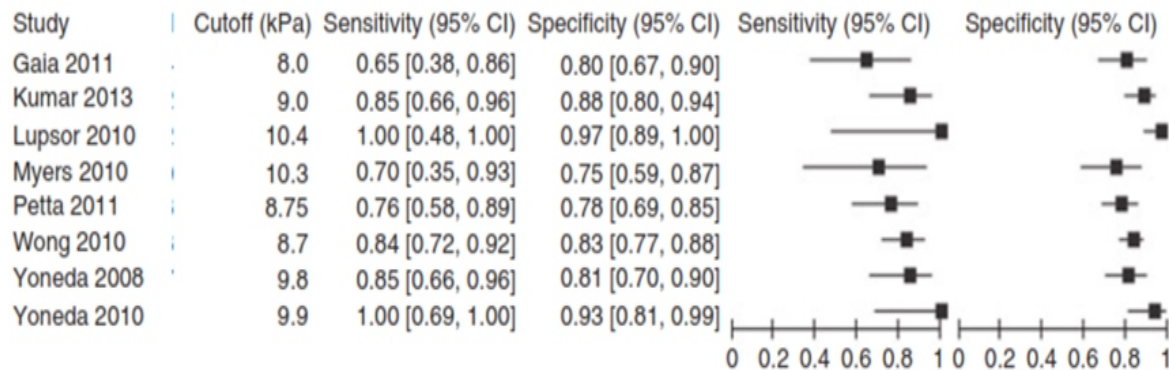

Liver Stiffness by Transient Elastography and NAFLD

TE has moderate accuracy for diagnosis F2-F4 fibrosis (Sens 79%, Spec 75%)

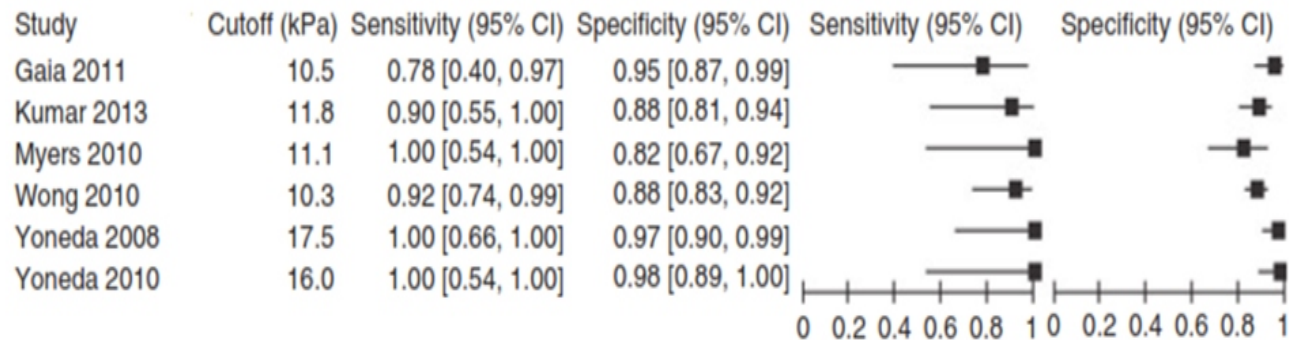
TE has good accuracy for diagnosis F3-F4 fibrosis (Sens 85%, Spec 82%)

Liver Stiffness by Transient Elastography and NAFLD

TE has excellent accuracy for diagnosis F4 fibrosis (Sens 92%, Spec 92%)

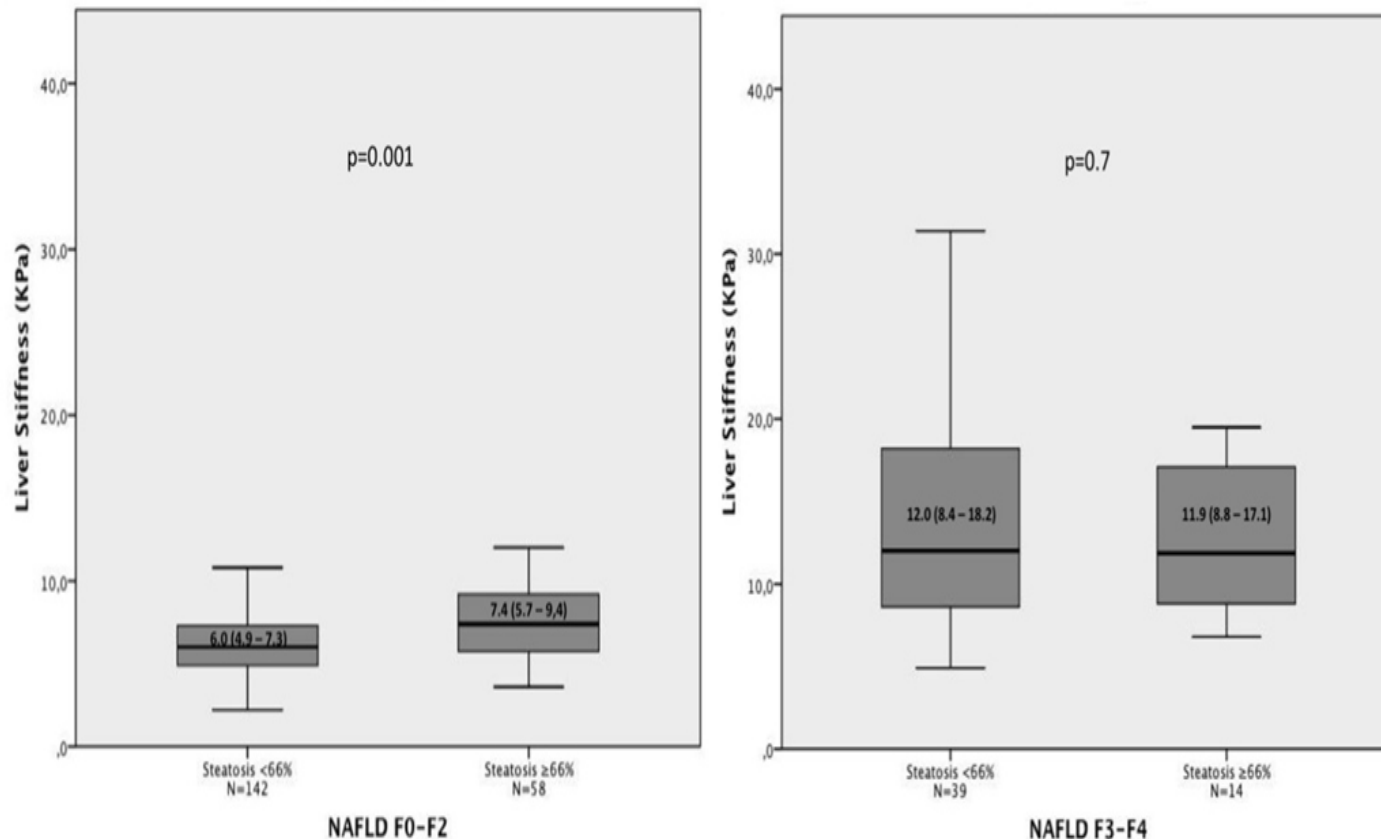

US-based Acoustic Radiation Force Impulse Elastography and NAFLD

Study	Country	n	Outcome	AUC
Yoneda 2010	Japan	54	F3-F4	0.93
			F4	0.97
Palmeri 2011	USA	172	F3-F4	0.90
Osaki 2010	Japan	23	F3-F4	0.94
Friederich-Rust 2011	Germany	57	F2-F4	0.84
Braticevici 2013	Romania	64	F1-F4	
Cassinotto 2016	France	291	F2-F4	0.77
			F3-F4	0.84
			F4	0.84

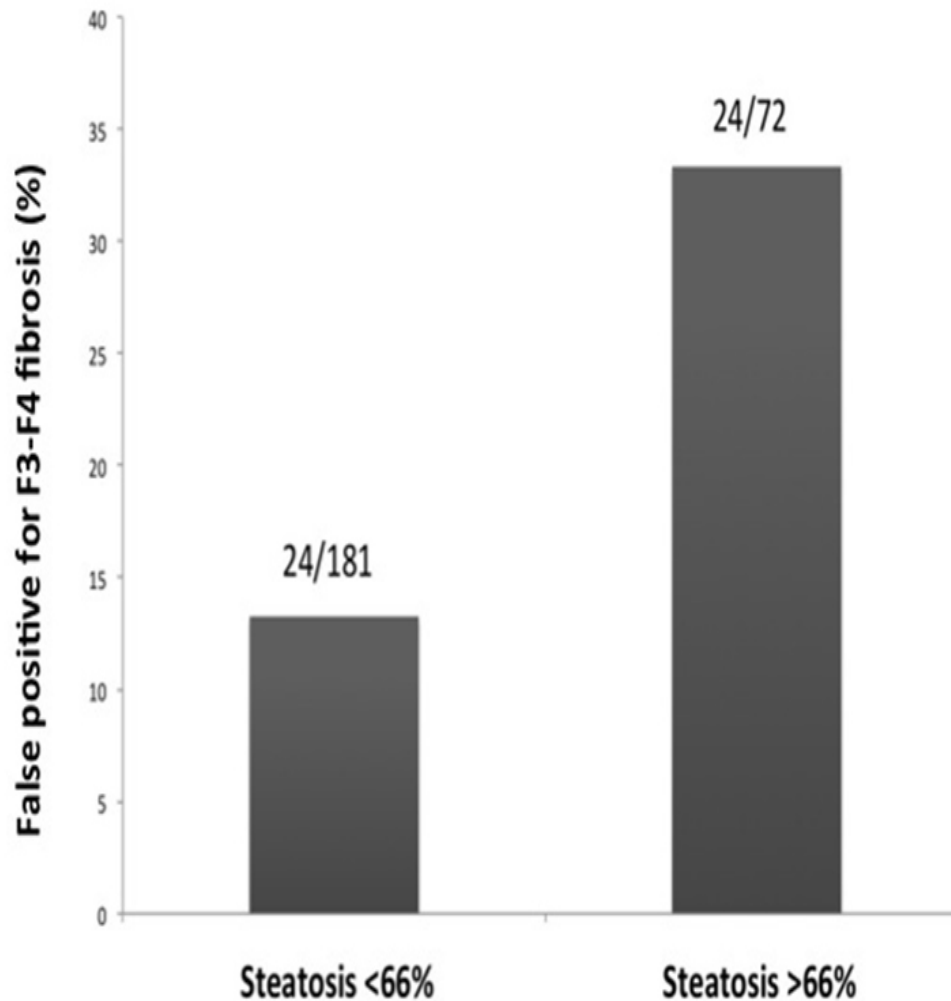
Severe Steatosis Affects LSM values

In F0-F2 patients, after stratification for presence/absence of ballooning, or presence/absence of grade 2-3 lobular inflammation, or for both, LSM values were significantly higher in all subgroups with severe histological steatosis

False Positive Results of LSM for F3-F4 Fibrosis, according to Severe Steatosis

Take Home Messages

- **Elastography by Fibroscan, ARFI and SSI has a good accuracy for the noninvasive diagnosis of F3-F4 fibrosis in NAFLD**
- **Comparison Studies reported a higher accuracy of MRe compared with Fibroscan or ARFI only for some degree of liver fibrosis**
- **Diagnostic approaches aimed to supersede limits of elastography could improve its diagnostic accuracy**
- **Elastography could also be useful for predicting mortality in NAFLD**

MR elastography vs ARFI in NAFLD

		AUROC	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV	P
F1-4	MRE	0.80	0.58	0.91	0.89	0.62	0.012
	ARFI	0.66	0.54	0.77	0.77	0.55	
F2-4	MRE	0.89	0.67	0.96	0.85	0.89	0.343
	ARFI	0.85	0.82	0.78	0.57	0.92	
F3-4	MRE	0.93	0.91	0.93	0.73	0.98	0.113
	ARFI	0.90	0.95	0.74	0.43	0.99	
F4	MRE	0.88	0.89	0.91	0.44	0.99	0.418
	ARFI	0.86	0.78	0.93	0.47	0.98	

N=125

MRE vs FibroScan in NAFLD patients

	MRE (n=142)						FibroScan (n=127)					
	Cutoff, kPa	AUROC	Se	Sp	PPV	NPV	Cutoff, kPa	AUROC	Se	Sp	PPV	NPV
≥F1	2.5	0.80	75%	86%	99%	85%	7.0	0.78	62%	100%	100%	87%
≥F2	3.4	0.89	87%	85%	88%	84%	11.0	0.82	65%	89%	88%	66%
≥F3	4.8	0.89	75%	87%	75%	81%	11.4	0.88	86%	84%	75%	92%
F4	6.7	0.97	91%	95%	59%	99%	14.0	0.92	100%	76%	73%	100%

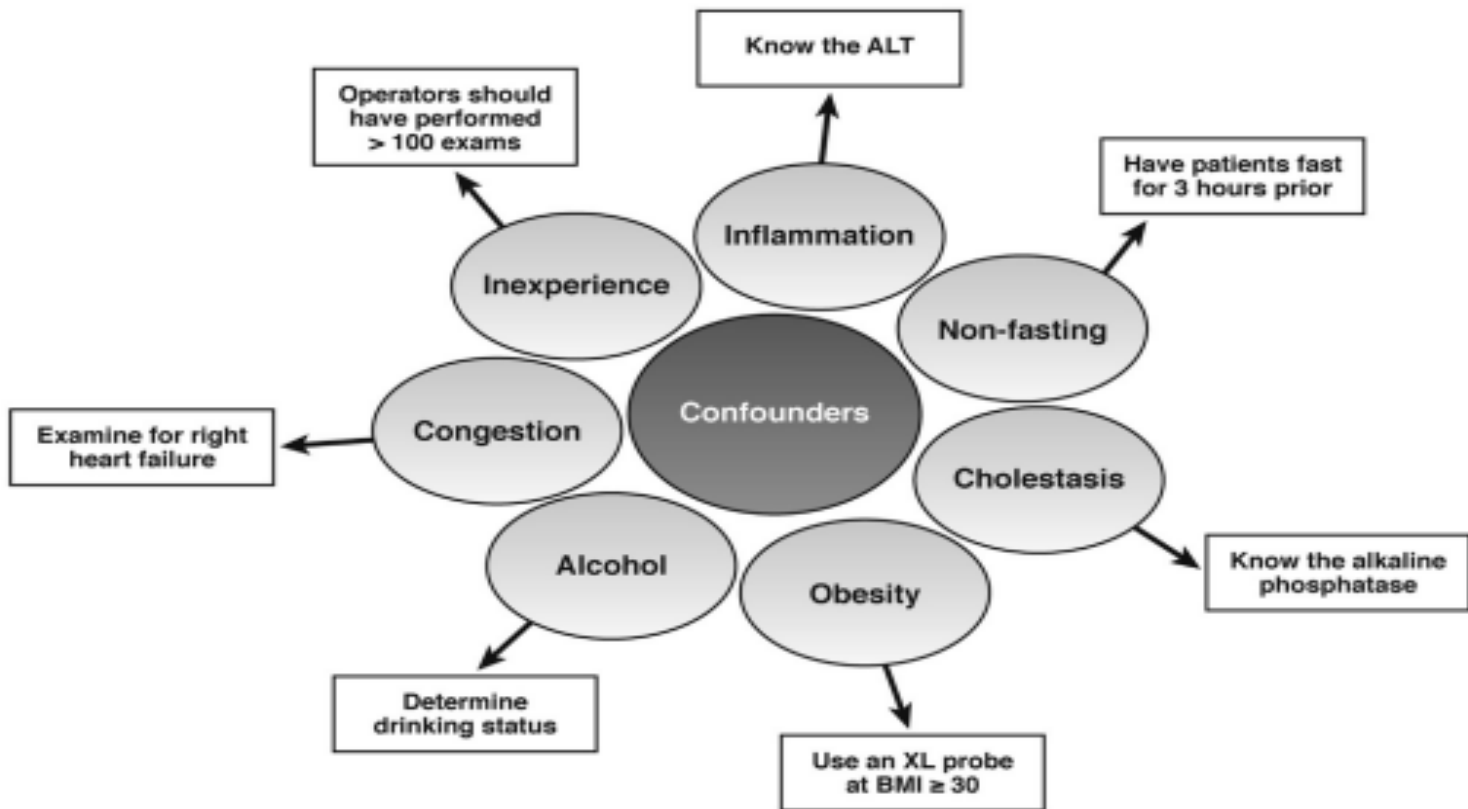
False-positive liver stiffness/elasticity

- Food intake (fast for at least 2 hours)
- High ALT
- Biliary obstruction
- Congestive heart failure
- Amyloidosis
- Steatosis?

Významné limitace elastografické detekce jaterní fibrózy

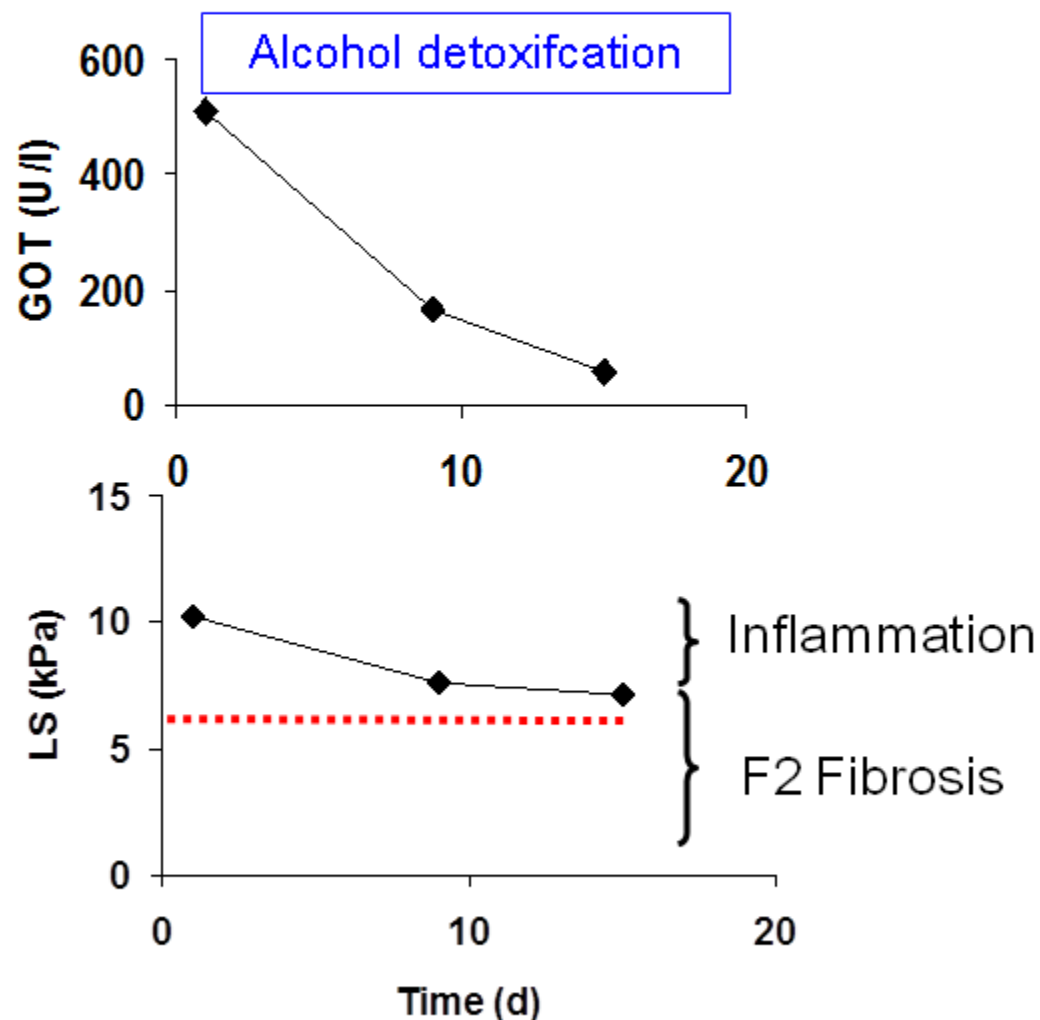
„keep these limits in mind“

Prostá steatóza neovlivňuje hodnotu liver stiffness,
NASH však již hodnotu ovlivňuje (↑)

Tapper, CGH 2015

LS rapidly decreases during alcohol detoxification

Liver stiffness decreases in patients with GOT>100 U/l

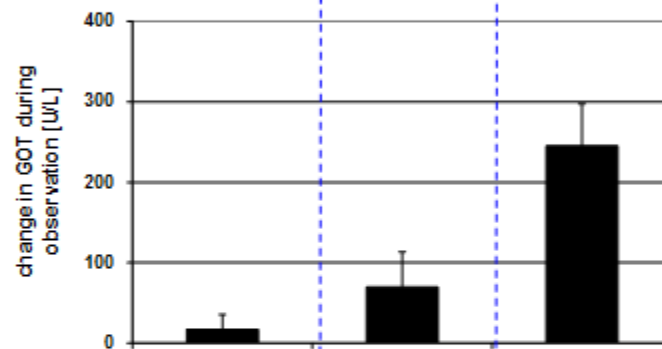
GOT group

<100

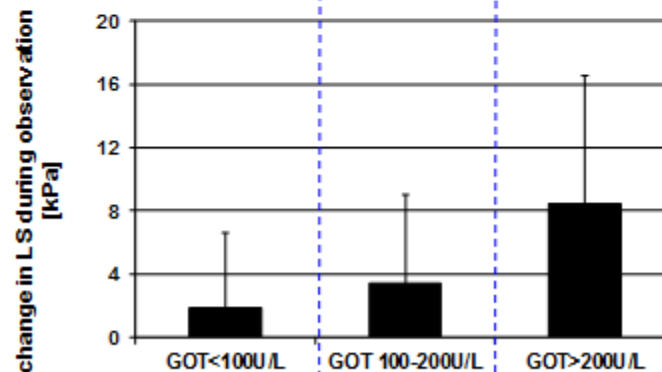
100-
200

>200 U/l

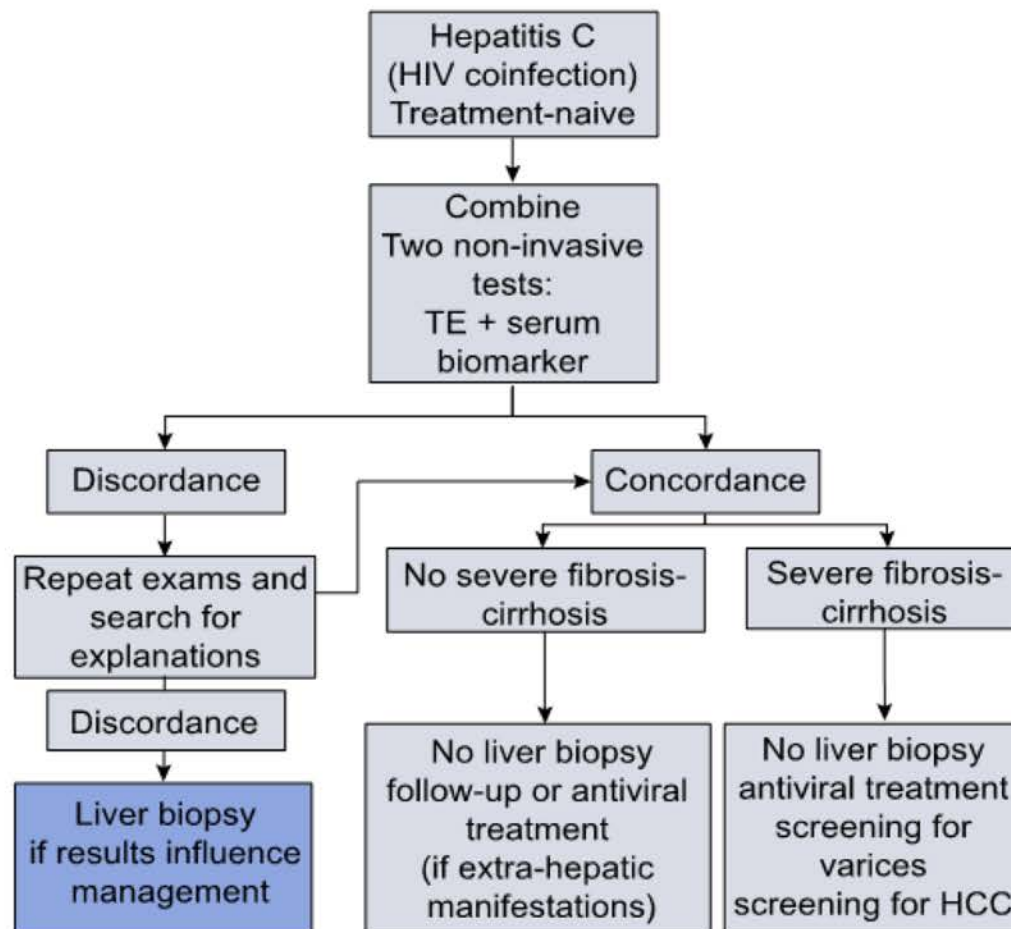
**Decrease of
GOT**

**Decrease of
LS**

Use of non-invasive tests as first-line in HCV patients

Závěr

- Prudký rozvoj neinvazivních testů jaterní fibrózy za posledních 10-12 let
- Elastografie je:
  - technicky jednoduchá/bed-side
  - libovolně opakovatelná
  - relativně levná
  - dostatečně přesná (signifikanční fibróza)
- Schopnost stratifikovat rizikovost pacientů:
  - predikce jaterní dekompenzace
  - alokace cirhotiků do rizikových skupin
- V éře NAFLD/NASH (kryptogenní jaterní cirhózy) umožní detekci pokročilé fibrózy v populaci
- Neinvazivní testy (elastografie) však vždy musí být interpretovány specialistou a v kontextu dalších významných parametrů (demografie, diagnóza, hodnoty jat.testů, kardiovaskulární onemocnění ad.)

Závěr 2

- Výsledky jednoho vyšetření nemohou být snadno převedeny do módu jiného vyšetření či jiné interpretace
- Uvědomovat si metodologické aspekty jednotlivých vyšetření
- Jaterní elastografie má

Take Home messages (1)

- Non-invasive tests are now ready for « prime time » to prioritize naïve HCV patients for DAA.
- They must be interpreted by specialists according to clinical context and quality criteria.
- TE is the most used and validated technique for diagnosing cirrhosis (better at ruling out than ruling in).

Take Home messages (2)

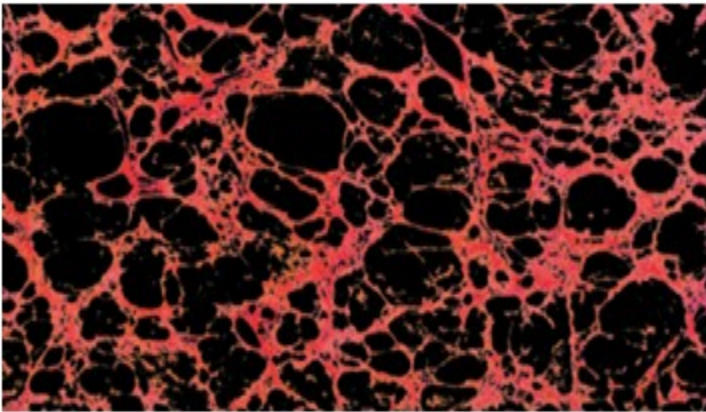
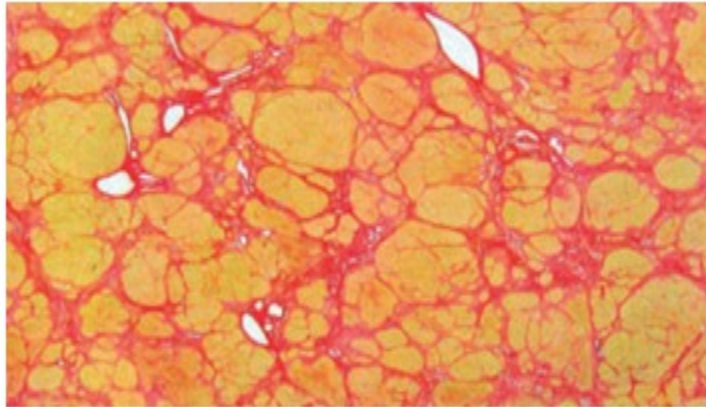
- Its main limitation is its limited applicability in case of obesity and lack of operator experience.
- Monitoring of liver stiffness during antiviral treatment has limited value.
- In patients with HCV cirrhosis and SVR, follow-up with TE is not currently recommended but deserves to be evaluated.

Unmet needs

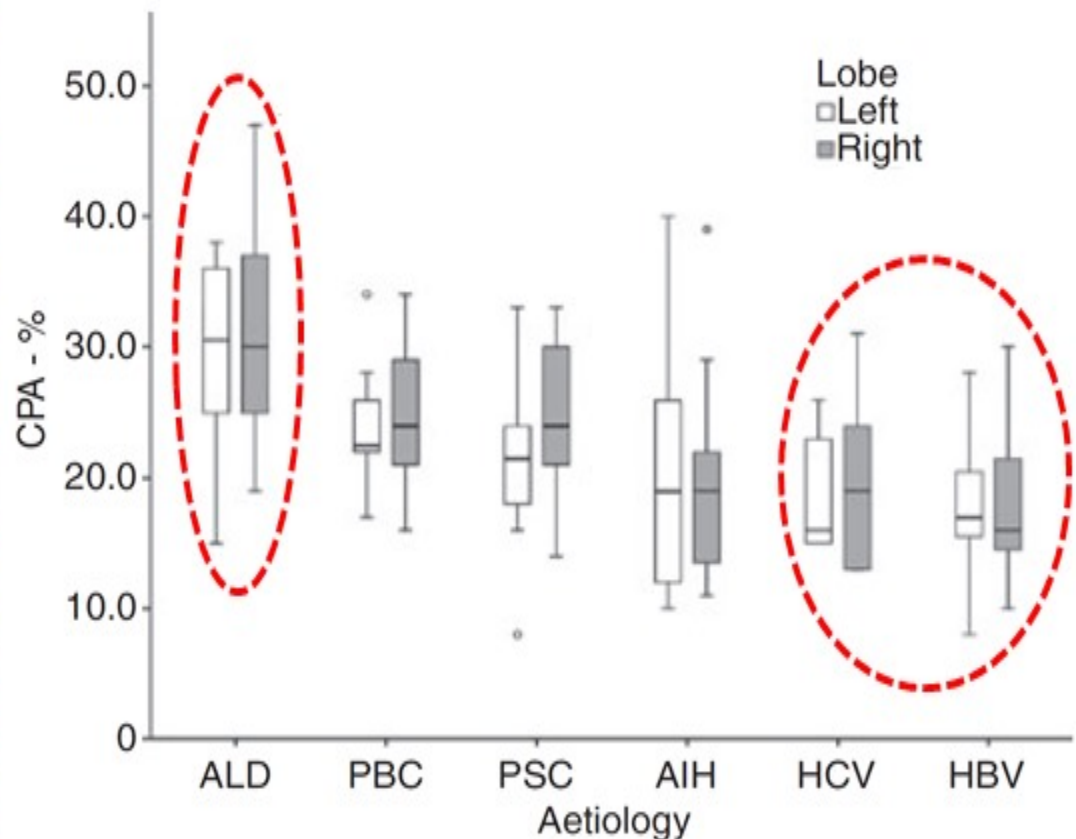

- How to assess cirrhosis regression in the absence of paired liver biopsy ?
- What are the importance of architectural disturbances ?
- Is liver stiffness a good surrogate of cirrhosis regression ?
- Could we stop surveillance in a subset of patients ?

Fibrosis Quantity and Distribution in Explanted Cirrhotic Liver Depending on Etiology

Measurement of Collagen
Proportionate Area (CPA)

Recommendations

Interpretation of non-invasive tests

- Non-invasive tests should always be interpreted by specialists in liver disease, according to the clinical context, considering the results of other tests (biochemical, radiological and endoscopic) and taking into account the recommended quality criteria for each test and its possible pitfalls (**A1**)

Metodologické problémy elastografie

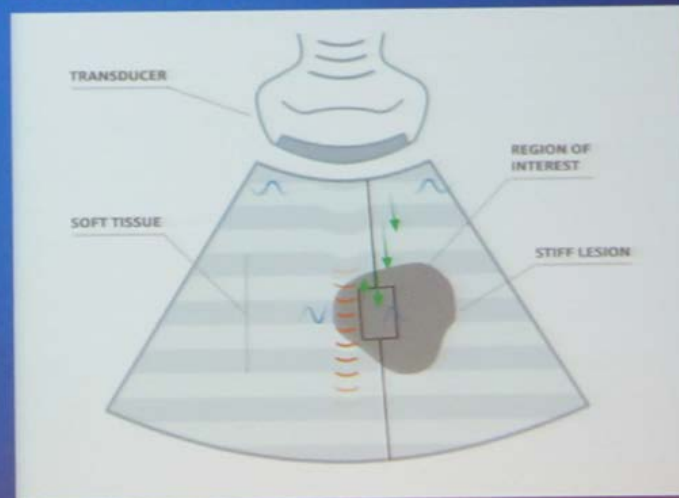
- absence optimálního referenčního standartu
- z hlediska klinických postupů (i z mého hlediska) vhodná v zásadních situacích aplikace dvou odlišných vyšetření

Cut-off values for LS assessed by ARFI according to ALT level

Fibrosis	ALT-ULN	ALT=1.1-5 X ULN	ALT > 5 X ULN
F $\geq$ 2	Cut-off: >1.29 m/s Se: 62.6% Sp: 79.4% PPV: 81.3% NPV: 59.3% Accuracy: 69.3% AUROC: 0.758	Cut-off: >1.34 m/s Se: 75.4% Sp: 75.3% PPV: 88% NPV: 55.8% Accuracy: 75.2% AUROC: 0.799	Cut-off: >1.44 m/s Se: 79.4% Sp: 62.1% PPV: 71.1% NPV: 72% Accuracy: 71.4% AUROC: 0.747
F=4	Cut-off: >1.59 m/s Se: 75.2% Sp: 86% PPV: 57.3% NPV: 93.2% Accuracy: 83.8% AUROC: 0.839	Cut-off: >1.57 m/s Se: 90.2% Sp: 72.5% PPV: 48.8% NPV: 96.1% Accuracy: 76.3% AUROC: 0.859	Cut-off: >1.75 m/s Se: 92.9% Sp: 73.5% PPV: 50% NPV: 97.2% Accuracy: 77.7% AUROC: 0.887

METHODS - ARFI

- performed in all patients with a **Siemens Acuson S2000™** ultrasound system
- **mechanical excitation** of tissue using short-duration acoustic pulses (**push pulses**) in a region of interest chosen by the examiner → **shear waves** that spread away from the region of interest → **micron-scale displacements in the tissue**

METHODS - ARFI

- simultaneously, **detection waves** of lower intensity than that of the push pulse are generated.
- the moment of **interaction between the shear waves and detection waves** marks the period of time elapsed between the generating of shear waves and their entire crossing of the region of interest
- by recording the shear wave front at several locations and correlating these measurements with the elapsed time, the **shear wave velocity (m/s) can be quantified**
- generally, the stiffer a region in the tissue, **the greater the shear wave velocity as it travels through this region**

METHODS - ARFI

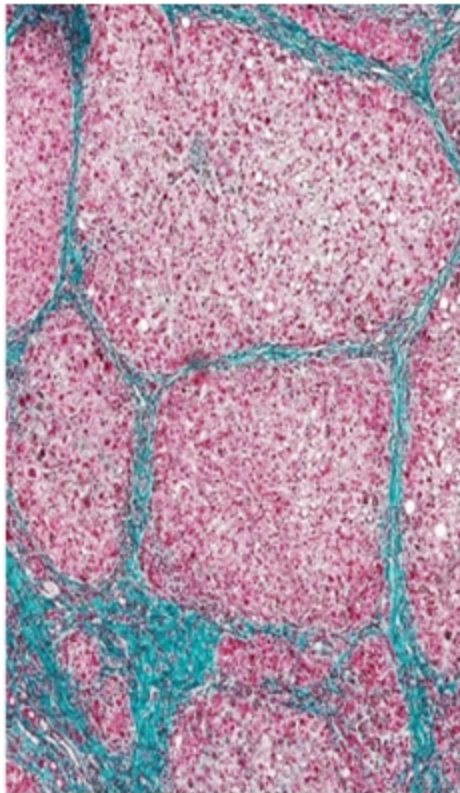
- scanning - between the ribs in the right liver lobe, with minimal scan pressure
- measurements **made in the right liver lobe**
- **5-10 valid measurements** in every patient,
- **median** value calculated,
- result measured in **m/s**

All cirrhotoses are not alike !

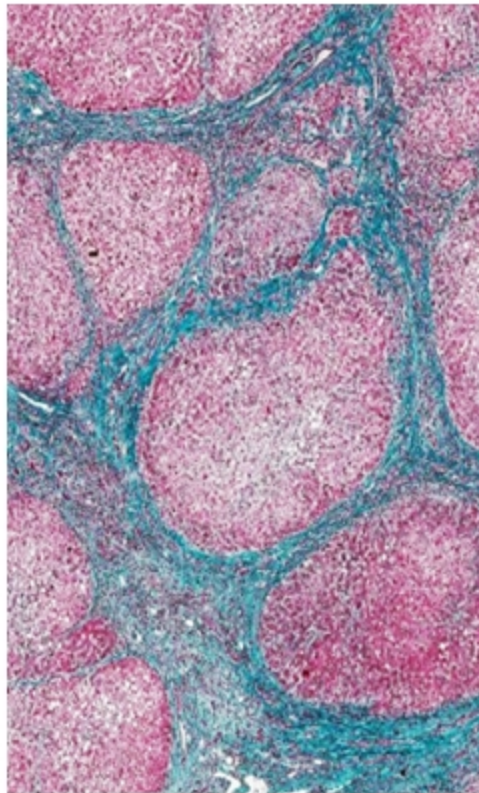
The Laennec scoring system

Septa thickness / nodules size

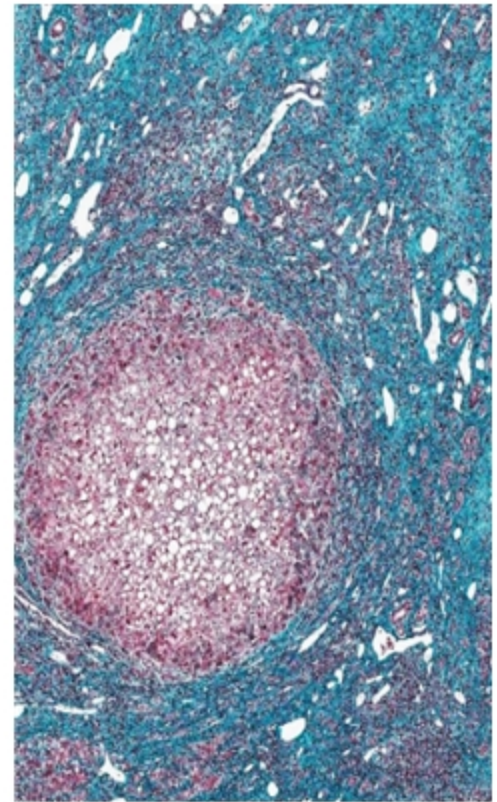
4a

4b

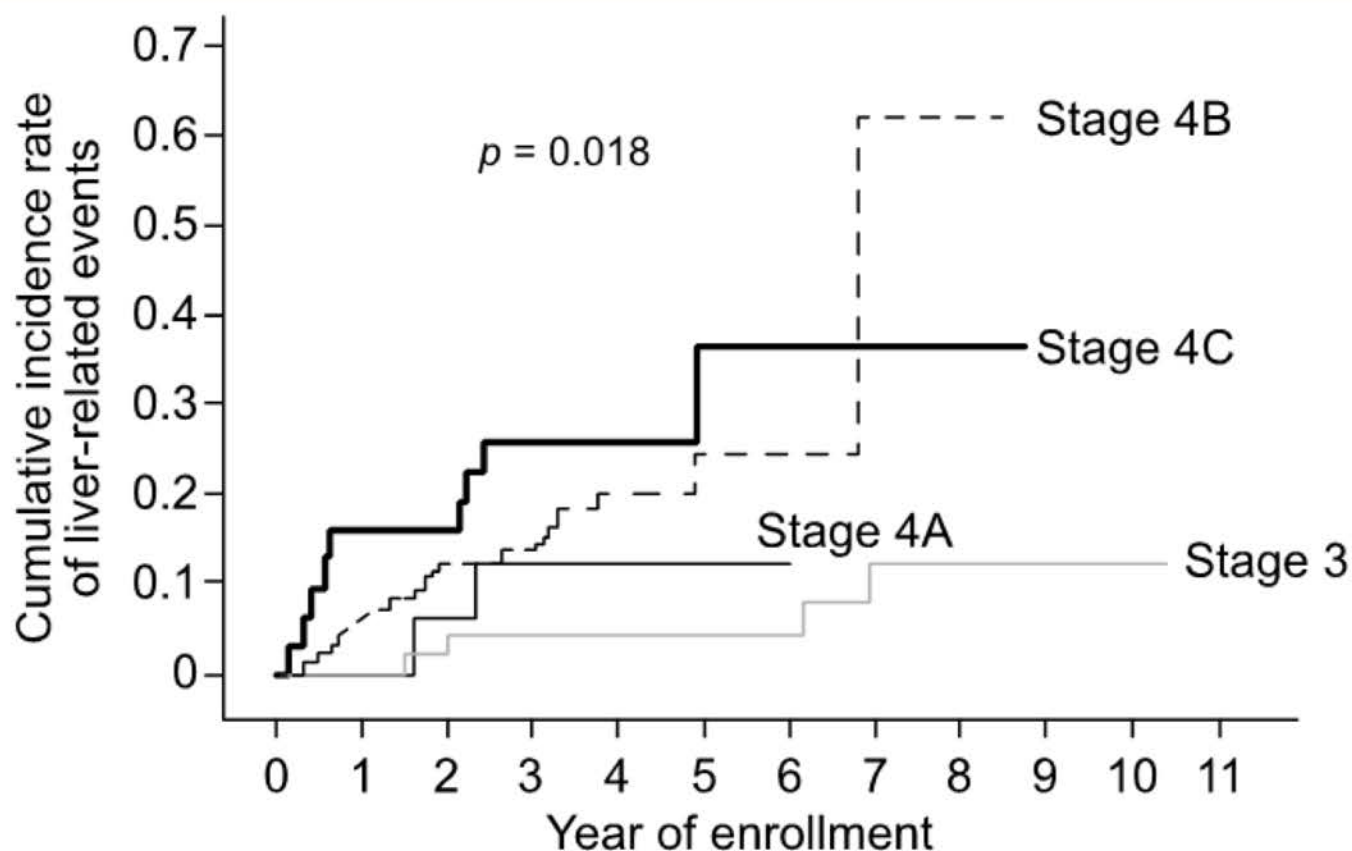
4c

Courtesy of Pr Pierre Bedossa

All cirrhotoses are not alike !

Clinical relevance

N=175 patients with CLD median follow-up: 52.4 mo

All cirrhotoses are not alike !

The Laennec scoring system

Septa thickness / nodules size

4a

4b

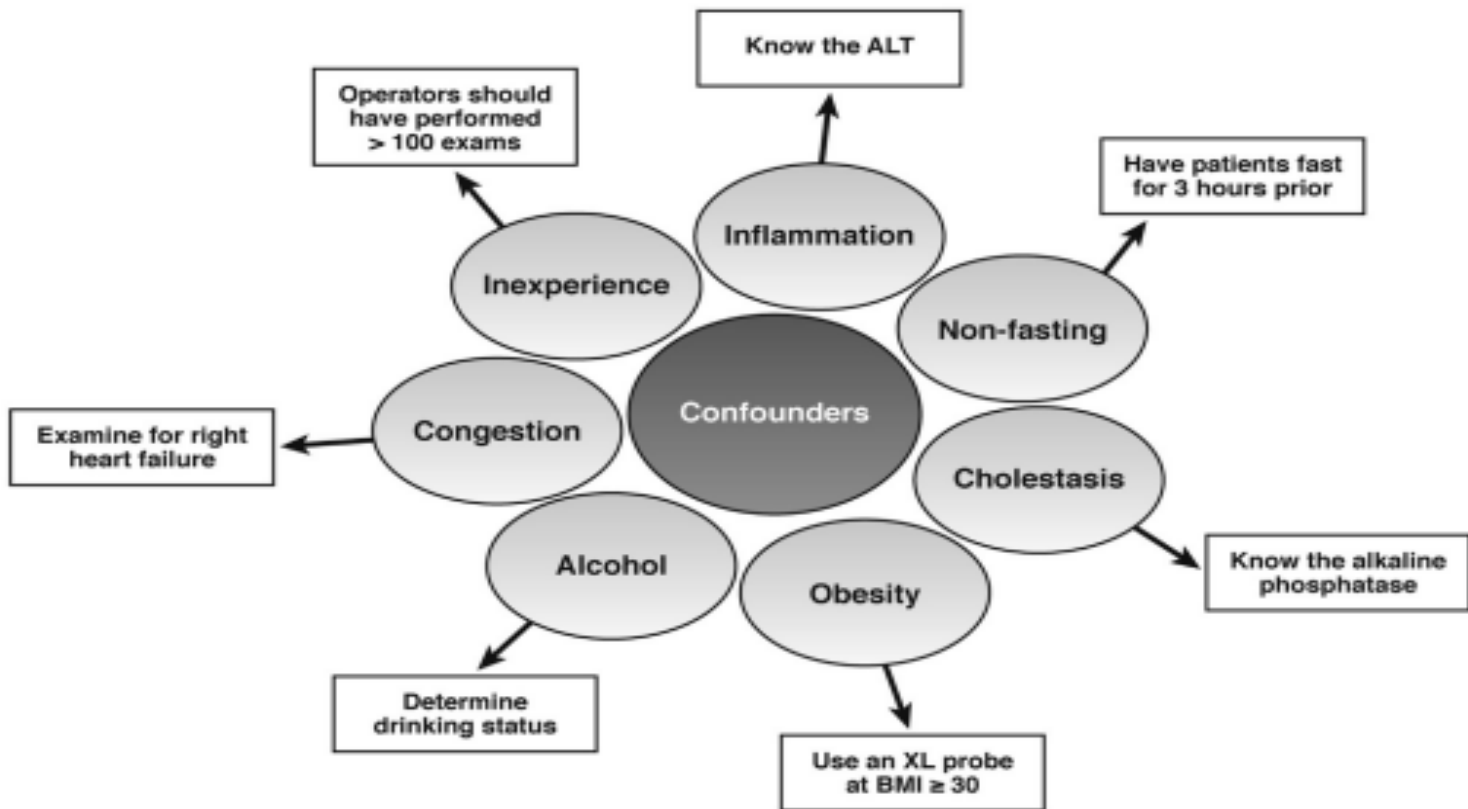
4c

ODPAD

Významné limitace elastografické detekce jaterní fibrózy

„keep these limits in mind“

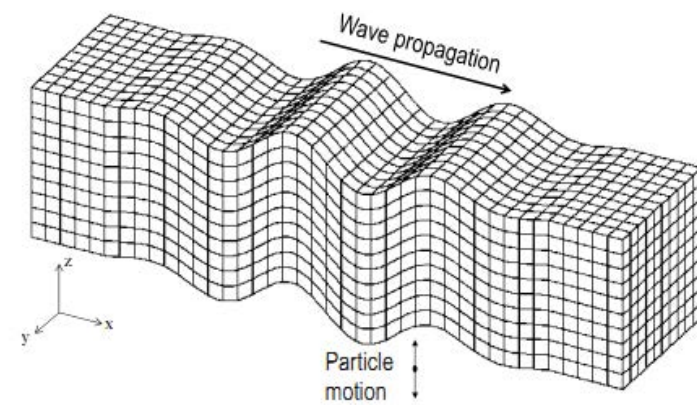
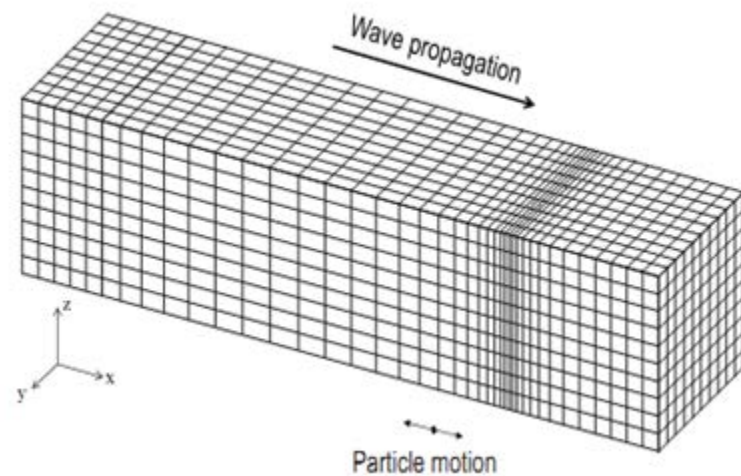
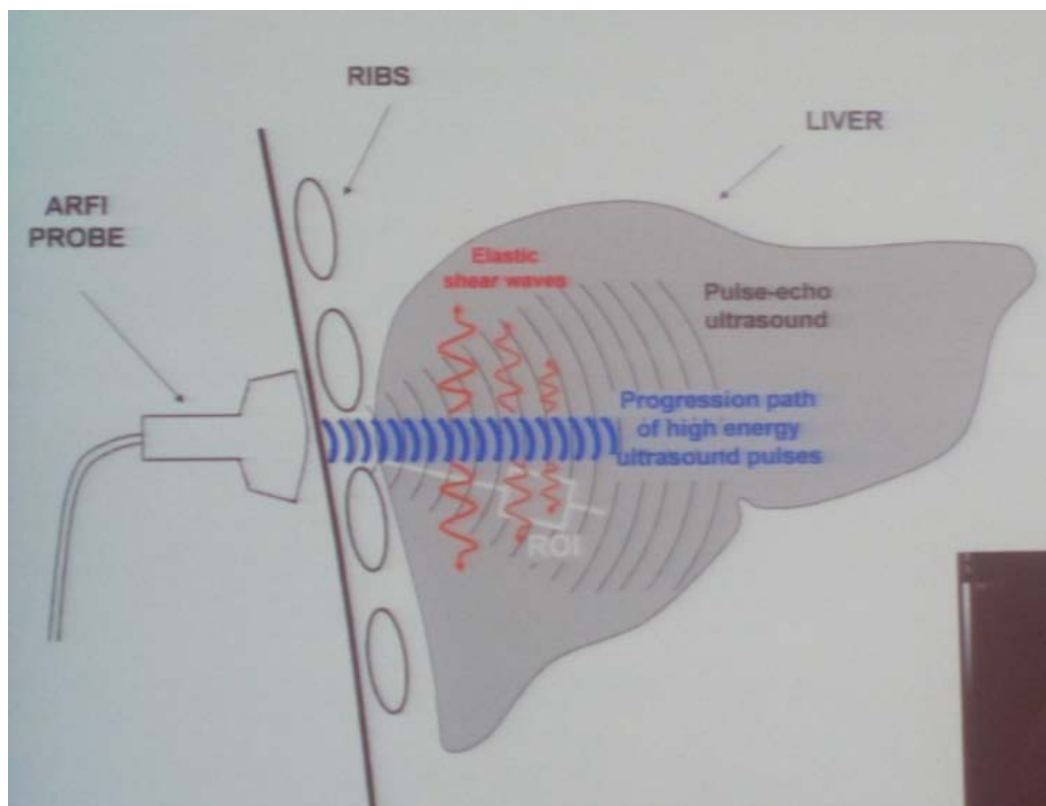

Prostá steatóza neovlivňuje hodnotu liver stiffness,
NASH však již hodnotu ovlivňuje (↑)

Tapper, CGH 2015

Limitace sérologických metod

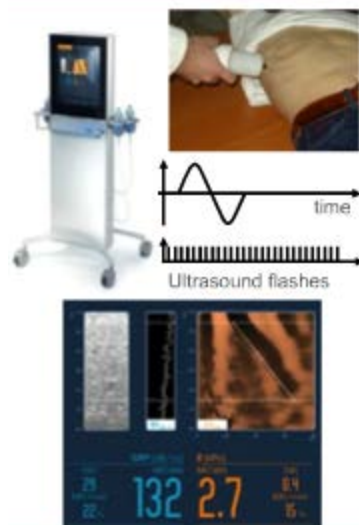
- Výhody: vysoká aplikovatelnost, dobrá reprodukovatelnost, relat. dobrá validace
- Nevýhody:
  - Nespecifické testy pro jaterní tkáň (komorbidita)
  - Nepřesné pro střední stupně fibrózy (F1-F2)
  - Nepřesné pro určení cirhózy (F4)
  - Výsledky nejsou k dispozici okamžitě
  - Ovlivnění mimojaterními procesy:
    - K.hyaluronová, bilirubin, haptoglobin, cholesterol
  - Nemožnost přesného stanovení v různých laboratořích
  - Není standardizace a metodika jednotlivých stanovení

Shear Wave Elastography

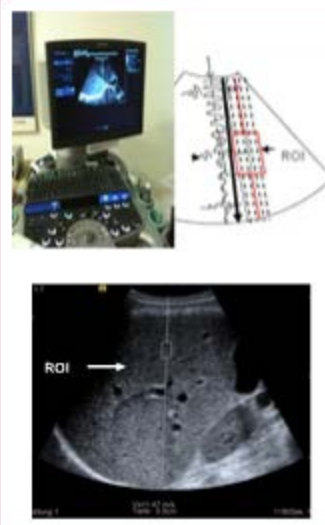
Transient Elastography

(FibroScan®, Echosens, Paris, France)

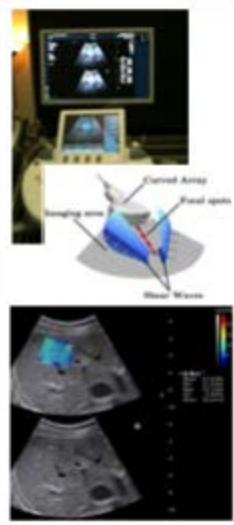
ARFI

(Acoustic Radiation Force Impulse, Siemens ACUSON S2000/S3000)

Supersonic Shear Imagine

(Aixplorer)

Přesnost využití Fibroscanu pro detekci signifikantní fibrózy (F>2) a cirhózy (F4) u HBV a HCV pacientů

Authors	Etiologies	Year	Patient (n)	Cut-offs AUROC		Se (%)	Sp (%)	CC (%)
				F $\geq$ 2 (%)	F4 (%)	(kPa)		
Castera et al ⁶⁶	HCV	2005	183	74	25	7.1 0.83	67	89
Ziol et al ⁶⁷	HCV	2005	251	65	19	12.5 0.95	87	91
Arena et al ⁶³	HCV	2008	150	56	19	8.6 0.79	56	91
Lupsor et al ⁶⁸	HCV	2008	324	65	21	14.6 0.87	86	96
Degos et al ⁶⁴	HCV	2010	913	62	14	7.8 0.91	83	82
Zarski et al ⁶⁵	HCV	2012	382	47	14	14.8 0.98	94	92
Coco et al ⁶⁹	HBV (HCV)	2007	228	62	50 ^a	7.4 0.86	76	84
Oliveri et al ⁷⁰	HBV	2008	188	26	20 ^a	11.9 0.94	87	91
Marcellin et al ⁷¹	HBV	2009	173	50	8	5.2 0.75	90	32
Chan et al ⁷²	HBV	2009	161	42	10	12.9 0.90	72	89
Degos et al ⁶⁴	HBV	2010	284	42	10	5.2 0.82	97	35
						12.9 0.93	77	90
						8.3 0.93	85	91
						14.0 0.96	78	98
						7.5 0.97	94	88
						11.8 0.97	86	96
						7.2 0.81	70	83
						11.0 0.93	93	87
						12-13.4 ^b 0.93	98	75
						5.2 0.78	89	38
						12.9 0.85	52	93

Transient elastography for cirrhosis

(n=1007 patients with various CLD, 165 with cirrhosis)

correctly classified 92 %

83%

17%

3

14.6

75

$F < 4$

96%

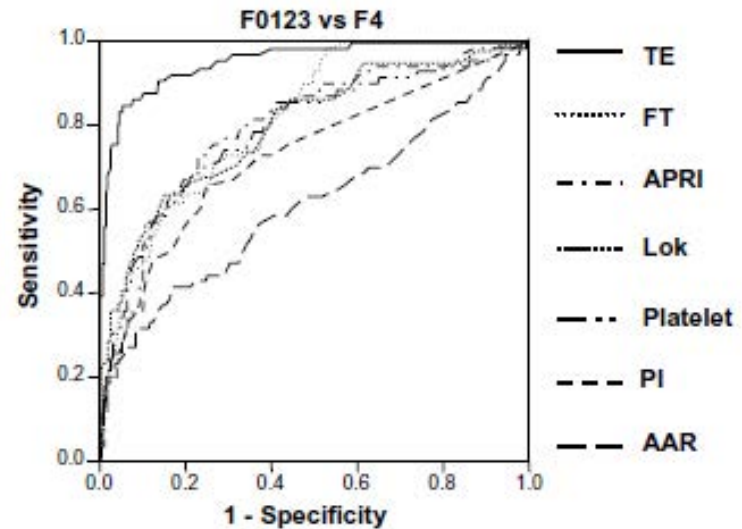
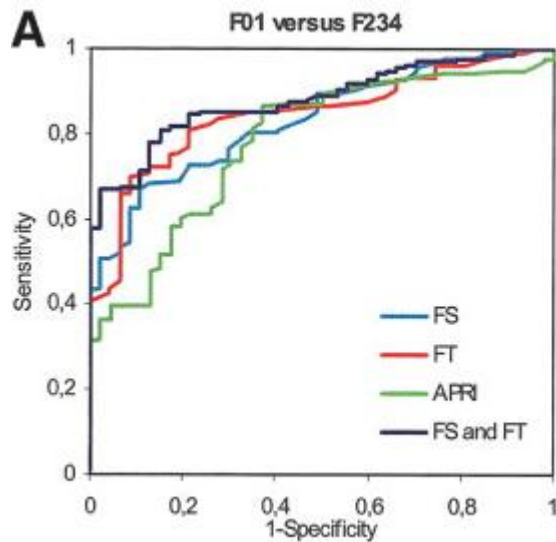
3.5 %
misclassified

$F = 4$

74%

4.5%
misclassified

Význam elastografie při detekci signifikantní fibrózy a cirhózy

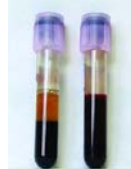
Signifikantní fibróza

=

Cirhóza

<

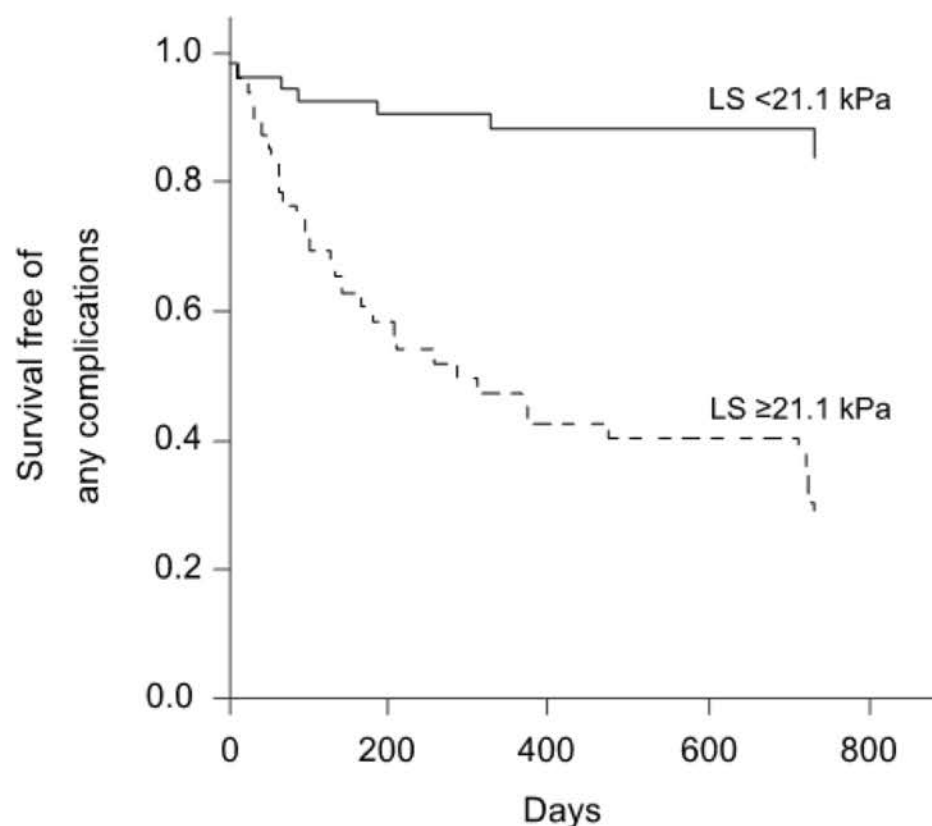

Soft technique, hard end-points

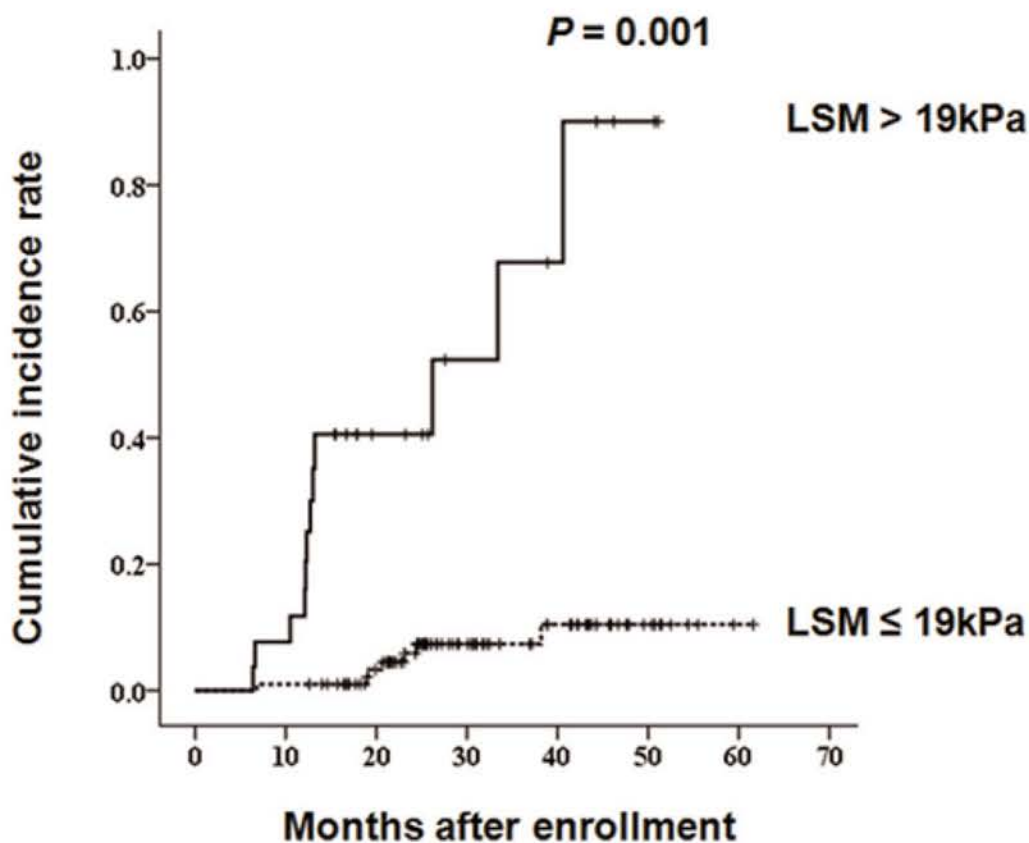
Jaume Bosch*

Journal of Hepatology 2011 vol. 55 | 955–956

Liver stiffness and liver-related events

N=100 patients CLD

Liver stiffness and liver-related events

N=128 HBV patients F3-F4

RTE

- Játro jsou orgánem ideálně přístupným sonografickému a elastografickému vyšetření
- prognóza pac. s jaterním onemocněním závisí na stadiu fibrózy a rychlosti její progresu
- Stadium jaterní fibrózy determinuje riziko dekompenzace jaterního onemocnění a rizika komplikací (HCC)
- JB „gold standart“, není ideální z řady důvodů a také pro dlouhodobé pravidelné sledování
- Většina USG base elastografických modalit nabízí kvantitativní zhodnocení tuhosti jater, zatímco RTE poskytuje barevně kodovanou zhodnocení relativní elasticity tkáně v B-modu....proto je nutné sekundární zhodnocení RT elastogramu k získání semikvntativní infomrmace

- RTE zobrazovací technika která přímo odhalí fyzikální vlastnosti tkáně pomocí US sondy
- Lineární sondy
- Nejdrříve B-mode imaging k vizualizaci části jaterního parenchymu
- Pak je elastograf module aktivován
- Komprese srdce (produkují strain displacement v tkáni pod vyš. sondou.. – generuje elastogram
- Operator může vybrat různá místa, různou colour map

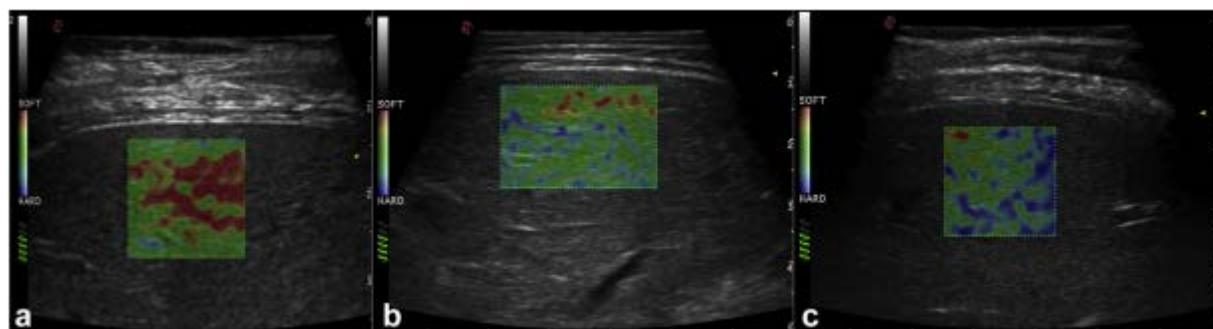
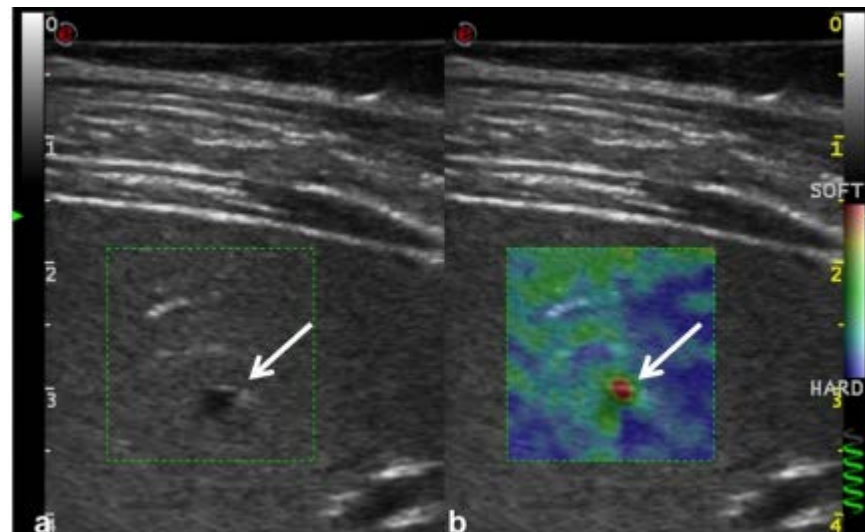
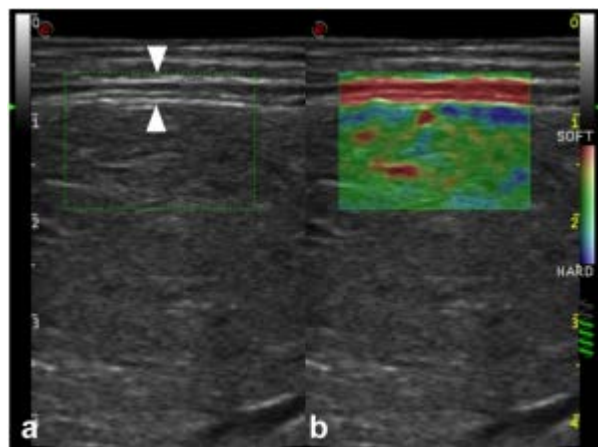
- nové sondy využívají automatického displacementu jaterního parenchmu způsobeného úderem srdce a ne manuální komprese...důležitá výhoda, palp. Mechan komprese obtížně standardizované...(velký zdroj inter a intraobserver variability)
- Ve vybrané ROI by neměly být velké cévy nad 3mm...způsobuje řadu artefaktů
- Srovnání RTE a TE...limitace obezity, úzké mezery, ascites

Klinický postup měření RT-E

- Standartní B-mode USG vyšetření
- Pravá ruka za hlavu
- Sonda zaměřená směrem k srdci (strain image je vytvořen tlakem srdečních cyklů)
- Elastografický mód
- Pacient zadrží dech ve středním inspiriu na 4-5 sekund
- ROI umístit do 1-2cm pod jaterní pouzdro
- Do ROI nezahrnout velké cévy
- Registrovat cca 5-10 obrazů (frames), měření v maximálně negativní výchylce křivky
- Měření 5 – 10x k získání median value
- Klíčové u difuzního jaterní procesu je: strain histogram a liver fibrosis index
- Měřené hodnoty: mean strain (MEAN), % of blue area (AREA), complexity of blue area (COMP), tvar histogramu (odráží distribuci bodů)
- Liver fibrosis index

Klíčové hodnocené parametry

- Histogram
  - Určuje distribuci jdn. pixelů, color-coded histogram, každý pixel specifickou numerickou hodnotu (0 – 256)
  - Vypočítá tissue mean elasticity (TME), vyjádřená v arbitrary units. Nižší hodnoty – zvýšená tuhost jaterního parenchymu
  - Jednoduchá metoda, ale semi-quantitativní
- Elastic ratio
  - Poměr strain distribuce dvou srovnávaných ROI
  - Zavedeno ke zlepšení hodnocení elastogramu, méně subjektivní
  - Semikvantitativní informace
  - Srovnávací ROI („interní“ kontrola) jsou malé intrahepatální cévy/žíly
- Liver fibrosis index
  - Vývoj TME výpočtů
  - Japonský a Německý index
  - Počítá mean value elasticity a standardní deviaci pixelů s dalšími parametry odvozenými od elastogramu (aktuálně Tatsumi: 9 odlišných parametrů)
  - Aktuálně automaticky provedeno by Hitachi module

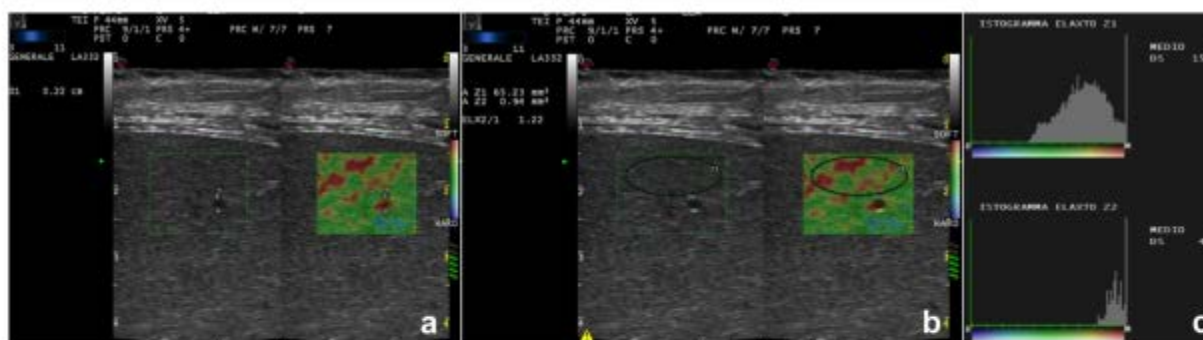

Fig. 5. Calculation of the elastic ratio of a 35-y-old healthy volunteer using a small intrahepatic vein as the internal control. (a) The first real-time elastography (RTE) image (a) reveals a small hepatic vein (2 mm) within the color-coded elastogram, which is depicted as a homogeneously soft structure. (b) In the second RTE image, a large elliptical region of interest of 65 mm^2 (Z_1) was positioned in the liver parenchyma, excluding the hepatic vein, and a smaller elliptical region of interest of 0.9 mm^2 (Z_2) was positioned inside the lumen of the venous vessel, which was considered the internal control. (c) The elastography software generated the histogram of pixel distribution inside the selected regions of interest, providing two numerical values (74 for Z_1 and 93 for Z_2 , expressed in arbitrary units) for calculating the elastic ratio Z_2/Z_1 . In this case, the elastic ratio was 1.26, a normal value according to the cutoff values previously reported by Koizumi et al. (2011). Images obtained as described for Figure 1.

- Způsoby interpretace elastogramu

- Kvalitativní zhodnoce color-coded map okamžitá metoda analzy elastogramu
- Elastogram ukazuje relativní tuhost tkání v B-modu US obrazu
- Semikvantitativní hodnocení:
- Histogram pixel distribution...hodnoceno okamžitě či následně, každý pixel má spec. Numerickou hodnotu 0-256 reprezentující elasticitu (0-modrý – hard)
- Pro kvantifikaci jsou všechny pixel data v obrazu transformováno do histogramu
- Kalkulováno tissue mean elasticity...mean different pixel values
- Nižší TME indikují zvýšenou tkáň elasticitu
- ELASTIC RATIO: poměr strai distribuce dvou selektovaných ROI...zavedeno ke zlepšení elastogramu analýzy a interpretace, making its less subjective...ale stále semikvantitativní hodnocení
- Velký elipitický či obdélníkový ROI je umístěn do jat. Parenchmu a a menší-..několik mm² je umístěn do homogenní měkké anatomické struktury...jako tzv interní kontrola (velká céva, bile duct nebo focal lesion)
- Možný různý výběr interních kontrol, lze i srovnávat dva větší okrsky atd.....
- Mean elastic ratio je obtained from 10 valid elastograms
- FIBROSIS index: další evoluce metody...možný u Hitachi RTE module. German elastic index.
- Elastic ratio k určení METAVIR score..0,89...0,94...0,95..AUC 0,95
- ER je lepší než sérové markery a další neinvazivní skóre

- RTE relativně nová metoda pro měření elasticity tkáně
- Používá B-mode US přístroj, elastograf. Modu inkorporován v konvenčním US scanneru
- Kalkuluje relativní tuhost tkáně a ukazuje to jako real-time color image
- US sonda měří displacement tkáně
- US scanner, linear probe, color –coded elastography image v B modu v real timu
- Ukazuje relativní tissue stiffness...kvantitativní měření je nutné...náývá se elastic ratio
- Je pomr distribuce strain ve dvou selektovaných regionech ROI
- Hepatic vein nebo portal vein interní kontrola
- Ratio v IH venozní small vessel je děleno hodnotou jaterního parenchymu a generuje elastic ratio. ROI v játrech malá hepatická žíla (nic se nemění) vel. 0,3x0,5cm a ROI v játrech minim. 2x1cm, 1cm pod povrchem...

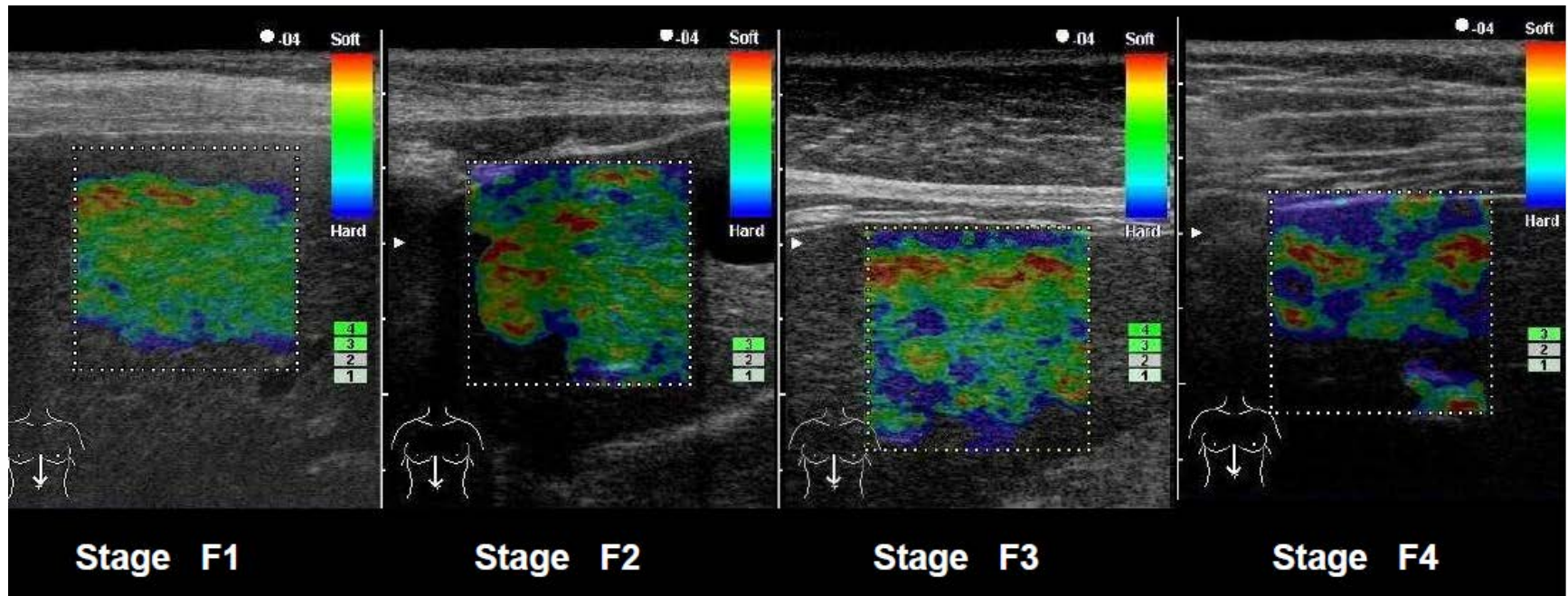
HI-RTE Toshiba

- Kombinace HI-RTE s konveční US sondou zvyšuje dg. přesnost detekce Ca
- Přesná a reprodukovatelná
- Kvantifikační možnosti: Strain Ratio a Strain Histogram (diffuse liver disease), FDA schváleno
- HI-RTE dostupná na Hitachi HI Visions s nejméně 30 rzn. Sondami
- Aplikovatelnost a využitelnost:
  - Prsa
  - Štítná žláza
  - Kůže
  - Varlata
  - Prostata
  - Cervix
  - Pankreas
  - Játra
  - Lymfatické uzliny
  - Biopsy targeting !!

Játra:

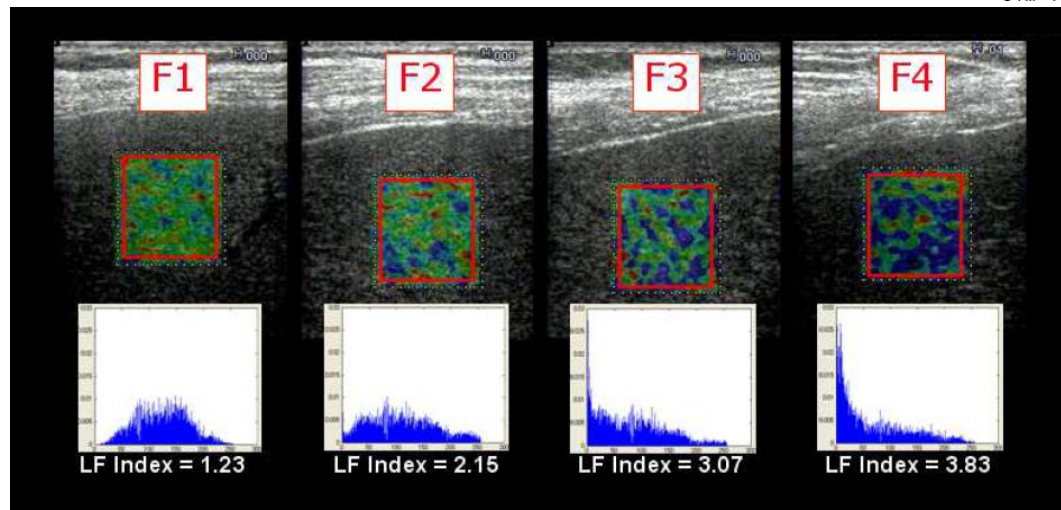
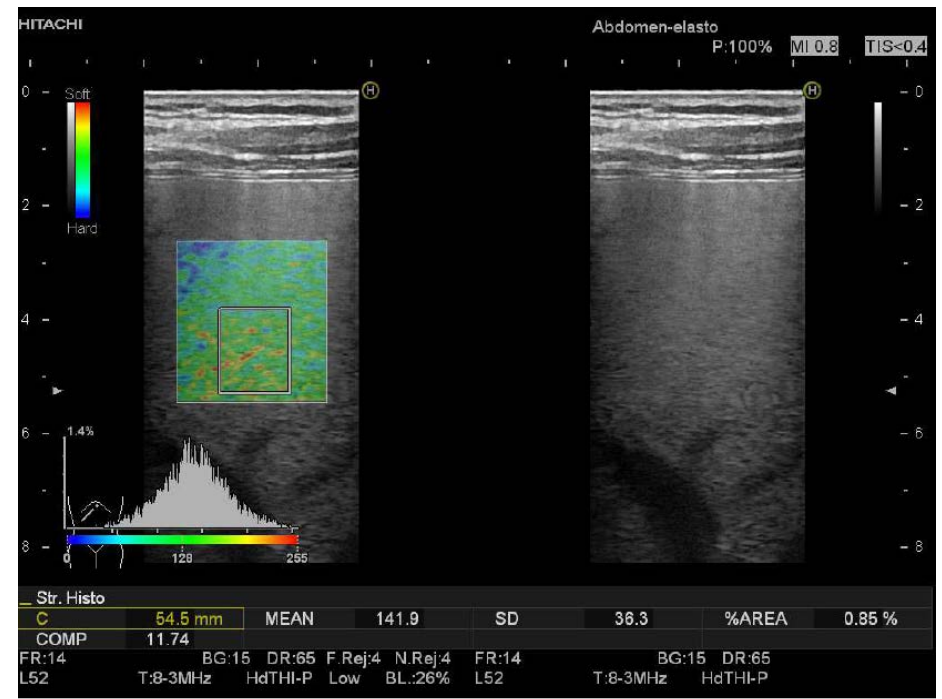
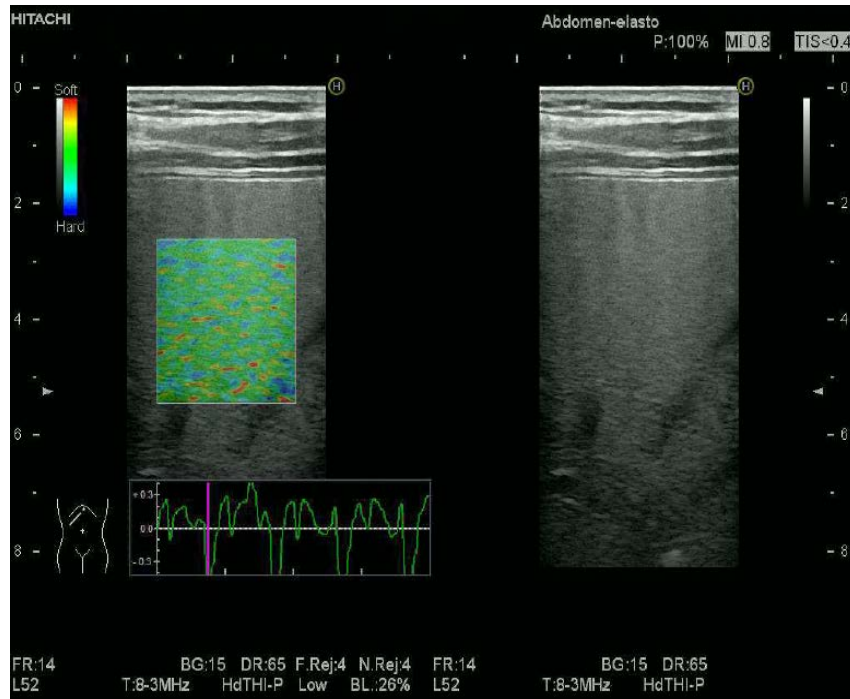
- Difuzní jaterní onemocnění:
  - Zhodnocení stupně fibrózy
  - Zhodnocení potřeby jaterní bio
- Fokální jaterní léze
  - Pomoc při diferenciaci mezi B a M lézí (HCC, meta, FNH, hemangiom, adenom)

RTE v hodnocení difúzní jaterní léze

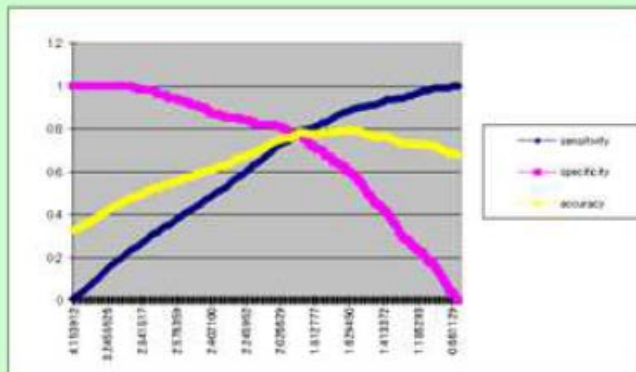
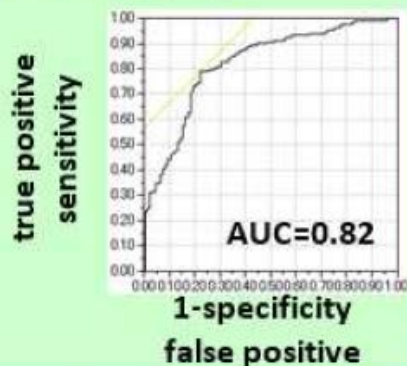
Optické subjektivní hodnocení...velmi nepřesné

Strain histogram kvantifikace

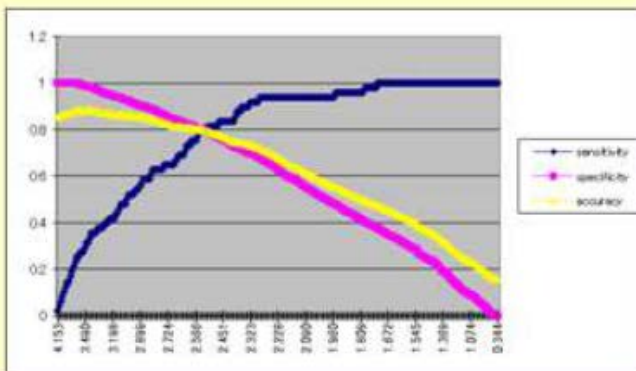
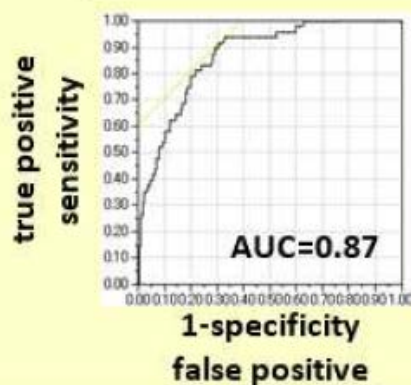
Přesnost Liver fibrosis (LF) index

F0-1/F2-4

Cut off	1.92
Sensitivity	78.6%
Specificity	78.0%
Accuracy	78.4%
PPV	88.2%
NPV	63.4%

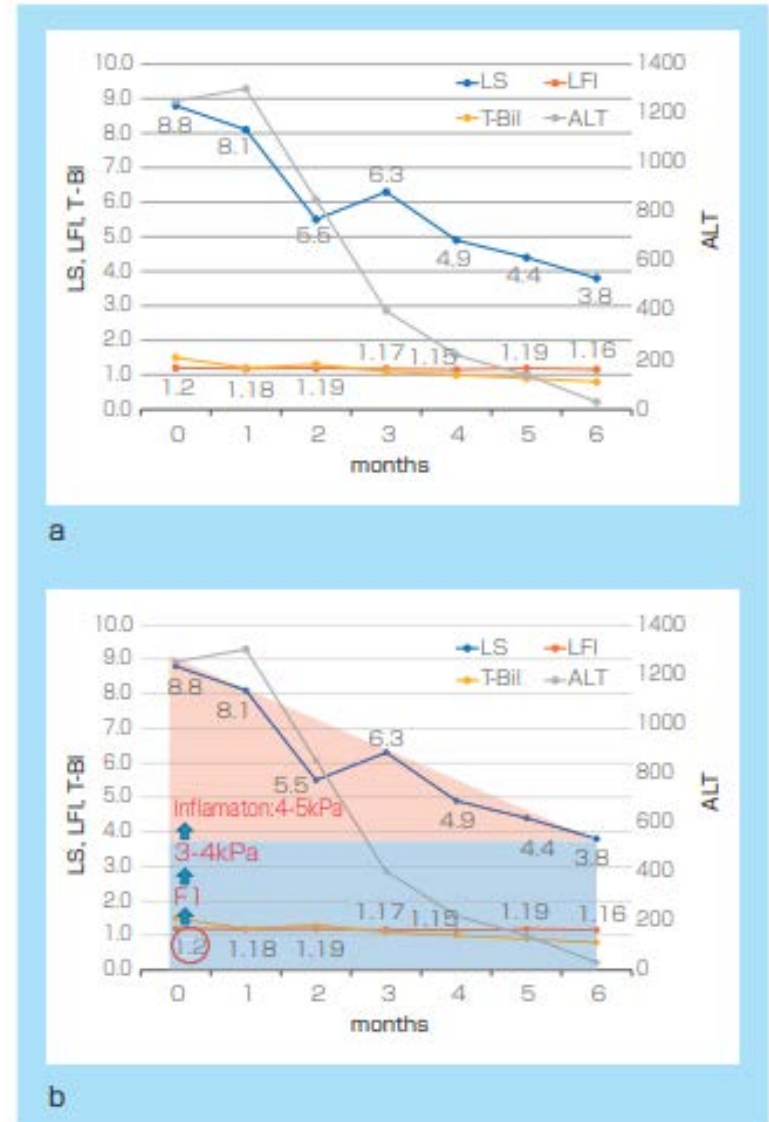
F0-3/F4

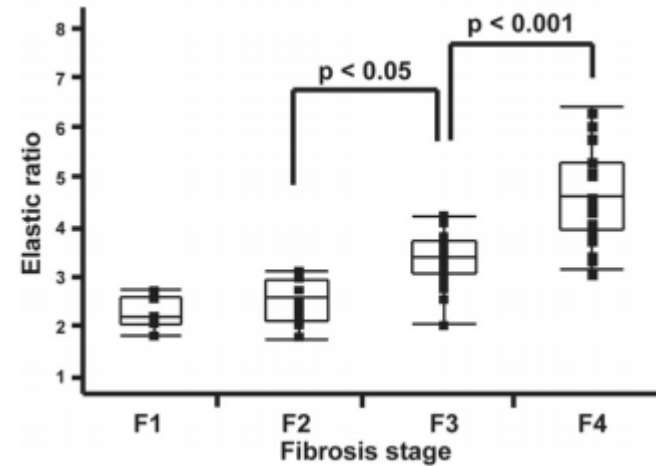
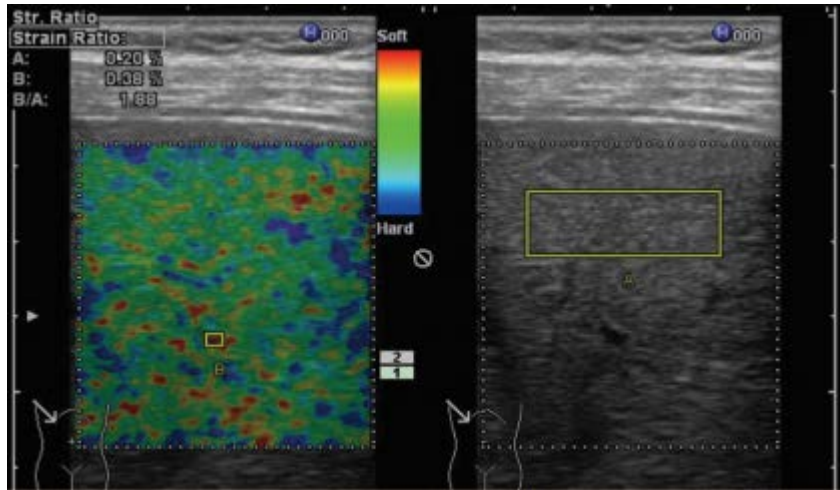
Cut off	2.56
Sensitivity	79.2%
Specificity	80.5%
Accuracy	80.3%
PPV	42.7%
NPV	95.5%

Liver fibrosis Index

- Automaticky kalkulován
- AUROC pro F4: 0,800
- AUROC pro F3 a více: 0,865
- AUROC pro F2 a více: 0,846
- RTE zohledňuje pouze progresi jaterní fibrózy a měření není ovlivněno potenc. ovliv. faktory:
  - Inflamace
  - Kongesce
  - cholestáza

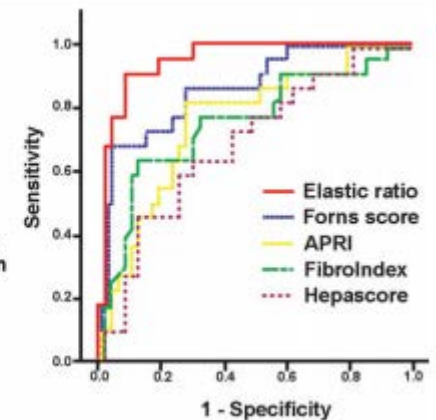
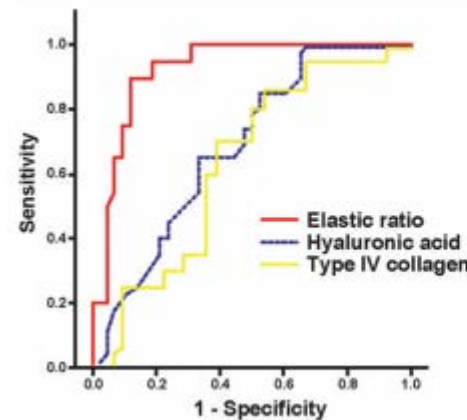

Využití RTE-Toshiba pro dg. fibrózy u HCV

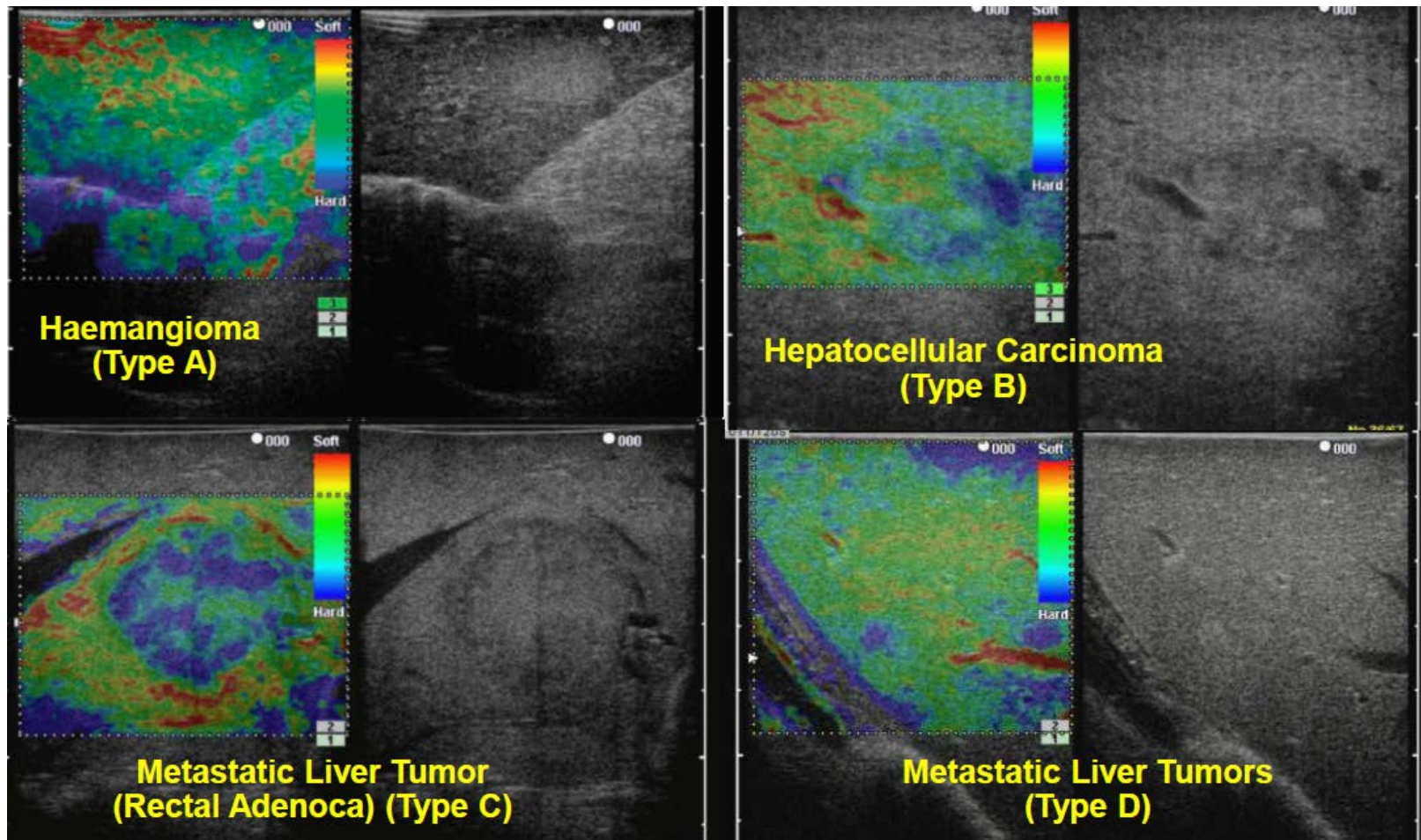

Elastic Ratio for Determination of METAVIR F Stage

Parameter	F $\geq$ 2 (F1 vs F2-F4)	F $\geq$ 3 (F1-F2 vs F3-F4)	F = 4 (F1-F3 vs F4)
AUC	0.89	0.94	0.95
Optimal cutoff	2.73	3.25	3.93
Sensitivity (%)	82.8	85.4	90.9
Specificity (%)	90.9	96.4	91.5
Positive predictive value (%)	98.0	97.2	83.3
Negative predictive value (%)	50.0	81.8	95.6

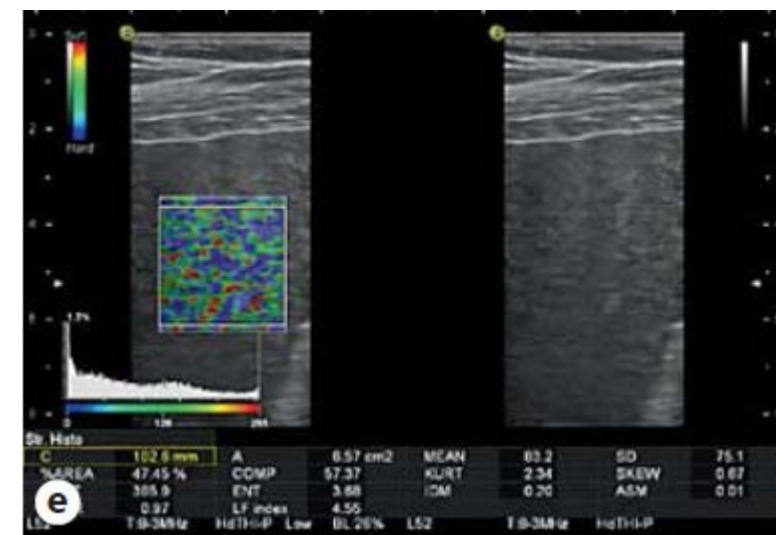
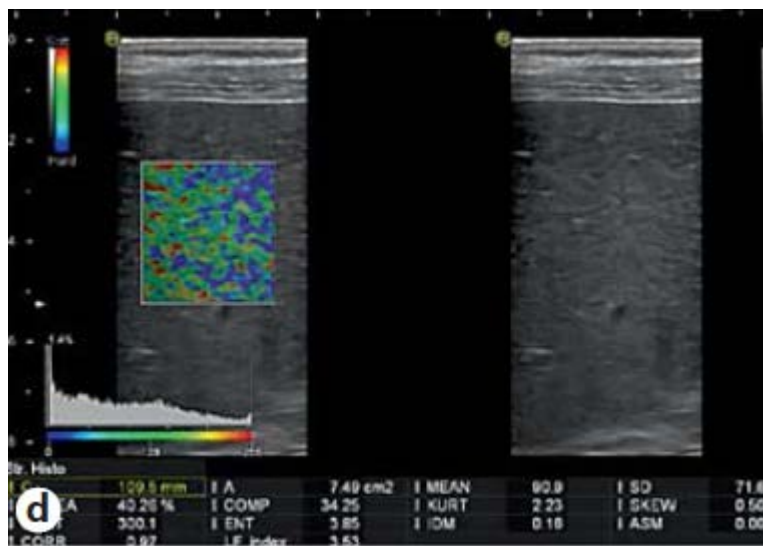
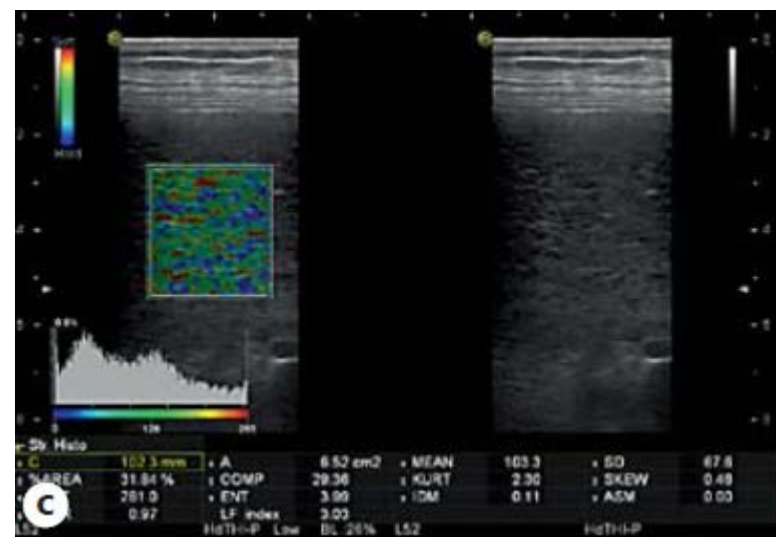
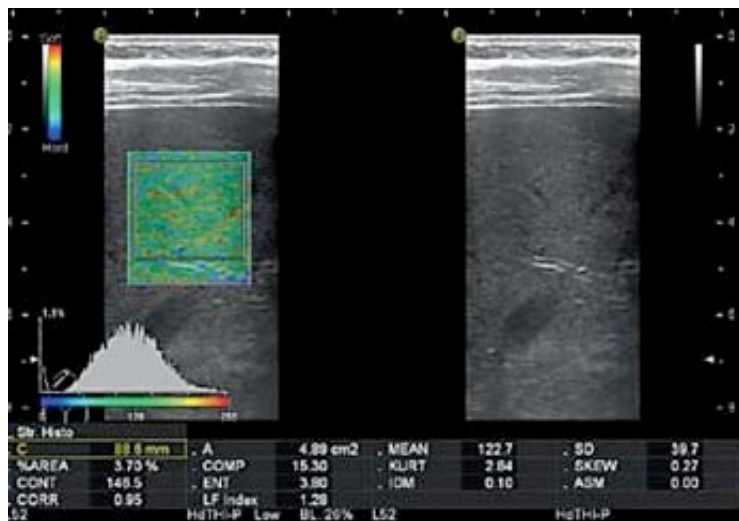

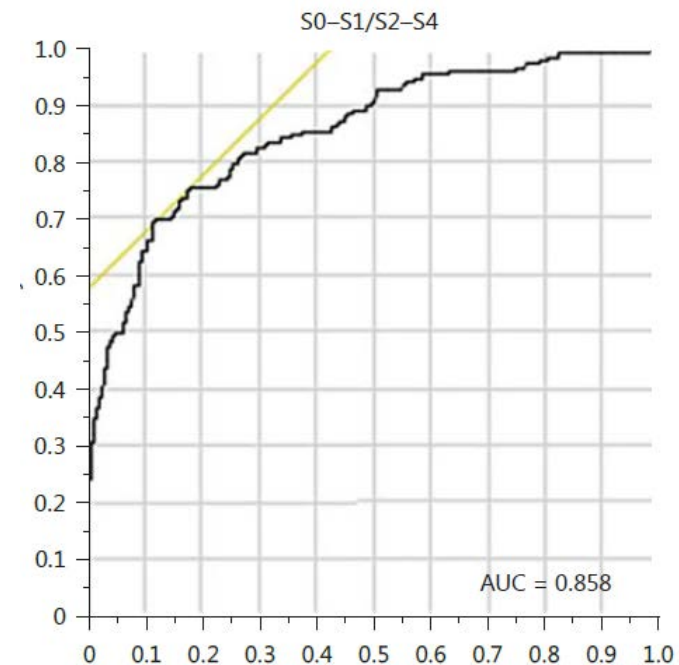
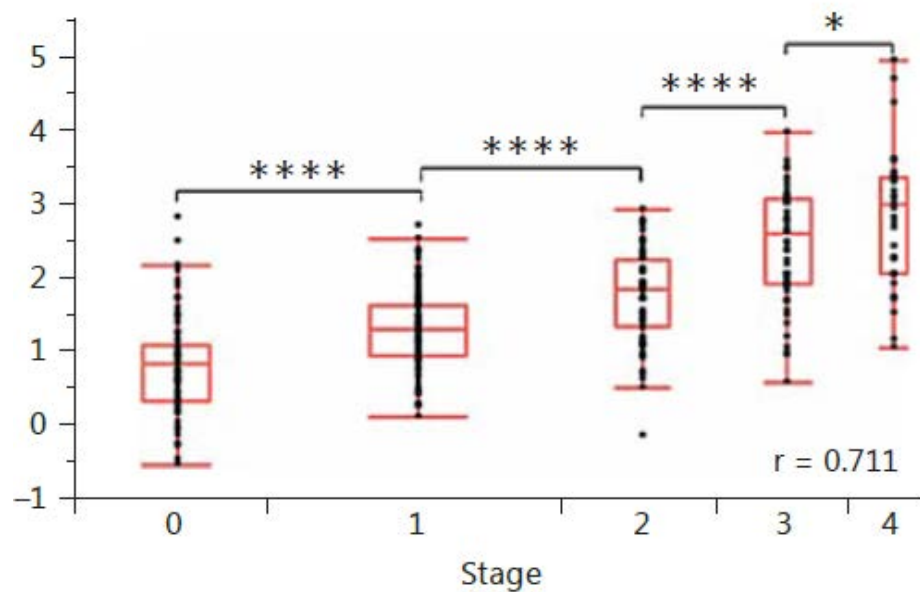
Hodnocení fokálních jaterních lézí

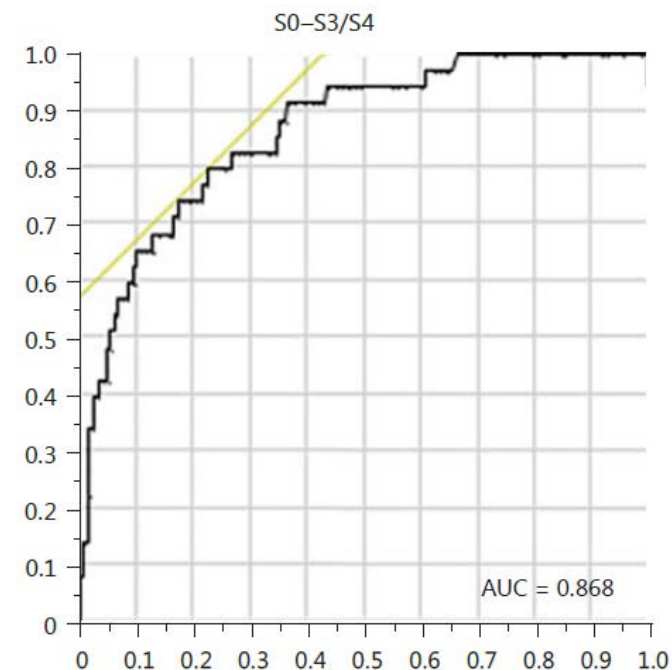
Přesnost RTE při detekci fibrozy u pacientů s HBV

- RTE patří mezi strain elastography
- Měří relativní tuhost dvou odlišných ROI a komprese tkáně je dána údery srdce a srdečním cyklem
- RTE zobrazuje tuhost překrytím B-modu USG vyšetření barevnou mapou a indikuje relativně měkkost či naopak tuhost oblasti
- Méně ovlivněno BMI či ascitem
- Studie prokázaly, že RTE je užitečná a efektivní v dg. jaterní fibrózy
- Důležitá je analýza obrazu k vyloučení subjektivního hodnocení
- Je použito 9 rysů/parametrů obrazu k vypočítání a kvantifikaci barevného obrazu a výpočet je udáván jako LFI, opakovaně korelováno s histologickým nálezem
- Studie upozorňují na rozdílné výsledky jaterní tuhosti u pac. s HCV a HBC

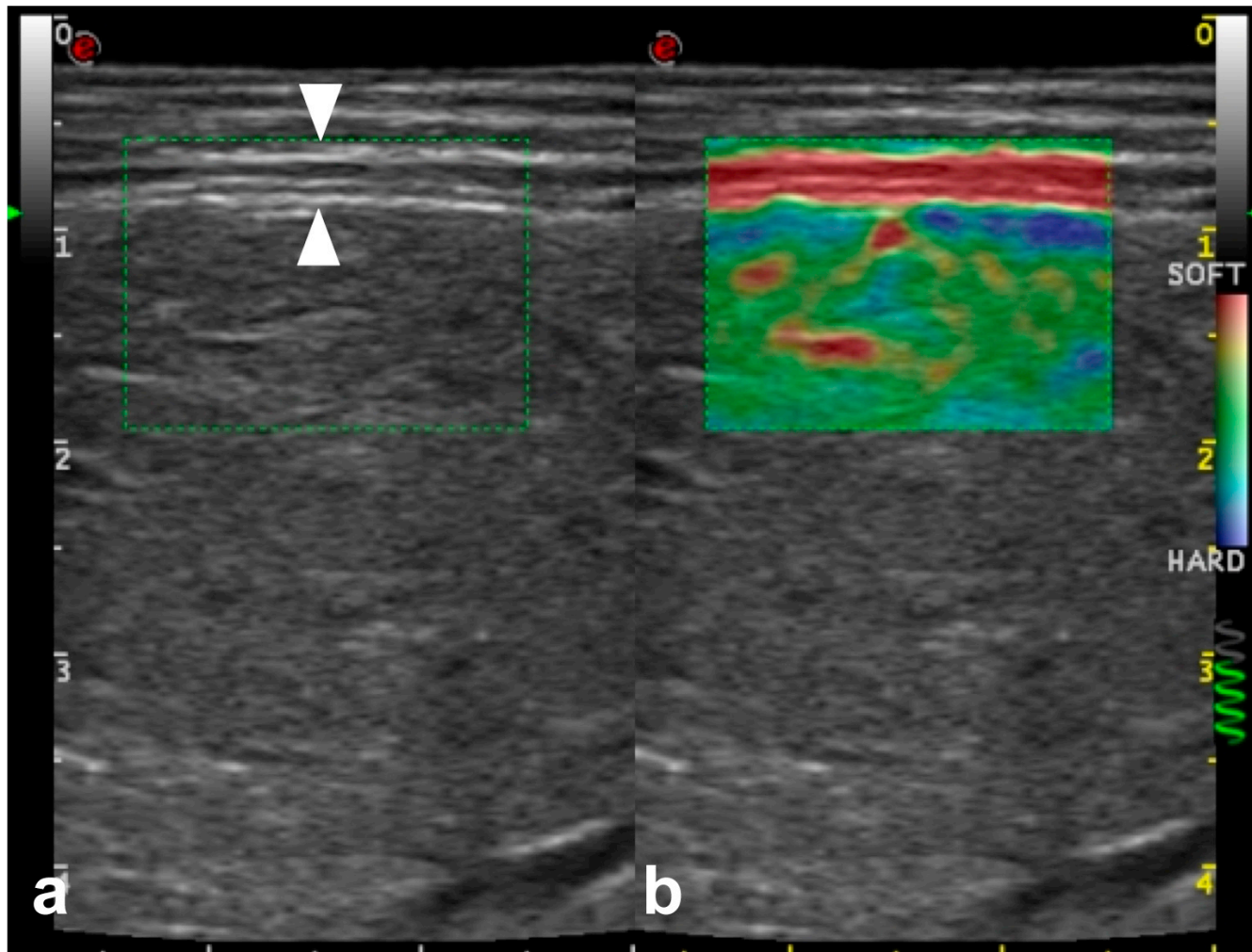

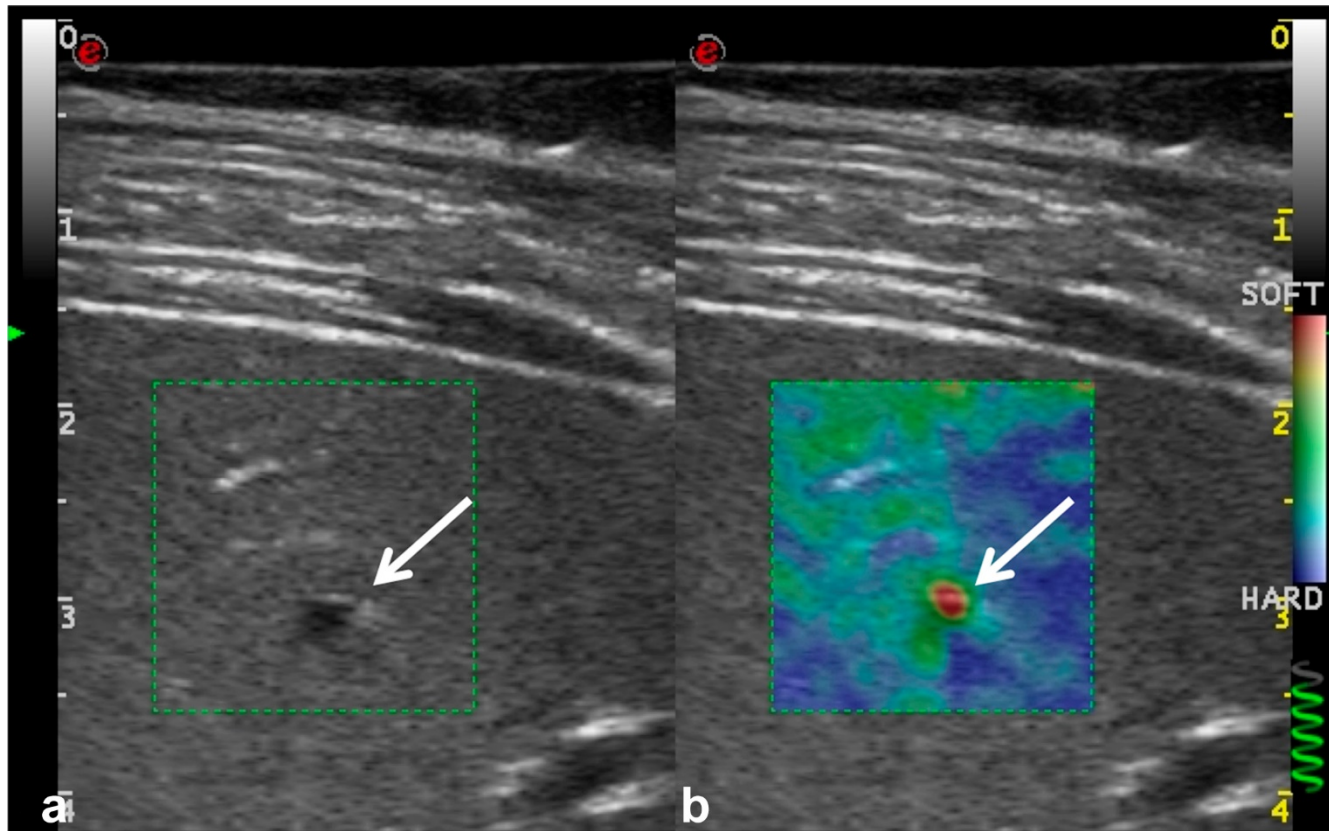

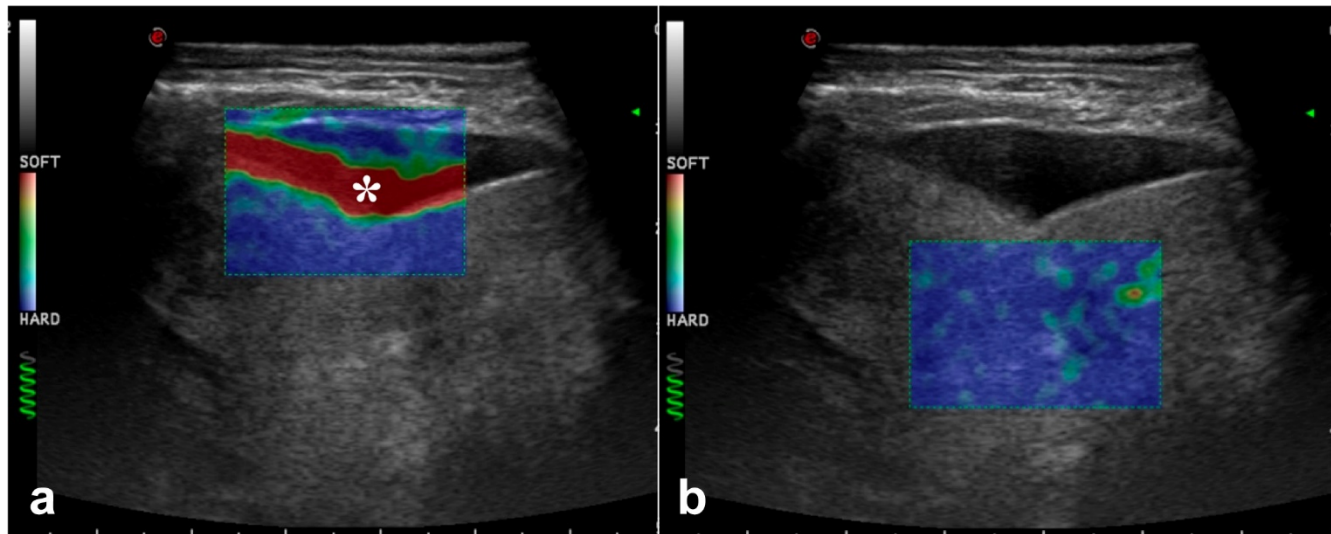
- RTE užitečná pro určení stupně jaterní fibrózy
- RTE není ovlivněná inflamací v rámci fluktuace jaterních testů při aktivaci onemocnění
- LFI je automaticky kalkulován přístrojem a těsně koreluje se stupněm fibrózy a umožňuje diskriminaci jdn. stupňů fibrózy

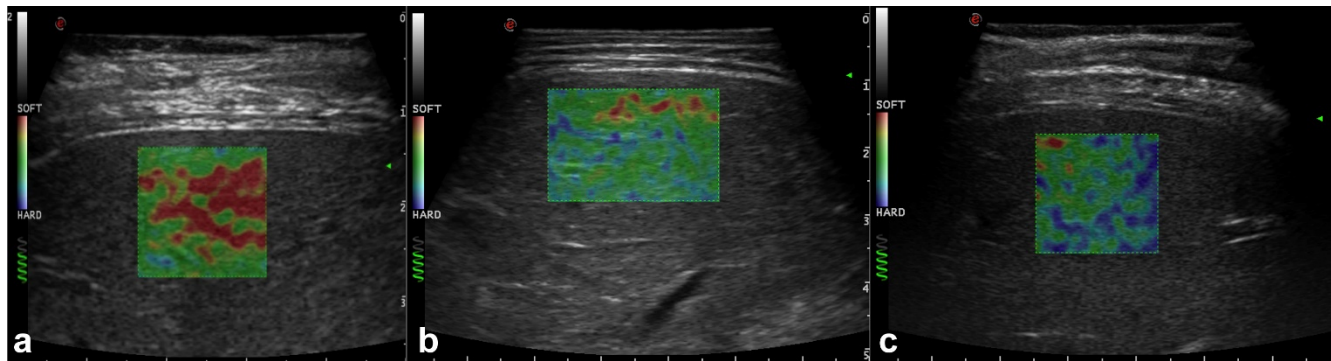

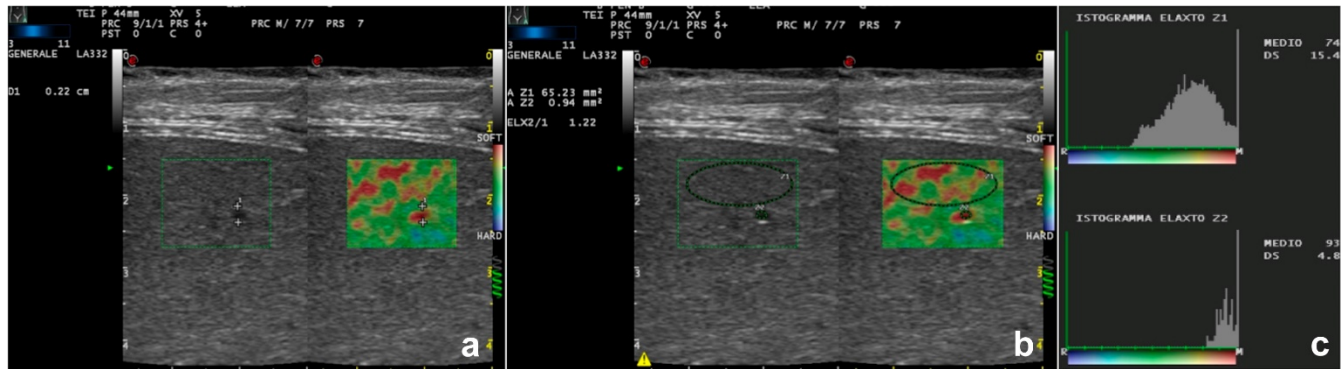

EUS-RT-Elastografie

Elastografické vyšetření během konvenčního EUS vyšetření (pouze SE)

- Pankreas
  - Akutní pankreatitida
  - Malé duktální karcinomy
  - Karcinomy
  - NET
  - AI pankreatitida
- Lymfatické uzliny
  - Vysoká senzitivita i specificita pro charakterizaci lymf. uzliny, architektura LU
- Subepiteliální léze
  - GIST, lipom,
- Navigace FNAB
  - Add-on adjunctive tool

Základní klasifikační systém

Score	Color pattern	Stiffness	Histology
1	Green	Homogeneous soft	Normal pancreatic tissue
2	Green, yellow and red	Soft heterogeneity	Fibrosis
3	Mostly blue with minimal heterogeneity	Hard	Early pancreatic adenocarcinoma
4	Central green hypoechoic region and blue tissue outer layer	Hard	Neuroendocrine tumor, metastasis
5	Blue lesions with heterogeneity due to necrosis	Hard	Advanced pancreatic adenocarcinoma

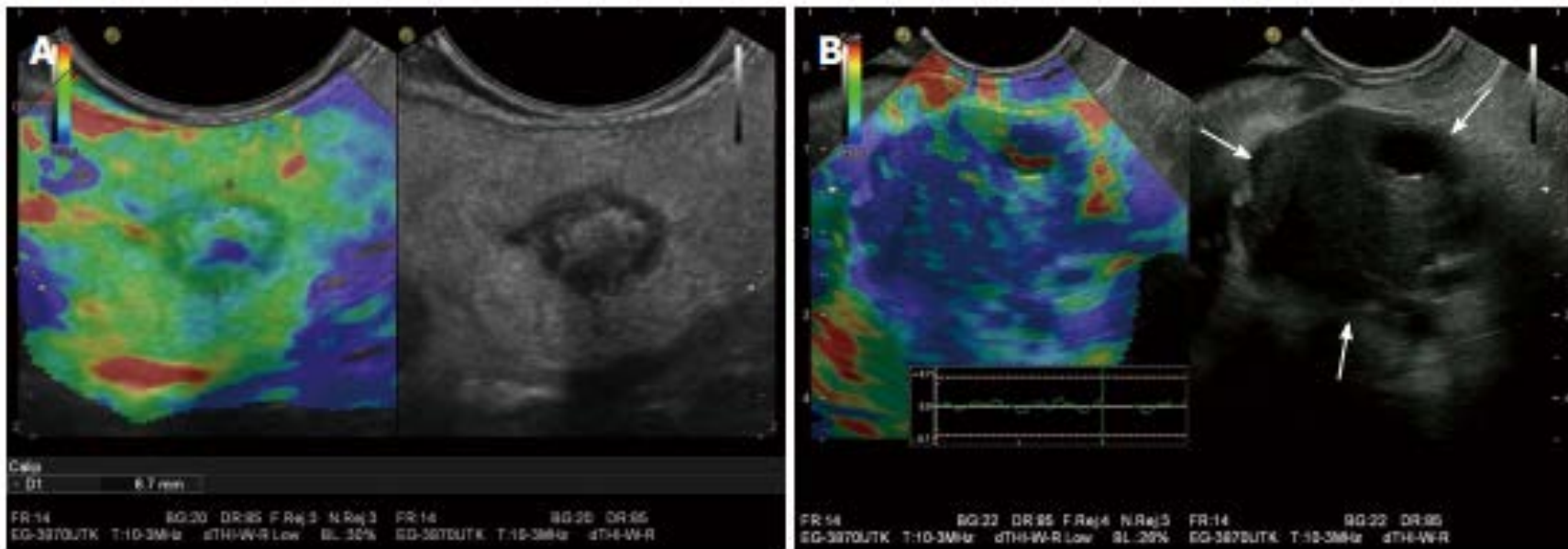
Score	Color pattern	Stiffness	Histology	Ref.
1	Homogeneous green	Soft	Normal pancreas	[38]
2	Heterogeneous, green-Predominant	Soft	Inflammatory pancreatic masses	[38]
3	heterogeneous, blue-Predominant	Hard	Pancreatic malignant tumors	[38]
4	homogeneous blue	Hard	Pancreatic neuroendocrine malignant lesions	[38]

- PPV pro TU 92%
- Přesnost 89%
- SZ 100%
- SP 85,5%

Kvantiativní EUS-RTE

- Má vyšší přesnost (97%)
- SP 92,2%

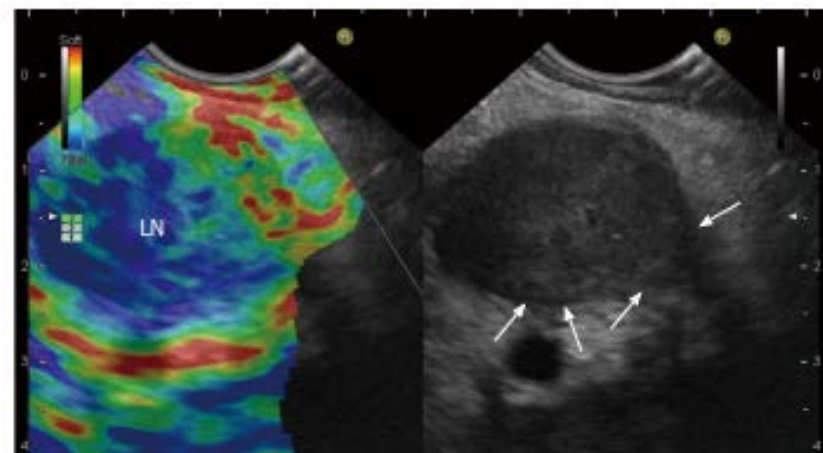
- EUS elastography může rozlišit CaPa od zánětlivých expanzí: SZ 100%, SP 96%
- EUS elastography může rozlišit CaPa od NET: SZ 100%, SP 88%
- Tumorozní expanze jsou intenzivně modré, zánětlivé mají smíšenou barevnost
  - SR tumor 39,08+/- 20,54 versus SR zánět 23,66 +/- 12,65 ($p < 0,05$)

Benigní a maligní pankreatické ložisko

- Metaanalýza: diferenciacie maligního ložiska SZ 95-97%, SP 70-76%

- EUS / RTE pro chronickou pankreatitidu
  - Důležitá metoda pro dg. CP
  - RTE může poskytnout další info k tuhosti tkáně
  - SR 2,25 ukazuje přesnost 91,1%
- EUS-RTE pro diagnostiku zvětšených uzlin
  - Diferenciace mezi benigními a maligními uzlinami je klíčová, nicméně stále neuspokojivá a nejistá
  - Maligní LU jsou tužší než benigní
  - Predominance modrých oblastí považována za zn. malignity
  - SZ pro maligní LU 100% a SP 50%
  - Metaanalýza 7 studií (368 pac)
    - SZ 88%, SP 85%

- Subepitheliální masa/expanze
  - Benigní expanze: ostré ohraničení, velikost menší než 3cm, hladké kontury, uniformní echogenicita, absence infiltrativních známek
  - RTE: intermediate tuhost, během sledování beze změny nálezu

- EUS – E detekuje malé strukturální deformace způsobené kompresí a stupně relativní deformace mezi ROI a referenční tkání (céva), generuje red-green-blue mapu
- ROI je manuálně vybrán – skutečný region-of-interest
- EUS s vysokofrekvenční sondou nabízí high-resolution obrazy v dané lokalitě
- Kombinace EUS a RTE zvyšuje diagnostickou výtěžnou EUS
- Výsledky studií jsou slibné pro dif.dg. solidních expanzí či LU
- Nemůže nahradit konvenční FNAB, ale doplňující vyšetření
  - Může ukázat nejtvrďší část léze, navigovat FNAB
  - Tvrďší části lymfatických uzlin

Technika provedení

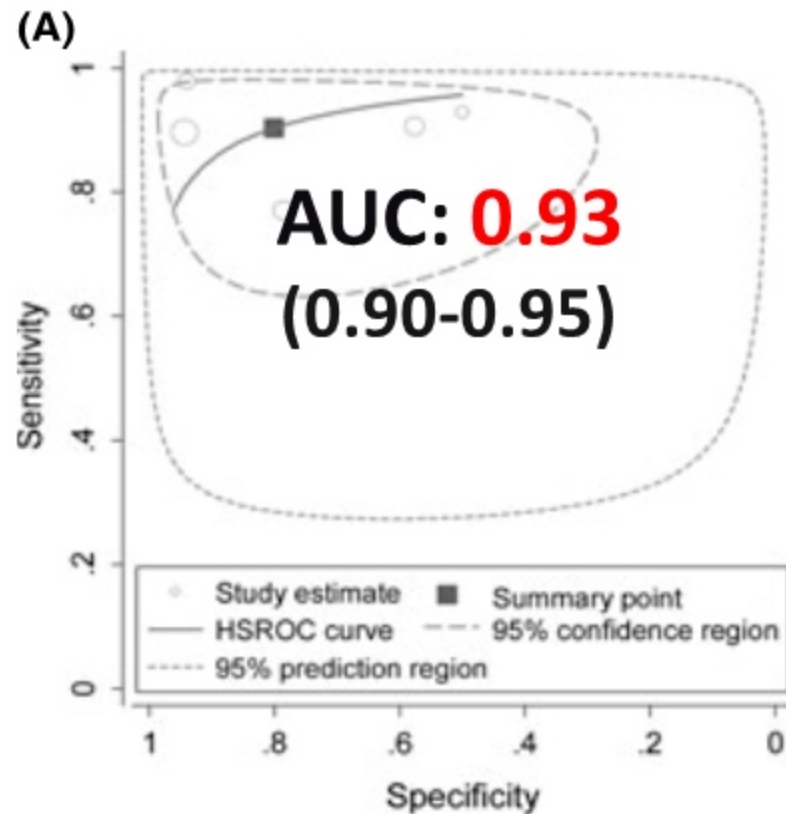
- Dobře zřetelný a reprodukovatelný EUS obraz
- Manipulací sondou vytváříme nezbytný mírný tlak
- Zřídka mírný externí tlak
- ROI musí být dostatečně velký, měl by obsahovat i okolní tkán jako referenci (zřejmě ideálně 50:50 %)
- Semikvantitativní provedení
  - Výpočet Strain ratio (area A – léze a area B – referenční zona) a SR je poměr

EUS – RTE klinické aplikace

EUS-RTE

- Kvalitativní
- semikvantitativní

Elasticita jater v predikci CSPH (HVPG > 10 mm Hg)

5 studies; N= 420 patients with HVPG

METAVIR skóre

